

Täysistunto

Keskiviikko 10.12.2025 klo 14.00—0.03

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 173/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 7/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Mietinnön meille tulee esittelempään valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Elomaa. Olkaa hyvä.

Keskustelu

15.17 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta — ja todella esittelen maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön ydinasiat.

Maa- ja metsätalousvaliokunta on käsitellyt hallituksen esityksen metsästyslain muuttamiseksi. Esitys perustuu vuonna 2025 hyväksyttyyn EU:n luontodirektiivin muutokseen, jonka myötä suden suojelustatus lieveni liitteestä IV liitteeseen V. Tämä muutos mahdollistaa jäsenmaille joustavamman, tieteelliseen seurantaan perustuvan kannan hallinnan. Keskeisenä sisältönä lakiesityksessä on suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen metsästyslaista. Rauhoitusajasta säädetään jatkossa metsästysasetuksella. Samalla lakiin tehdään teknisiä tarkennuksia, ja kokonaisuus kytkeytyy hallitusohjelman linjaukseen turvata suurpetojen kannanhoidollinen metsästys ja huomioida sosiaalinen kestävyys.

Valiokunnan kuulemisissa kävi ilmi, että susikannan kasvu ja ihmiseen kohdistuvan arkuuden väheneminen ovat lisänneet poliisin tehtäviä, turvallisuusriskejä sekä kotieläintaloudelle aiheutuvia vahinkoja. Erityisen vaikea tilanne on lammastaloudessa ja poronhoidossa, joissa vahinkomäärät ovat kasvaneet ennätyksellisiksi. Myös metsästyskoiraharrastuksen ja vapaaehtoisen pelastuskoiratoiminnan turvallisuus on vaarantunut susiriskin vuoksi.

Näistä syistä valiokunta pitää välttämättömänä, että sudenmetsästys toteutetaan jatkossa alueelliseen kiintiöön perustuvana metsästyksenä, joka tukee suden suotuisan suojelutason ylläpitoa mutta ehkäisee vahinkoja ja lisää susien ihmisarkuutta. Metsästys kohdennetaan reviiriperusteisesti, ja sen vaikutuksia seurataan tieteellisesti muun muassa Luonnonvarakeskuksen kehittämällä verotusmallilla. Valiokunta korostaa, että DNA-näytteiden kerääminen ja analysointi on susikannan luotettavan seurannan edellytys. Vuodelle 2026 esitetty metsästysaika, 1.12.—10.2., ei lausuntojen perusteella häiritse suden lisääntymistä, eikä ehdotettu sadan suden kiintiö uhkaa kannan suotuisaa suojelutasoa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Arvoisa puhemies! Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä, että myös karhun ja ilveksen kannanhoidollinen metsästys saatetaan lainsäädännöllisesti mahdolliseksi. Nämä kannat ovat suotuisalla tasolla, mutta kannanhoidollinen metsästys on estynyt valitusketjujen vuoksi. Valiokunta esittää lakiin muutoksia, jotka mahdollistavat karhun ja ilveksen rauhoitukselta poikkeamisen alueellisin kiintiöin koko maassa. Tämä on välttämätöntä taloudellisten vahinkojen, turvallisuusriskien ja kannan liiallisen kasvun ehkäisemiseksi. Alueelliseen kiintiöön perustuvan metsästyksen tulee olla johdettua, hallittua ja vastuullista. Salametsästystä on hyvin tärkeää ehkäistä.

Saamansa laajan selvityksen perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna ja pitää sitä välttämättömänä sisäisen turvallisuuden, kotieläintalouden jatkuvuuden, metsästyskulttuurin sekä suurpetopolitiikan kokonaisvaltaisen uskottavuuden kannalta. Valiokunta ei ollut yksimielinen, vaan vastalauseensa jättivät sosiaalidemokraatit yksin sekä vasemmisto ja vihreät yhdessä. — Kiitos. [Arto Sato-
nen: Se oli hyvin esitelty, ei ollut liian pitkä!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten mennään puhujalistaan. Edustaja Honkasalo.

15.21 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! En ole koko kansanedustajan urani aikana joutunut todistamaan metsästyslakiesityksen käsittelyn kaltaista näytelmää. [Eduskunnasta: Voi hyvänen aika!] Paitsi että hallituksen esitys on sisällöllisesti surkea, lainvalmistelun perusedellytykset laiminlyövä raakile, sen käsittely on alusta loppuun ollut tarcoitushakuisesti hutiloitua, kiirehdittyä ja pakolla läpi runnottua.

Aloitetaan alusta. Hallitus tosiaan esitti omassa lakiesityksessään suden rauhoituksen poistamista ja kiintiömetsästyksen mahdollistamista siitä huolimatta, että susi on Suomessa edelleen erittäin uhanalainen laji. [Hannu Hoskonen: Ei ole!] Luonnonvarakeskuksen tuoreimman arvion mukaan Suomessa elää noin 430 sutta. Lausuntokierroksella olevassa ministeriön asetuksessa metsästettävän susikiintiön kooksi ehdotetaan sata sutta vuodessa, siis lähes neljäsosaa koko Suomen susikannasta. [Hannu Hoskonen: Höpö höpö!] Tähän päälle tulevat vielä kaikki poikkeusluvut sekä muu luontainen ja ihmisen aiheuttama susikuolleisuus. Ei tarvitse olla huippuälykäs ymmärtääkseen, että tämä yhtälö on auttamattoman ja kertakaikkisen kestämatön. Vaarana on Suomen susikannan romahtaminen samaan tapaan kuin vuosina 2015—2016, kun suden kannanhoidollinen metsästys edellisen ker-
ran mahdollistettiin. Esitys susien tappamiseksi ilmentää kirkkaimmalla mahdollisella tavalla tämän hallituksen petovihamielisyyden mittakaavaa. Ajojahtiin pääsemisen vimma jättää kaiken muun alleen, mukaan lukien asiallisen lainvalmistelun.

No, sitten tähän esityksen käsittelyprosessiin. Oli hallituksen esityksen sisällöstä mitä mieltä tahansa, sen valiokuntakäsittely on ollut todellinen murhenäytelmä demokraatti-
seen oikeusvaltioon kuuluvan päätöksenteon kannalta. Sitä se on ollut myös eläinten ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Valiokunta on päättänyt mietinnössään esittää met-
sästyslakia muutettavaksi myös karhun, ilveksen ja saukon metsästyksen osalta hallitus-
puolueiden edustajien kehittämien pykälien mukaisesti. Tarkoituksena on sallia karhun, il-
veksen ja saukon kiintiömetsästys koko Suomessa eli myös poronhoitoalueen ulkopuolel-
la. Valiokunnan menettelytapa on ollut syvästi ongelmallinen niin lainvalmistelun laadun,
eduskunnan toimintatapojen kuin perustuslainkin kannalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Perustuslakivaliokunta on toistuvasti pitänyt ongelmallisena ja epätydyttävänä sitä, että hallituksen esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia joudutaan laajasti täydentämään ja korjaamaan eduskuntakäsittelyssä. Tällaisessa menettelyssä sivuutetaan lakiesityksen valmisteluun perustuslain mukaan osallistuvat toimielimet ja eduskunnan täysistunto, ja silti juuri näin maa- ja metsätalousvaliokunta on esityksen käsittelyssä menetellyt. Mehän emme ole täällä lainkaan käyneet esimerkiksi lähetekeskustelua ilveksestä, karhusta ja saukosta. Ehdotetut muutokset runnottiin läpi valiokunnassa ilman minkäänlaisia vaikutusten arviointoja ja kuulematta lainkaan asiantuntijoita ja oikeusoppineita. Karhun, ilveksen ja saukon metsästämisen mahdollistamiseksi ei ole yhtäkään hyvää, uskottavaa, tieteelliseen tietoon pohjaavaa perustetta. Juuri tästä syystä valiokunnassa varmasti vastustettiin asiantuntijoiden kuulemista. Valiokunnan tekemät laajennukset ovat täysin katteettomia, eikä niillä ole minkäänlaista sosiaalista hyväksyntää. Ne on lisätty esitykseen puhtaasti metsästäjien jahtihupien mahdollistamiseksi.

Arvoisa puhemies! Samaan aikaan valiokunnassa tehtyjen muutosten EU-oikeudelliset ulottuvuudet on sivuutettu täysin. Saukko, karhu ja ilves ovat yhä rauhoitettuja, ja ne kuuluvat luontodirektiivin tiukasti suojeltujen lajien liitteeseen. Niitä koskee edelleen tiukempi vaatimus perusteista, joilla metsästys voidaan sallia. Uskoakseni hallituspuolueissakin tämä ymmärretään, mutta kenties siellä lasketaan sen varaan, että EU:n rikkomusmenettelyyn joutumisesta ei koidu mitään oikeita seurauksia. Toimitaan siis tietoisesti EU-lainsäädäntöä vastaan. [Mai Kivelä: Törkeää!]

Arvoisa puhemies! Oleellista on myös kiintiömetsästyksen ongelmallisuus kansalaisten ympäristöperusoikeuden toteutumisen kannalta. Kiintiömetsästys poistaa kansalaisten valitusoikeuden metsästyksen lainmukaisuudesta. Hallituspuolueille tämä on kuitenkin hieno uutinen. Nimittäin tuoreen kyselytutkimuksen mukaan selvä enemmistö suomalaisista vastustaa susien kiintiömetsästystä nykytilanteessa, myös haja-asutusalueilla. [Hannu Hoskonen: Ne vastustaa, jotka ei ole susien kanssa tekemisissä!] Kansalaiset eivät anna tukea hallituksen petovihamieliselle agendalle, ja siksi heidän oikeuksiaan on hallituspuolueiden näkökulmasta rajoitettava. Kansalaiset ymmärtävät, että susi kuuluu Suomen luontoon ja että sillä on ekosysteemissään korvaamaton tehtävä. Tätä ymmärrystä, saatikka empatiaa muita eläviä kanssaelentoja kohtaan, ei hallituspuolueiden edustajilta löydy. [Arto Satonen: Älä unohda kehua!]

Lopuksi, arvoisa puhemies: Tässä talossa on vuosikymmeniä kunnioitettu hallituspohjasta riippumatta parlamentarismien periaatteita, suojeltu eduskunnan legitimitettiin ja huolellista lainsäädäntötyötä. Se suojelee meitä kaikkia mielivaltaa vastaan. Kysynkin varsinkin pääministeripuolue kokoomukselta ja sen edustajilta: eikö teitä hävetä? [Oikealta: Ei!] Eikö teitä hävetä, että olette vetäneet läpi täysin perustuslaista piittaamattoman prosessin? Sen sijaan, että olisitte omin päin keksineet pykälämuutoksia valiokunnassa, olisitte voineet osoittaa muutoksen valtioneuvoston tehtäväksi, mikä myös turvaa lainsäädännön sisällöllisen ja teknisen laadun. Nyt olette kehitelleet sellaisen paketin, jota edes maa- ja metsätalousministeriö ei kannata. Voiko surkeammin suorittaa Suomen ylintä päätösvaltaa edustavassa instituutiossa, jonka pitäisi nauttia koko Suomen kansan legitimitettiin?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Mennään jonkin aikaa näitä ja otetaan sitten vastauspuheenvuoroja. — Edustaja Elo.

Täällä on kahdeksan pyyntöä, eli edustaja Kemppi on ollut vielä jonottamassa, joten otetaan sinne asti, missä on edustaja Kemppi, ja sitten pidetään vastauspuheenvuorovaihe.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

15.29 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Olemme käsittelemässä hallituksen esitystä suden kiintiömetsästyksen sallimiseksi, esitystä, joka valiokunnan käsittelyssä muuttui suden, karhun, ilveksen ja saukon kiintiömetsästyksen sallimiseksi farssin piirteitä saaneen prosessin seurauksena. Tämä on ollut arvoton näytelmä. Kun viikko sitten kävimme tässä salissa vielä lähetekeskustelua, oli maa- ja metsätalousvaliokunta jo aloittanut asian käsittelyn. Kesken valiokunnan kuulemisen saatiin tieto lainsäädännön arviointineuvoston tyrmäävästä lausunnosta. Hallituksen esityksestä puuttuivat kaikki vaikutusarviot, ja arviointineuvoston mukaan puutteet ovat niin merkittäviä, että esitys ei täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Jo tämä arviointineuvoston murskakritiikki olisi ollut riittävä peruste vetää laki uudelleen valmisteltavaksi. Mutta sen sijaan, että, hallitus, te olisitte ottanut perustellun kritiikin vakavasti, te ryhdyitte valiokunnassa runnomaan kiireellä läpi esitykseen muutoksia, joilla sallitaan suden lisäksi myös karhun, ilveksen ja saukon kiintiömetsästyksen koko maassa. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Järkyttävää!] Viime hetken sekoilu saukon osalta osoittaa, miten ala-arvoisella tavalla tässä on tehty lainsäädäntöä.

Arvoisa puhemies! Päätöksentekoprosessi valiokunnassa on ollut aivan ennenkuulumaton. Hallituksen esitykseen on tehty merkittäviä muutoksia ilman asiantuntijakuulemisia ja vastoin ministeriön näkemystä. Ministeriön näkemys valiokunnassa oli, että asiayhteys ei muutosten osalta täyty, joten nyt tehdyn kaltaista laajennusta sudesta muihin eläimiin ei olisi pitänyt valiokunnassa tehdä. Mutta tälle valiokunnan enemmistö ei korvaansa lotkautanut vaan vei asian läpi. Kuulemisissa esitettiin perusteltuja arvioita siitä, että jo suden kiintiömetsästyksen salliminen on EU-lainsäädännön kannalta ongelmallista. Karhun ja ilveksen osalta ristiriita EU-lainsäädännön kanssa on ilmeinen, koska ne ovat EU-lainsäädännön mukaan tiukasti suojeltuja. EU-oikeudellista arviointia ei kuitenkaan suostuttu pyytämään. Valiokunnan enemmistö äänesti kolmeen kertaan kumoon esitykset, joita teimme asiantuntijakuulemisten jatkamisesta, jotta olisimme saaneet hallituksen itse sorvaamista uusista pykälistä perusoikeudellisen ja EU-oikeudellisen arvion. Edes ministeriön vastinetta uusista pykälistä ei suostuttu pyytämään — tätä pidän pöyristyttävänä. Täytyy kysyä: eikö teitä hävetä, pääministeri Orpo, ja eikö teitä hävetä, hallituspuolueiden kansanedustajat, [Oikealta: Ei! — Oikealta: Ei hävetä! — Oikealta: Päinvastoin! — Vasemmistoliiton ryhmästä: Noloa!] että olette mukana prosessissa, jossa on sivuutettu tyystin lainsäädännön perusperiaatteet? Pidän tätä todella vakavana ja lainsäädännön luotettavuutta romuttavana ennakkotapauksena. [Pia Lohikoski: Keksii pykälät omasta päästä! Miksi pitäisi hävetä? No siksi! — Perussuomalaisten ryhmästä: Ei tätä ole päästä keksitty!]

Arvoisa puhemies! Vakavaa on myös se, että metsästäjien edunajajien valta metsästyslain valmistelussa on ollut jopa tämän hallituksen mittapuulla poikkeuksellista. Julkisuuksessa olleiden tietojen valossa näyttää vahvasti siltä, että pykälät on kirjoitettu Metsästäjiliiton ja MTK:n tiukassa ohjauksessa. On äärimmäisen huolestuttavaa, että valiokunnan enemmistö ei ole välittänyt siitä, että se tekee lainsäädäntöä, joka lähtökohtaisesti on ristiriidassa EU-lainsäädännön kanssa. Erittäin ongelmallista on myös se, että kun suden, karhun ja ilveksen metsästyksen siirretään alueellisten kiintiöiden piiriin, rajataan samalla myös kansalaisten valitusoikeutta, kiintiöluvista kun ei voi valittaa.

Perustuslain 20 §:n mukaan vastuu ympäristöstä kuuluu kaikille. Tätä periaatetta toteuttaa suurpetojen metsästyksen liittyvä valitusoikeus, jonka tarkoitus on taata se, että metsästyksen myönnettyt luvat ovat lainmukaisia. Jotta hallituksen esityksen perustuslainmukaisuudesta olisi voitu varmistua, esitimme tässä salissa sen lähettämistä perustuslakivaliokuntaan, mutta enemmistö ei tätä halunnut. [Jenna Simula: Kutsutaan demokratiaksi!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Valiokunnan enemmistö torjui myös sen, että olisimme saaneet valiokuntaan asiasta asiantuntijalausunnon. [Jenna Simula: Jälleen demokratia puhuu!] Näin ei tehdä hyvää lainsäädäntöä. Siitä tässä on kyse.

Arvoisa puhemies! Lopuksi totean, että susi ei ole vihollinen. Se on arvokas ja tärkeä osa Suomen luontoa. [Jenna Simula: Niin on!] Meidän tehtävämme on varmistaa, että susi voi elää rauhassa Suomen luonnossa jatkossakin. [Jenna Simula: Niin me halutaan tehdä!] Rinnakkaiselo susien kanssa on täysin mahdollista, kun siihen suhtaudutaan tiedolla eikä pelolla. [Jenna Simula: Kyllä!]

Vielä lopuksi totean, että todella vaikea on ymmärtää sitä vimmaa, jolla halutaan päästä metsästämään ilveksiä. WWF:n mukaan suomalaisten jo ennestään myönteiset asenteet ilvestä kohtaan ovat muuttuneet viime vuosina aiempaakin myönteisemmiksi. Järjestön teettämän kyselyn mukaan neljä viidestä suomalaisesta katsoo, ettei ilveksiä ole liikaa. On erittäin ongelmallista, että ilves niputetaan haittojen ja sosiaalista hyväksyttävyyttä arvioitaessa yhteen suden ja karhun kanssa. Ilveksen vuosittain aiheuttamat haitat ovat yksilömäärään suhteutettuna varsin pieniä. Ilveksen kiintiömetsästykselle ei ole perusteita, eikä siitä myöskään ole käyty minkäänlaista lähetekeskustelua tässä salissa.

Arvoisa puhemies! Toimintatavat koko tämän lain käsittelyn aikana ovat laajasti olleet sellaisia, joita ei tulisi hyväksyä demokraattisessa oikeusvaltiossa. Itse asia eli suden sekä uutena myös karhun, ilveksen ja saukon kiintiömetsästämisen mahdollistaminen vastoin parasta asiantuntijatietoa ja vieläpä ilman kansalaisten valitusmahdollisuutta on täysin kestämätöntä. Siksi tulemme esittämään lakiesityksen ja siihen sisältyvän lausuman hylkäämistä. [Jenna Simula: Harmi! — Vasemmistoliiton ryhmästä: Hyvä puhe!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Pitko.

15.36 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Näin surkeaa lainvalmistelua ei tässä talossa usein näe. Mietinnössä halutaan käynnistää uhanalaisen suden lisäksi karhun, ilveksen ja saukon metsästys ilman asiantuntijakuulemisia, ilman vaikutusten arviointia suhmuroiden ja hyvän maun rajojen tuolla puolen. [Jenna Simula: Saukkoa voi metsästää nytkin!] Lainsäädännön arviointineuvoston mukaan jo ministeriöstä lähtenyt alkuperäinen metsästyslaki oli huonosti valmisteltu laki, joka eduskunnassa vielä saavutti huonon valmistelun uuden lakipisteen. Valiokunta esittää lain laajentamista uusiin lajeihin, joissa vaikutuksia ei ole lainkaan arvioitu ja joista yksi on sinne lehtitietojen perusteella vain putkahtanut jostakin. Hyvät kollegat, nyt järki käteen. Me emme voi hyväksyä tällaisista esityksistä. Olisiko siinä vaiheessa, kun uusi laji lipsahtaa lakiin ilman siitä käytyjä keskusteluja, aika viheltää peli poikki ja laittaa laki asialliseen valmisteluprosessiin? [Jenna Simula: Saukko on laissa jo nyt!]

Arvoisa puhemies! Arviointineuvoston lausunto sudenmetsästyksen sallivasta laista on tyrmäävä. Esitys ei täytä lainvalmistelun vaatimuksia. Siitä puuttuvat muun muassa kaikki vaikutusarviot. On todella vakavaa, että hallitus yrittää voimalla runnoa läpi suden, karhun ja ilveksen metsästystä näin häikäilemättömillä keinoilla. Vaikuttaa siltä, että pikemmin epäratioonallinen petoviha on ohjannut lainvalmistelua. [Oikealta: Höpö höpö!]

Suden lukumäärän pienentämistä ajetaan perustellen sillä, että susi aiheuttaa vaaraa ja vahinkoa. Kun katsoo esimerkiksi Riistakeskuksen ehdottamia alueellisia kiintiöitä, ei tämä peruste ole kestävällä pohjalla. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa esitetään tapettavaksi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

yksi kokonainen lauma, vaikka alueella on raportoitu vain yksi koiraelain- ja yksi kotieläinvahinko.

Susia on Suomessa reilu 400. Tällä lailla halutaan mahdollistaa sadan suden kiintiömetsästys. Tapettavien susien määrä ei kuitenkaan tulisi olemaan vain sata, vaan sen lisäksi tulevat muut kuolinsyyt ja muut poikkeusluvut, mahdollisesti jopa toiset sata lisäksi. Vuonna 2025 nimittäin myönnettiin yli 60 poikkeuslupaa. Näitä poikkeuslupia ei tulla vähentämään tästä sadan suden kiintiöstä. Sen lisäksi tulevat vielä poliisin pakkotilanteet ja muu kuolleisuus, esimerkiksi liikennevahingot. On perusteltua sanoa, että jos tätä rataa jatketaan eikä muuta kuolleisuutta vähennetä kiintiöstä, susikanta voi hävitä seuraavan kymmenen vuoden aikana Suomesta.

Arvoisa puhemies! Susi kuuluu Suomen luontoon. Jos 500 sutta koko poronhoitoalueen eteläpuolisessa maassa olisi liikaa eikä susi saa olla rauhassa edes asumattomillakaan seu-
duilla, missä susi saa olla? Susi kuuluu havumetsävyöhykkeen luonnon ekosysteemiin. Sil-
lä on tärkeä osa meidän ekosysteemissämme säädellä hirvieläinkantoja. Nyt nähdään, että
susi onkin saaliin perässä kertynyt juuri sinne, missä on paljon pieniä hirvieläimiä, erityi-
sesti vieraslaji valkohäntäpeuraa, [Arto Satonen: Kyllä!] ja siksi tiedämme susikannan
vahvistuneen juuri Varsinais-Suomessa. Susi auttaa tämän peurakannan harventamisessa,
jos sen annetaan tehdä niin. Ja kun susi aiheuttaa vaaraa, siihen on jo nyt lainsäädännössä
keinot, ja silloin, kun kaikki muut keinot on käytetty — sutta on karkotettu toistuvasti ja on
käytetty ennaltaehkäisevät keinot, kuten petoaidat, tai jos esimerkiksi loukkaantunut tai
sairas ja nälkiintynyt susi tosiasiallisesti aiheuttaa turvallisuusriskin — on mahdollista jo
nyt poistaa susiyskilöitä vahinkoperusteisin luvuin.

Vaara metsästyskoirille taas perustuu helposti ymmärrettävään biologiaan: susi poistaa
reviiriltään toisen koiraeläimen. Ihmisille susi ei juurikaan aiheuta vaaraa. Susi väistää ih-
mistä. Sen sijaan tämä esitys voi lisätä suden aiheuttamia vaaratilanteita. Kun lauma hajo-
aa, jää irtosusia, jotka helpon ruoan perässä hakeutuvat kotieläintiloille. Kokonaisten lau-
mojen metsästäminen tuskin tulee onnistumaan.

Arvoisa puhemies! Näyttöä siitä, että laillinen metsästys vähentäisi salametsästystä, ei
ole. Luontopaneeli on esimerkiksi huomauttanut, että tutkimustieto Pohjois-Amerikasta
tukee jopa päinvastaista: laillisen metsästyksen lisääminen lisää myös salametsästystä.

Arvoisa puhemies! Laki tulisi palauttaa uudelleen valmisteltavaksi, ja sen vaikutukset
uhanalaiseksi luokiteltuun susikantaan ja sen suojelustatukseen on arvioitava huolella.

Arvoisa puhemies! Valiokunta haluaa sallia myös karhun ja ilveksen kiintiömetsästyksen.
Karhu ja ilves ovat luontodirektiivin tiukasti suojeltuja lajeja. Miksi valiokunta näin
haluaa tehdä? Se on jäänyt täysin pimentoon. Miksi valiokunta haluaa esimerkiksi ilvestä
metsästää, vaikka tiedämme, että ilveksen haitat ovat minimaaliset? Euromäärissä vuodes-
sa puhutaan muutamista kymmenistä tuhansista euroista, mitä ilves aiheuttaa aineellista
haittaa. Se tarkoittaa noin 13,5 euroa ilvestä kohden. Ilveksestä on sen sijaan luonnossam-
me paljon hyötyä, jota valiokunta ei ole myöskään käsitellyt eikä ole asiantuntijoita siitä
kuullut. Etenkin ilveksen kauriskantaan kohdentama metsästys vähentää monia haittoja,
kuten liikennevahinkoja ja tautien leviämistä. [Anne Kalmari: Ja metsäpeuroja!] Koska
tätä esitystä ei ole valmisteltu mitenkään, ei näitä ilveksen aiheuttamia hyötyjä ja metsäs-
tyksen vaikutuksia näihin hyötyihin ole arvioitu mitenkään.

Ilveksen metsästäminen on kuohuttanut aiemminkin. Suomalaiset rakastavat luontoam-
me ja pitävät ilvestä kiehtovana eläimenä eivätkä kannata sen metsästämistä kyselytulos-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

ten perusteella. Näyttää siltä, että ilvestä haluavat metsästää metsästäjät ja sen takia tämä esitys on nyt meillä käsillä.

Arvoisa puhemies! Hallitus haluaa myös rajoittaa kansalaisyhteiskunnan oikeutta valittaa näistä luvista. Minkä takia valittaminen, jolla pyritään testaamaan esitysten lainmukaisuutta, on niin suuri uhka hallituksen petopolitiikalle?

Arvoisa puhemies! Suomi on sitoutunut luontokadon pysäyttämiseen. Susi kuuluu Suomen luontoon. Myös karhuilla ja ilveksillä on oikeus elää Suomen luonnossa, kuten myös saukolla. Tämä lakiesitys on irvikuva hyvästä valmistelusta. Se on myös luontovihamielinen ja tiedevastainen, ja se tulee hylätä. — Kiitos. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Hyvä puhe!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Krista.

15.43 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Niin kuin tässä edellä on hyvin kuultu, tätä lakiesitystä ei ole tehty tieteelliseen tietoon perustuen eikä hyvän hallintotavan mukaisesti, vaan sitä on ajanut kiihko päästä metsästämään sutta ja myös muita eläimiä. Jo eduskuntaan tuotu hallituksen esitys oli sutta ja sekundaa, ja sen jälkeen esityksen ympärillä on nähty täysin arvoton näytelmä, sellainen, mitä ei Suomen kaltaisessa oikeusvaltiossa toivoisi joutuvansa todistamaan.

Hallituksen esitys sai lainsäädännön arviointineuvostolta täystyrmäyksen. Se on heikoin esitys, mitä hallitus on eduskuntaan tuonut, ja se on varsin paljon se, sillä olemme tällä kaudella nähneet muitakin varsin huonosti valmisteltuja esityksiä, mutta tämän arviointineuvosto todellakin arvioi kaikkein heikoimmaksi. Enkä nyt puhu lain sisällöstä, siitä voi olla ihan mitä mieltä tahansa, vaan puhun lainsäädännön perusasioista. Esitys ei sisältänyt arviota susien nykymäärästä ja levinneisyydestä, ei niiden aiheuttamien vahinkojen määrästä ja esiintymisestä, ei metsästysten vaikutuksista, ei minkäänlaisia vaikutusarvioita.

Arviointineuvosto totesikin lausunnossaan: ”Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Ilman puutteellisuuksien korjaamista on vakavasti harkittava, voiko hallituksen esityksen antaa eduskunnan käsiteltäväksi.”

No, tänne se kuitenkin oli jo tullut, ja niinpä sitten täällä olisi pitänyt tehdä ne korjausliikkeet. Koska lain valmistellut maa- ja metsätalousministeriö ei ollut tehnyt sille kuuluvaa työtä, täällä eduskunnassa esitimme, että sekä ympäristö- että perustuslakivaliokunta olisivat antaneet mietintöä valmistelevalle maa- ja metsätalousvaliokunnalle lausunnon, ja näin eduskunta olisi paikannut sen lainvalmistelussa tehdyt puutteet.

Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji. Kun lakiesityksessä oltiin lopettamassa sen ympärivuotinen rauhoitus sekä sallimassa metsästys, niin totta kai luonnon monimuotoisuudesta vastaavan ympäristövaliokunnan olisi ollut syytä tarkastella lain vaikutuksia tästä näkökulmasta. Esityksestä puuttuivat myös oikeusturvakeinot eli mahdollisuus valvoa metsästyksen laillisuutta tuomioistuimessa, ja siksi sitä olisi pitänyt arvioida perustuslakivaliokunnassa sen osalta, onko esitys perustuslain ympäristöperusoikeuden vastainen.

Esitimme todellakin tässä salissa, ja tästä asiasta sitten äänestettiin, menevätkö nämä näihin valiokuntiin lausunnoille, mutta valitettavasti hävisimme nämä äänestykset, sillä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

hyvän lainsäädännön periaatteet jäivät jalkoihin. Jotkut jopa syyttivät viivyttelystä, kun halusimme vain pitää kiinni oikeusvaltion mukaisesta asianmukaisesta käsittelystä.

No, niin kuin sitten me olemme kuulleet, itse valiokunnassa alkoikin sen jälkeen varsinainen hulabaloo — edellä kuultiin hyvin valiokunnan jäsenten kertomuksia siitä — sillä mitäpä sitä kuulemaan asiantuntijoilta tutkittua tietoa tai oikeudellisia reunaehdoja, kun selvästikin oli jo päätetty lopputuloksesta yhdessä etujärjestöjen kanssa. Tutkittu tieto ja oikeudelliset reunaehdot kun olisivat voineet tuoda esille näkökulmia, jotka eivät olisi sopineet jo valittuun agendaan.

Lehdestä saimme lukea seuraavanlaisia otsikoita: ”Professori metsästyslain valmistelusta: ’Kyseenalaista toimintaa eikä hyvän hallintotavan mukaista.’” ”Ministeriö kritisoi ilveksen ja karhun metsästyksen laajentamista ja vastustaa valiokunnan esitystä.” ”Susiesitys kuohuttaa: ’Ei tulisi hyväksyä demokraattisessa oikeusvaltiossa.’” ”Suden, karhun ja ilveksen metsästyksestä tuli farssi: valiokunta teki kyseenalaisia muutoksia omin päin.”

Epäilenpä, mahtoivatko valiokunnan jäsenetkään itse olla tietoisia, mitä olivat päättämässä. Esimerkiksi saukon metsästyksen helpottaminen taisi tulla yllätyksenä monelle kokouksessa paikalla olleellekin. Vai mitä muuta voidaan ajatella, kun luemme otsikoita tyyliin: ”Iltasanomien tiedot: Hallitus suunnittelee kohupäätöstä — saukko ja muita lajeja metsästettäväksi.” ”Hallituksen metsästysluonnokseen ui paha virhe: saukko!” ”Hallituspuolueet eivät olekaan helpottamassa saukon metsästystä, kerrotaan valiokunnasta.” ”Iltasanomien tiedot: Hallitus suunnittelee kohupäätöstä. Yksi laji tipahti pois ’virheenä.’” ”Eduskunnassa hämmäntävä hässäkkä saukoista: ’Jotenkin se on sinne jäänyt.’” Tämä oli valiokunnan puheenjohtajan sitaatti. ”Kansanedustaja selittää: Tämän takia saukko jäi mietintöön, vaikka lupasin muuta.”

Todellakin, kun tämä lakiesitys oli täällä lähete keskustelussa, silloin me puhuttiin vain sudesta, koska tuo lakiesitys koski vain suttu. Siinä vaiheessa ei ollut tietoa, että siihen lisätään myös karhun ja ilveksen ja saukon metsästyksen helpottaminen. Silloin nostimme täällä lähete keskustelussa esille niitä ongelmia, mitä, ihan totta, susi aiheuttaa monissa paikoin, ja esitimme myös niitä ratkaisuja, miten siihen voi puuttua. Esimerkiksi poikkeuslupakäytäntööhän on jo sujuvoitettu, ja jatkossakin sen tulisi olla riittävän sujuva, jotta nämä susi yksilöt, jotka tulevat pihaan tai niihin lampoloihin tai aitauksiin, saadaan nopeasti poistettua. Toisaalta on se, miten pystymme ennaltaehkäisyä kehittämään ja myös rahoittamaan esimerkiksi petoaitojen pystyttämistä vain pelkkien materiaalien sijaan.

Mutta todellakin, vaikka EU:ssa suden status muuttui, kun se siirrettiin luontodirektiivin nelosliitteestä vitosliitteeseen, niin saukko, karhu ja ilves ovat edelleen siellä nelosliitteessä. Sen takia esimerkiksi valiokunnan lausuma siitä, että karhua ja ilvestä voisi metsästä vastavalla tavalla, on täysin kestävä. Siellä nelosliitteessä on myös naali, saimaannorppa ja pyöriäinen. Itse ainakin jännitin loppuun asti, mahtavatko nämäkin lajit vielä ekyä tähän valiokunnan listalle, että niitäkin pääsisi metsästäämään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Nyt on paksua!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen, Piritta.

15.50 Piritta Rantanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on kyllä asia, josta ei oikein tiedä: jos puhut metsästyksen puolesta, niin olet himometsästäjä, ja jos et puhu mitään, niin olet viherpiipertäjä, ja jos otat sen toisen kannan, niin en edes tiedä, mikä sitten on. Tämä on kyllä asia, joka herättää aivan valtavasti ihmisissä tunteita, ja jotenkin sellaisen kultai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

sen keskitien löytäminen näissä asioissa olisi erittäin toivottavaa ja ehkä niin, että se ei menisi puolin eikä toisin sellaisiin älyttömyyksiin. Minua ei huolestuttanut yhtään, tuleeko saimaannorppa tähän mukaan — ei ole ollut tulossa. [Jenna Simula: Järkipuhetta!] Eikä se kyllä etenkään tämän asian käsittelyä mitenkään helpota, että tällaisia vetoja tähän yritetään ottaa mukaan.

Arvoisa puhemies! SDP kannattaa siis suden kannanhoidollista kiintiömetsästystä hallituksen esityksessä 173/2025 esitetyllä tavalla, ja haluamme, että metsästys voisi alkaa heti vuoden alussa. Tällä lailla ei kuitenkaan metsästetä yhtään sen enempää sutta, karhua, ilvestä, saukkoa eikä mitään muutakaan suurpetoa ilman, että tähän saadaan asetus voimaan. Me kannatamme myös karhun ja ilveksen kiintiömetsästystä, mutta emme todellakaan pidä hyvänä sitä tapaa, jolla hallituspuolueet ovat lisänneet nämä pykälät tähän esitykseen ilman, että valiokunta ehti kuulla asiantuntijoita, ja kyllä niin on, että myös vaikutusarvioinnit nimenomaan karhun ja ilveksen osalta ovat jääneet puutteellisiksi. Kyllä se niin on, että lait täytyy säätää hyvässä järjestyksessä, ja tässäkin me olisimme todellakin kaivanneet ministeriön valmistelua ja asiantuntemusta pohjaksi tälle esitykselle. Tässä jää nyt turhan paljon kysymyksiä, eikä asioiden tarkastaminen ole ilveksen ja karhun metsästyksen osalta mahdollista, ja nyt on mahdollista, että asia ei esimerkiksi näiden puutteiden vuoksi olekaan EU-lainsäädännön mukainen, eikä meillä kenelläkään ole siihen vastauksia, mitä sitten myöhemmin tämän asian tiimoilta tapahtuu. Varmaan on niin, niin kuin eilisessä tiedotustilaisuudessa hallituspuolueidenkin edustajat totesivat, että tämä ponnistetaan sitten siellä EU-päässä.

Valiokunnassa on tämän syksyn aikana käsitelty neljä mietintöä, joista yksi on ollut tämä metsästyslaki ja esimerkiksi yhtenä on ollut tämä metsätalouden kannustejärjestelmä. Täytyy kyllä aidosti ihmetellä, mitä siellä ministeriössä oikein tehdään, kun niin huonosti nämäkin lait on valmisteltu. Peräänkuulutan kyllä johtajuutta tässä asiassa ja peräänkuulutan sitä, että hallituspuolueetkin tarttuisivat näihin asioihin jo aikaisemmin, että ei käy niin, että kiireellä joudumme täällä tekemään tällaisia päätöksiä, jotka eivät varmasti sen suden kannanhoidollisen metsästyksenkään kannalta ole asiaa edistäviä vaan ehkä vain lisäävät tätä vastakkainasettelua, jota tässä asiassa emme yhtään enää tarvitsisi. Kiirettä ei siis ole valiokunnassa pitänyt, vaikka totta kai meillä on ollut paljon myös EU-asioita kiihdytyään tahtiin, ja tietysti nekin ovat vienneet aikaa. Mutta jos tämä on haluttu priorisoida, niin olisin toivonut sen näkyvän myös hallituspuolueitten kirittämisenä sinne ministeriön suuntaan.

Ehkä tässä kohtaa herääkin sellainen ajatus, että voi kun vaikka viljanviljelijöitten tai naudanlihantuottajien asioissa löytyisi samanlainen kiihko viedä asioita eteenpäin, niin voisi olla, että nekin asiat edistyisivät paremmin.

Julkisuudessa on kuitenkin voinut saada sellaisen kuvan, että ilvestä ja karhua ei ole aiemmin tässä maassa metsästetty. Sellaiselta se mediassa oleva myllytys tällä hetkellä näyttää. Mutta ehkä siinäkin on hyvä palata siihen, että kyllä aiemminkin tässä maassa on voinut metsästää pyyntiluvilla niin ilvestä kuin karhua. [Arto Satonen: Aivan!] Se, minkä vuoksi olemme tässä tilanteessa, on juuri se, että oikeusprosesseihin ovat ne luvat jääneet kiinni. Tämä on nyt uusi tapa yrittää hoitaa sitä metsästystä, jota tässä maassa on vuosikymmenet ja vuosisadat hoidettu, joten ei tässä ole kysymys mistään uudesta asiasta. On selvää, että tyyliä tässä ei ole jaossa, mutta kyllä tähän sellaisiakin kysymysmerkkejä jää, niin kuin Metsähallitus on jo kerinnyt toteamaan, että ei ehkä ehdi päivittää omia maanvuokrasopimuksiaan niin, että tammikuun alussa suden kannanhoidollinen metsästys

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

mahdollistuisi. Kyllä me jäämme mielenkiinnolla odottamaan, minkälaiset ne ministeriön asetukset sitten kunkin lajin kohdalta ovat ja minkälaisen käsittelyn ne nyt sitten saavat.

Ehkä myös toivon jatkossa hallituspuolueiden edustajilta, että jos omia virheitä yritetään peitellä sillä, että mustamaalataan toisia puolueita tai edustajia, sekään ei varmasti tälle suden statukselle tuo mitään hyvää tullessaan.

Toivon todella, että tässä asiassa löydetään se kultainen keskitie, jossa kaikki voivat nimenomaan vastuullista metsästystä kannattaa niin sudelle, ilvekselle kuin karhullekin. Me tarvitsemme tämän lain voimaan sen vuoksi, että omalla paikkakunnallanikin susi on mennyt keskellä päivää päiväkodin aidan viertä, kun lapset ovat siellä pihalla. Meillä on niitä lammastilahyökkäyksiä, joissa lampaista on kuollut. Meillä on hevosten ja ponien päälle käyty ja koiria on viety aivan kotirappuselta asti. Ei ole syyttä tulossa tämä laki voimaan, ja toivon erittäin kovasti, että tästä asiasta voidaan faktaperusteisesti ja asiallisesti keskustelu tänään käydä. [Timo Suhonen: Tee se esitys!] — Joo, hyvä, kiitos, Timo. Minulla oli esitys, josta minä jo sanoin, että minä varmaan unohdan sen. — Tämän vuoksi teen vastalauseen 2 mukaisen ehdotuksen, että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja käsittelyn pohjaksi otetaan hallituksen esitykseen 173/2025 sisältyvä lakiehdotus. — Kiitos. [Laura Huhtasaari: Loistava puhe, olisi esitys voinut jäädä jättämättä!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Suhonen.

15.57 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Etten unohda: kannatan edustaja Rantasen hyvin perusteltua ja tehtyä esitystä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Miksi kannatatte?]

Nyt käsitellään vahvasti tunteita herättävää asiaa eli metsästyslain muuttamista. Kyseessä on ensinnäkin muutos suden suojeluasemasta ja toisekseen valiokunnan mietintöön tullut lisäys, että maa- ja metsätalousministeriö valmistelee viipymättä asetukset, joita tarvitaan karhun ja ilveksen rauhoituksesta poikkeamiseen alueelliseen kiintiöön perustuvalla metsästyksellä.

Esityksessä siis ehdotetaan metsästyslaista poistettavaksi säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta ehdotetaan säädettäväksi metsästysasetuksessa. Lisäksi metsästyslakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisiä muutoksia.

Kasvanut susikanta vaarantaa valiokunnan saamien lausuntojen mukaan esimerkiksi metsästyskoiraharrastuksen ja metsästyskoirilla tapahtuvan metsästyskulttuurin jatkumisen. Varsinaisten metsästystapahtumien ohella riski koiran ja suden kohtaamiseen on myös metsästyskoirien kokeessa ja vapaaehtoisessa pelastuskoiratoiminnassa. Tämä metsästyskoirien käytön vaarantuminen on vaikuttanut merkittävästi siihen, että riistanhoitoyhdistykset ovat aiemmin keskeyttäneet suurriistavirka-apu- eli SRVA-sopimukset Itä-Suomessa. Tänäaen tulleen tiedon mukaan kaikki Itä-Suomen alueella toimivat riistanhoitoyhdistykset ovat aloittaneet jälleen suurriistavirka-avun antamisen, joka on meidän kaikkien kannalta erittäin hyvä asia. Tämä myönteinen muutos johtuu ymmärtääkseni siitä, että tämä suurriista-asia on nyt siinä kulmassa, että metsästäjät uskovat jatkossa koirien olevan paremmassa turvassa siellä metsän sopukoissa, kun metsästyslakia ollaan kerran muuttamassa.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten alussa totesin, tämä asia herättää tunteita. Tästä huolimatta mielestäni on tärkeää, että asioista puhutaan, kuten ne ovat. Henkilökohtaisesti mi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

nuun liittyen on joidenkin edustajien toimesta väitetty, että olisin äänestänyt suden kannanhoidollisen metsästyksen osalta sitä vastaan jossain asiayhteydessä. Sanon tässä vielä varmuuden vuoksi ihan selvällä suomen kielellä: Olen ollut koko ajan suden kannanhoidollisen metsästyksen kannalla, koska siihen on olemassa perusteet, varsinkin tuolla Itä-Suomen alueella. Olen siis myös äänestänyt valiokunnassa valiokunnan mietinnön puolesta ja äänestän salissakin sen puolesta, kun se aikanaan tänne tulee äänestettäväksi. [Kokoomuksen ryhmästä: Hyvä!] Olen aiemmin tätä asiaa käsiteltäessä lähete keskustelussa todennut, että susi on mahtava ja arvostettava eläin. Susikannan tulee kuitenkin perustua hallittuun ja ennakoivaan järjestelmään, jossa suden ja ihmisen yhteiselo jatkuu turvallisesti molempien osapuolten edun mukaisesti. Tämä näkemys on edelleen itselläni hyvin vahvana, ja tämän vuoksi tämä esitys, mitä tässä vielä käsitellään jatkossa, on tärkeä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Nikkanen.

16.00 Saku Nikkanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin tässä on jo useassa puheenvuorossa todettu, tosiaan käsillä oleva metsästyslain muutos herättää todella voimakkaita tunteita, ja se aiheuttaa voimakkaita tunteita myös kotiseudullani Salossa ja Varsinais-Suomessa. Lounais-Suomessa on tällä hetkellä ehkä Suomen tihein susikanta, [Arto Satonen: Kyllä näin on!] ja nämä jatkuvat törmäykset susien kanssa ovat ihan arkipäivää. Siellä on ihmisten pihilla, koulujen pihilla ja bussia odottavien lasten ohi juoksevia susipareja, susilaumoja, ja kunnat ovat joutuneet käyttämään jo nyt valtavan määrän rahaa susikyvydityksiin. Se on yksinkertaisesti mielestäni selvä osoitus siitä, että meillä on olemassa ja on jo pitkään ollut sosiaalinen peruste ja myöskin ihan vahva suden kantaan perustuva oikeutus sudenmetsästyksen. Tämä on pitkäaikainen tavoite, ja nyt siihen ollaan pääsemässä.

Mielestäni tämä kanta on myös siinä mielessä ihan riittävän vahva, että se kestää tämän nykyisen noin sadan yksilön kaatoluvat. Tässä lakiesityksessä on myös se hyvä puoli, että on myöskin mahdollisuus saada alueellisesti lupia. Tässä lainvalmistelussa on siis myöskin hyvää.

Sitten itse prosessiin ja lakiesitykseen noin muuten: Eihän siitä pääse yli eikä ympäri, että tässä on ollut puutteita. Tämä on kestänyt verrattain varsin pitkään. Sitten tämä tulee tänne loppuvuodesta, ja vielä viime hetkellä valiokunnassa tehdään muutoksia. [Jenna Simula: Hyviä muutoksia!] Kyllähän nämä kertovat siitä, että jotkut hallituspuolueet tuntuivat keskittymään enemmän tämmöiseen somespinnailuun ja kaikenlaiseen väärän informaation levittämiseen kuin asialliseen lainvalmisteluun. Mielestäni siihen kyllä kannattaisi nyt ihan oikeasti siellä oikealla puolella vahvasti tarttua, sillä tämä ei ole suinkaan ainoa laki, mistä tässä on nyt annettu jo ihan asiallista palautetta muidenkin kuin meidän oppositiopuolueiden osalta, ihan arvointineuvoston puolelta perustuslakiasiantuntijoilta ja niin edelleen.

Mutta edelleen prosessin heikkoudesta huolimatta olen sitä mieltä, että tämä laki tulee hyväksyä ja saattaa voimaan. Itse asia on sinänsä tärkeä, mutta kyllä tässä kuitenkin on huolestuttavia merkkejä siitä, että kun asioita valmistetaan hätäisesti, huonosti, niin sitten siellä toisessa päässä nämä altistavat erilaisille valitusprosesseille. Itse tämä tärkeä asia, mitä tuossa jo alkuun kuvasin, saattaa sitten ajautua sellaiseen tilanteeseen, että ikään kuin tämä hyvä tarkoitus vesittyy siinä. Esimerkkinä on esimerkiksi se, mistä varoitettiin jo viime keväänä, kun karhunmetsästyksestä puhuttiin, että näiden pyyntilupien osalta ne tulevat kaikki kaatumaan hallinto-oikeudessa, ja niinhän siinä sitten kävi. [Anne Kalmari:

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Mutta te kannatitte sitä!] — Kyllä, me kannatamme sitä, mutta se pitäisi valmistella kunnolla. Tämä on ihan päivänselvä asia. — Mutta tämä alkuperäinen kertoo siitä... [Jenna Simula: Ette saaneet mitään aikaan!] — Puhemies, saako täällä puhua?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kyllä, olkaa hyvä.

Kiitos! — Se karhunmetsästys käytännössä vesittyi, ja muistan, että edustaja Simulakin siellä aika tomerastikin ilmoitti, että kyllä, tämä mahdollistaa karhunmetsästyksen, mutta toisin kävi, ei mahdollistanut. [Jenna Simula: Saako vai eikö saa!] Nyt te olette sitten korjaamassa sitä, mutta olisitte korjanneet sen normaalin käsittelyn kautta. Te otitte sen sitten valiokuntaan, ja nyt meillä on täällä tällainen soppa käsillä, että joka laita huutaa.

Niin kuin tässä edustaja Suhonen, tai Rantanen, toi hyvin esille, että kun yrität tässä ikään kuin esittää jonkinlaista järkilinjaa, niin aika vaikeaa on esittää, kun täällä vedetään mutkat suoraksi oikealla ja vasemmalla vastustetaan kaikkea, kun yritettäisiin saada järkevää metsästystä aikaiseksi tässä maassa. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Tällä esityksellä — minä toivon ja uskon ja myöskin kannatan tätä — me otamme karhun ja ilveksen kiintiöiden piiriin, koska se on se tapa, jolla se metsästys mahdollistetaan. Mutta meidän esitys lähtee siitä, että valmistellaan se kunnolla, ja se on meidän lausumaehdotuksissa, niin kuin olette täällä jo kuulleet. Eli toivon, että jatkossa olette... [Anne Kallmarin välihuuto] — Emme vastusta! Eikö täällä nyt suomen kieltä ymmärrä kokeneet edustajat eturivissä? Me kannatamme tätä esitystä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, sitten on edustaja Kemppi, ja sen jälkeen saatte vastauspuheenvuoroja niin paljon kuin haluatte. [Naurua] — Kemppi.

16.06 Hilikka Kemppi kesk: Arvoisa rouva puhemies! Mitä on tämä mölinä, kun on yhteinen asia käsillä? Laissa on ollut puutteita, ja nyt ne saadaan korjattua vihdoinkin. Suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen salliminen on ollut keskustan tavoitteena jo pitkään. [Jenna Simulan välihuuto] Metsästyslaista poistetaan nyt suden ympärivuotinen rauhoitus. Se auttaa palauttamaan suurpetojen kasvaneiden kantojen myötä vähentynyttä ihmisarkuutta, ja sitä kautta se tuo turvallisuutta myös maaseudulle. Täällä vaaditaan lakia uudelleen valmisteluun, mutta uskallan väittää, että eivät uudelleen valmistelemalla kannat siitä muuttuisi. Tätä lakia on nimittäin käsitelty talossa jo monta vaalikautta ja hyvin paljon.

En ole kiihkomielinen ja olen aina ajatellut, että metsästystä parempi termi olisi itse asiassa riistanhoito. Metsästäjät tekevät niin monella tavalla arvokasta luonnonhoitotyötä kaikkialla Suomessa. Susikanta kaksinkertaistui neljässä vuodessa vuoteen 21 mennessä, ja senkin jälkeen se on ollut verrattain korkealla tasolla vuosittain. Suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on ollut pitkään pattitilanteessa. Nykyinen lupajärjestelmä ei toimi, koska laajat valitusoikeudet ja toimeenpanokiellot ovat estäneet nämä luvat kertakaikkisesti yksi kerrallansa. Kasvava kanta yhdistettynä pyyntilupien estämiseen on aiheuttanut turvattomuutta, ja se näkyy ainakin minun kotiseuduillani hyvin vahvasti. Se on heikentänyt myös luottamusta lainsäädäntötyöhön, ja ajattelen, että sen pitäisi olla myös meidän kansanedustajien tehtävä.

Huolimatta susiainoista ja -pannoista muun muassa syötyjen lampaiden ja koirien määrä on pysynyt varsin korkeana. Molempia on lähtenyt myös minun pihapiiristäni suden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

suuhun. Viime aikoinakin bordercollie lenkipolulta, mäyräkoira ja jämtlanninpystykorva metsästysreissuilta — kertakaikkisen hienoja koiria. Susien tappamien lampaiden määrä kasvoi vuonna 2024 jo 406:een, ja porojen määrä on ollut vuosittain reippaasti yli tuhanen. Ajattelen, että tässä ei ole kyse enää riistan tasapainosta suhteessa petokantaan. Esitetty muutos on nähdäkseni välttämätön. Taustalla on myös EU:n luontodirektiivin vastikään muuttunut linja, jossa susi siirrettiin tiukasti suojelluista lajeista vähemmän tiukasti suojeltujen joukkoon. Siksi nyt on tietenkin oikea aika toimia.

Keskusta näkee tässä uudistuksessa myönteisiä vaikutuksia myös luonnon monimuotoisuudelle. Petokantojen hallittu sääntely mahdollistaa esimerkiksi laidunnuksen palauttamisen niille alueille, joilla se on aiemmin ollut suurpetojen vuoksi mahdotonta. Meilläkin oli lampaita, kun olin pieni, ja ajattelen, että esimerkiksi lampaiden osalta on tapahtunut isoja muutoksia lammastilojen nykytilassa laidunnuksen osalta.

Vaikka kiintiömetsästyksen laajentaminen valiokunnan päätöksellä on kannatettava muutos, olisi ollut ilman muuta parempi, että hallituspuolueet olisivat hoitaneet tämän tyylikkäämmin, niin että ilves ja karhu olisivat sisältyneet jo hallituksen esitykseen. Prosessista ei keskusta anna kiitosta hallitukselle tässä kohtaa, mutta pääasia on tietenkin se, että lopputulos on sellainen, että se parantaa lain nykytilaa. Valiokunnan tekemä esityksen korjaustyö oli välttämätön, ja nyt ei auta muu kuin jatkaa tämän osalta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Arvoisat edustajat, sitten otetaan debattivaihe, ja niitä, jotka haluavat käyttää siinä puheenvuoron, pyydän nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Valiokunnan puheenjohtaja Elomaa saa aloittaa.

16.10 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kannanhoidolliseen metsästykseseen siirtyminen oli iso muutos metsästyksessä, joten on tärkeää, että mietinnössä on nostettu esille metsästyksen johtajien ja varajohtajien vastuullisuus — ylilyöntejä ei tietysti sallita. Palautetta kansalaisilta on tullut paljon, ja ennen kaikkea huolia on ollut siitä, että homma karkaa käsistä ja käy kuten 2015, jolloin pilottikokeilu kannanhoidollisesta susien metsästyksestä ei päättynyt oikein hyvin ja se jouduttiin keskeyttämään ja kanta romahti pariaksi vuodeksi. Mutta nythän ei käy niin, sillä me hoidamme tämän homman kontrolloidusti. Voimme luottaa siihen.

Lopuksi: aloitin puheenjohtajana valiokunnassa syyskuun alussa, ja täytyy sanoa, että lisääikä tässä käsittelyssä olisi ollut tietysti tervetullutta, mutta nyt mennään näillä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Varapuheenjohtaja, edustaja Kalmari.

16.11 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakihan ei tullut tyhjiöstä, vaan se tuli tämän talon edellyttämänä. [Oikealta: Kyllä!] Se tuli myös hyvän hallitusohjelmakirjauksen myötä. Näin ollen on itsestäänselvää, että meidän tulee noudattaa sitä, mitä tämä talo vaatii. Meillä on suurpetojen kannanhoidollisesta metsästyksestä ollut tämän talon linjauksia jo pitkään, ja on aivan sietämätöntä, että ne eivät ole edenneet normaaleja reittejä pitkin. Tästä toimintamallista ei toki kauneuspisteitä tai tyyliä tule, mutta oikeastaan näen itse, että ei ollut juurikaan muuta vaihtoehtoa kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

toimia näin, [Veronika Honkasalo: Aikamoista puhetta!] vaikka en todellakaan tyyli pisteitä siitä pysty tietenkään antamaan.

On tärkeää, että suurpetojen kantoja voidaan säädellä. Sudet kuuluvat Suomen luontoon. Ne eivät kuulu pihapiiriin. Meillä täytyy olla mahdollisuus elinkeinon harjoittamiseen, koirilla tapahtuvaan metsästykseen ja lasten kouluun menoon myös maaseutualueilla turvallisesti. [Oikealta: Kyllä!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo.

16.12 Veronika Honkasalo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näin sitä oikeusvaltiota murennetaan pala palalta. Tämä on todella surullinen esimerkki siitä, miten demokratiaa murennetaan. [Välihuutoja] Olen oikeasti myös järkyttynyt siitä, että hallituspuolueiden edustajat ja keskustalaiset täällä sen myöntävät täysin avoimesti, että näillä nyt mennään. Mutta teille tiedoksi, että se, miten tämä prosessi on hoidettu, järkyttää laajasti myös kansalaisia, myös metsästäjiä. [Hälinää — Puhemies koputtaa] He eivät haluaisi, että asioita hoidetaan näin huonosti.

Oli tästä asian sisällöstä tosiaan mitä mieltä tahansa, tähän taloon kuuluu se, että asiat hoidetaan huolellisesti asiantuntijalausuntoihin pohjautuen. Olihan se nyt irvokas tilanne valiokunnassa, että valmistavaa keskustelua tästä esityksestä käydään mututuntumalla ja sen perusteella, mitä joku serkun kaima on jossain päin Suomea kokenut, [Jenna Simula: Ei pidä paikkaansa! — Hälinää — Puhemies koputtaa] niin että ei ole mitään oikeudellista arviota, ei mitään asiantuntijalausuntoja, ei mitään tieteellisiin asiantuntijalausuntoihin pohjaavaa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Täällä on 32 puheenvuoroa pyydetty ja nyt on laitettu sitten mahdollisuus kiinni, mutta ihan lopuksi myönnän varapuheenjohtajalle ja puheenjohtajalle vielä sitten puheenvuorot ennen kuin mennään puhujalistaan. — Nyt jatketaan. Edustaja Kinnari.

16.14 Teemu Kinnari kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Värikästä keskustelua arvasin, että kuullaan tämän asian ympärillä. Oppositiolta tulee kovaa palautetta, että emme ole kuunnelleet asiantuntijoita. Mielestäni suurpetoihin liittyen tässä talossa ja valiokunnassa on viime aikoina kuunneltu useammassa kohtaa asiantuntijoita, ja niin toimitaan jatkossakin.

Ja se keskustelu suurpedoista: kyllä, totta kai suurpedot kuuluvat Suomen luontoon, ihan varmasti ne kuuluvat, mutta siihen kantojen kasvuun, mikä on kiistaton tosiasia, mikä on tapahtunut, pitää pystyä puuttumaan metsästyksen avulla, kuten tässä maassa on ennenkin tehty ja toimittu. Mutta kun tämä toiminta on käytännössä ollut pysähdyksissä, niin hallitusohjelmaan on kirjattu, että suurpetojen metsästys tulee mahdollistaa lainsäädännöllä. Sitä hallitus tekee, ja sen johdosta nämä esitykset ja toimenpiteet ollaan tekemässä, jotta ihmiset, elinkeinot, suurpedot, tämä kaikki pystytään yhteensovittamaan. Tästä tässä on kysä. Me tehdään sitä, mitä on luvattu, ja toisaalta myös sitä, mitä tämä talo on toivonut. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

16.15 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin eduskunta päättää Suomessa asiat eikä mikään komitea tai komissio. Eduskunta on se päätöksentekopaikka, ja valmistelu on ollut huolellista. [Jenna Simulan välihuuto] Oli kansalaisaloitteita, monet muut lausunnot aikaisemmilta ajoilta. Kaikki tiedetään. Ainut, mitä ei tiedetä, on se, kun ministeriö on nimenomaan salannut tätä todellista susikannan määrää. Kaikki järkevät ihmiset, ketkä maalla asuvat, tietävät, että Suomessa on noin tuhannen sutta, enemmänkin, mutta ei ole koskaan annettu tehdä oikeaa kanta-arviota. Sama koskee karhuja. Elikkä nyt elämme tilanteessa, jossa sudet ja karhut tulevat pihamaille, vaarantavat ihmishenkiä. Tiedän kotiseudultani kaksi tapausta, joissa pieni koulutytty oli vaarassa joutua suden suuhun, mutta vain paikallisen ihmisen terävä äly pelasti sen, nämä lapset, kun hän tajusi heti, että lapsi on vietävä autolla kotiin eikä pidä jättää siihen tienvarteen. Tätäkö te, vihervasemmisto, haluatte, joku pieni lapsi suden suuhun? [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä!] On teillä kyllä aika kova tuo teidän sydämenne, mutta se ei ole meidän ongelma. Saatte itse kertoa omille äänestäjillenne, miksi teille ihmishenki ei ole niin kallis. On tärkeää, että sutta metsästetään ja saadaan sille nimenomaan se ihmispelko palautettua. Susi kuuluu metsiin, siellä juoskoon.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen, Piritta.

16.16 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eihän tätä päätöstä nyt missään tyhjiössä olla tekemässä. Luen täältä lausunnoista, joita olemme valiokuntaan saaneet: Vuonna 2025 karhu on aiheuttanut 251 kotieläinvahinkoa ja [Jenna Simulan välihuuto] 402 maatalousvahinkoa, kasvua edellisestä vuodesta 40 prosenttia. Vuonna 2025 ilvekset ovat aiheuttaneet 95 kotieläinvahinkoa, kasvua edellisestä vuodesta 60 prosenttia. [Mauri Peltokankaan välihuuto] Poliisihallitus kertoo, että vuonna 2025 lopettamispäätöksiä on susien osalta tehty 50 kertaa, kun vuonna 22 alle 20. Näistä päätöksistä arviolta kolmannes johtaa suden lopettamispäätöksiin — eivät todellakaan kaikki, vaan tälläkin hetkellä noin kolmannes on johtanut lopettamiseen. Lopetuspäätöksiä tehdään siis hyvin pieni määrä verrattuna siihen, kuinka paljon tehtäviä susi poliisille aiheuttaa. Poliisihallitus kertoi, että tehtäviä on poliisille tullut yli 700. Siis poliisitehtävien valossa Poliisihallitus lausuu, että suurpetotilanne on hälyttävä. Emme ole siis missään tyhjiössä näitä päätöksiä tekemässä. [Hannu Hoskonen: Juuri näin, oikeaa tietoa!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Simula.

16.17 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hoidetaan nyt ensin se kuuluisa saukko pois alta. Saukon mukanaolo perustuu siihen, että se on jo nykyään siellä lakipykälissä. Se, missä muodossa se nykyään siellä on, tulee vuodelta 2011 ja perustuu EU-säätelyyn, koska EU mahdollistaa saucon kannanhoidollisen metsästyksen, kyllä, ja se on säädetty silloin, kun vihreät olivat hallituksessa. [Eduskunnasta: Ohhoh!] Sen jälkeen ei kertaakaan ole harkittu eikä nytkään ole harkittu, että saukkoa metsästettäisiin kannanhoidollisesti. [Veronika Honkasalo: Se mahdollistetaan!] Mutta on totta, että on annettu 30:n kiintiö. [Anne Kalmari: Ai, vihreät ja vasemmisto sen teki?] Siis jo tähän päivään asti on annettu vuosittain 30 eläimen kiintiö [Vasemmalta: Puolustakaa esitystä!] vahinko-yksilöiden poistamiseksi, ja tämä ei tule muuttumaan, joten lopettakaa ihmisten pelottelu sillä, että nyt alettaisiin saukkoja ampumaan ympäri maan. Se ei pidä paikkaansa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Karhu ja ilves on lisätty sinne siitä syystä, että me ollaan oltu pattitilanteessa aivan liian pitkään. Nyt tarvitaan ratkaisuja, ja me ollaan katsottu, [Puhemies koputtaa] että ratkaisu voi olla tämä, että kiintiömetsästys myös karhulle ja ilvekselle.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Pidetään minuutin mittaisia puheenvuoroja niin että ehtivät kaikki puhua. — Edustaja Suhonen.

16.19 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Suomen susikannan hoito on herättänyt paljon tunteita ja keskustelua, kuten tänäänkin tässä salissa sen koemme. Siksi on tärkeää, että päätökset perustuvat sekä tutkimustietoon että ihmisten kokemuksiin.

Omassa puheenvuorossani toin esiin ihmisten kokemuksia esimerkiksi Itä-Suomessa, missä itse asun, niin että kyllä se on tosiasia, että siellä susien osalta on paljon ollut ongelmatilanteita. Kun viittasin tähän suurriistavirka-avun loppumiseenkin, se oli yksi osoitus siitä, minkälaisia vaikutuksia näillä asioilla voi pahimmillaan olla, tosi kauaskantoisia vaikutuksia, puhumattakaan siitä, että lapsia joudutaan saattelemaan autolla tai taksilla kouluun ja niin pois päin.

Siksi tähän asiaan kannattaa suhtautua erittäin pragmaattisesti eliikka suoraan siihen tietoon ja sitten myös siihen, että se asia hoidetaan kuntoon, kuten kuuluu, niin kuin tässä nyt olemme tekemässä. Toivoisin tällaista asiallista keskustelua ilman suurempia syyttelyitä. Kuitenkin myönnetään se, että asian valmistelu olisi voinut olla parempaa, mutta tarkeinta on lopputulos, jota mekin kannatamme. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Eestilä.

16.20 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä suoraan sanoen pidän tätä hieman harmillisena, että ihmisiä pelotellaan ja levitellään monenlaista huhua ja näkökulmaa ja asetellaan vastakkain näitä asioita. Minä, arvoisa oppositio, ymmärtäisin, jos tämä keskustelu käytäisiin 1990-luvulla, koska silloin nämä suurpetokannat olivat oikeasti alhaisella tasolla. Siitä ne ovat kasvaneet omien näkemysteni mukaan 5—10-kertaisiksi ja nyt aiheuttavat ongelmia.

Arvoisa puhemies! Luen sähköpostilla lähettämäni viestin eräälle kansalaiselle: ”Metsästyslain muutosta suurpetojen kohdalla ei tehdä sen takia, että päästään metsästämään, vaan sen takia, että suurpetojen lukumäärää säädellään vahinkojen estämiseksi ja ihmisten turvallisuuden varmistamiseksi. [Keskeltä: Juuri näin!] Tämä tapahtuu vastuullisesti koko Suomen alueella suurpetojen kannanhoidollisella metsästyksellä, jonka pitää aina perustua luontodirektiivin tiukkoihin sääntöihin. Kysymys on siis sekä suurpetojen suojelusta että ihmisten turvallisuuden ja kotieläinten turvallisuuden varmistamisesta sekä merkittävien omaisuusvahinkojen ennaltaehkäisystä. Varsinainen kannanhoidollinen metsästys tapahtuu ministeriön asetuksella tarkoin valvotuissa olosuhteissa ja vastuullisesti niin, että suurpetojen lukumäärä säilyy suotuisan suojelun tason yläpuolella mutta kuitenkin niistä kärsivien kansalaisten sietokyvyn rajoissa.”

Arvoisa oppositioedustaja, te ette kärsi näistä suurpedoista.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Elo.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

16.22 **Tiina Elo vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaan vielä siihen, että karhu ja ilves tuotiin tähän hallituksen esitykseen valiokunnassa. Kutsutuilla asiantuntijoilla ei siis ollut mahdollisuutta lausua karhusta ja ilveksestä. Se, että hallituspuolueiden edustajat niistä sitten kysyivät oppositiopuolueille yllätykseksi, ei ole sama asia kuin että ollaan saatu asiasta kattavat asiantuntijalausunnat.

Karhu ja susi eivät voineet kuulua hallituksen esitykseen, koska niiden kiintiömetsästys olisi EU-lainsäädännön vastaista. Tämä käy myös ilmi ministeriön vastineesta. [Jenna Simula: Mites Romania?] Tästä varmasti johtuu se, että pykälistä ei sitä ministeriön vastinetta haluttu erikseen kuulla, mutta ei lainsäädäntöä näin pidä tehdä.

Suden osalta on todettava, että valiokunnan saamien selvitysten mukaan on ilmeistä, että susi ei Suomessa ole vielä suotuisalla suojelun tasolla. Vaikutusarvioita tästä esityksestä ei ole tehty, ja se on todella raskauttavaa. [Jenna Simulan välihuuto] Näin merkittävässä asiassa on kyse uhanalaisesta lajista.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Norrback.

16.23 **Anders Norrback r** (vastauspuheenvuoro): Tack, ärade talman! Det finns få frågor som engagerar folk så mycket som när vi diskuterar de stora rovdjuren. Det märks också här i salen: känslorna är under ytan och man tar till grova förenklingar.

Tämä on minun mielestäni harmittavaa. Tässä on minun mielestäni yhteinen asia, eli miten meidän lähiluonto voidaan hoitaa parhaimmalla tavalla, niin että sekä eläimet että ihmiset viihtyvät.

Sitten haluan ehkä nostaa sen, mikä on sekä julkisuudessa että tänäänkin tässä salissa, en tiedä, varmasti väärin ymmärretty. Tämä lakihan on mahdollistava laki. Ennen kuin metsästetään, tarvitaan asetus, ja se asetus elää joka vuosi, niin kuin luontokin elää. Siksi tämä on muotoiltu tällä tavalla, että voidaan seurata, että uhanalaisuus ei vaarannu, mutta myös, että nämä petovahingotkin pysyvät aisoissa. Tämä on minun mielestäni syytä muistaa. Ei nyt sanota, että nyt ammutaan sata sutta vuodessa ja vielä päälle parisataa. Tämä ei pidä paikkaansa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Erinomainen puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen.

16.24 **Mikko Polvinen erk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tahtopoliitikkaa. Tämä on komeaa. Päästään lopulta metsästämään sutta, ja ilves ja karhu, ne tulevat perästä. Maaseutua on kuultu. Sieltä vihervasemmasta laidasta kerrotaan, mitä suomalaiset ajattelevat. Kotikunnassani, synnyinkunnassani Kuhmossa 2023 puolueitten yhteinen näkemys oli, että metsästämään täytyy ryhtyä, suurpetoja on liikaa. Kuunneltiin kuntalaisia ja kunnassa vierailevia tuhatta ihmistä: Kysymys oli, onko paikallisten ihmisten mielipiteitä suurpetoalueilla otettu tarpeeksi huomioon. Vastausprosentti oli 100, ”ei”-vastauksia 85 prosenttia — ihmisiä ei ole aiemmin kuultu tässä laajuudessa. Onko susia liikaa? ”Kyllä”, 81,3 prosenttia. Jos täältä kivitalojen keskeltä kerrotaan maaseudulle, miten pitää elää suurpetojen kanssa, niin minä en sitä hyväksy. Tämä laki, tämä esitys ja tämä mietintö tukevat maaseudun näkemystä, ja tämä on oikein.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Huhtasaari.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

16.25 Laura Huhtasaari ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suurpedot ja ihmiset tulevat oikein hyvin toimeen keskenään, kunhan suurpedot pelkäävät ihmistä, ja se tarkoittaa sitä, että niitä pitää silloin metsästää. Suurpetojen tulee väistää ihmistä ja pysyä poissa ihmisten pihoilta ja kotikaduilta.

Tämä laki on erittäin hyvä. Tämä petopolitiikka on erittäin hyvä ja vastuullinen. Tämä perustuu hallitusohjelmaan. Nyttien tarvittiin ilmeisesti, että perussuomalaiset tulevat hallitukseen, niin saadaan tämä maaliin. Haluan kyllä kiittää hyvää yhteistyötä sosiaalidemokraatteja, jotka kuitenkin olivat paljon samaa mieltä meidän kanssamme, ja keskustaa, joka tuki meitä hyvin vahvasti.

Kyllä tässä nyt huomaa sen, että kun aikuiset tekevät politiikkaa, niin silloin se on vastuullista. Kannanhoito on suotuisaa, ja se on silloin oikeasuhtaista ja hyvää. Täällä hallituksessa ovat nyt aikuiset päättämässä, eivät aktivistit.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Oinas-Panuma. [Välihuutoja] — No niin, edustaja Oinas-Panuma puhuu ja muut kuuntelevat.

16.26 Olga Oinas-Panuma kesk (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Haluan kyllä kiittää hallitusta, että tämä asia nyt etenee, mutta ehkä vielä vähän hallitusta enemmän haluaisin kiittää sitä sutta, joka popsi Saksassa ponin tuossa joku aika sitten. Nimitäin sehän myös yhtenä osana varmaan mahdollisti sen, että susi siirtyi sieltä tiukasti suojellusta vähemmän tiukasti suojeltuun. [Laura Huhtasaaren välihuuto] Mutta on hieno homma siis, että tämä sudenmetsästys voidaan aloittaa.

Haluaisin muistuttaa, kun täällä keskustelu kuulostaa välillä siltä, että sitä mennään sinne metsään ja sitten sitä vaan nähdään se susi siinä ja pam, ja siltä on henki pois, että ei se sudenmetsästys ihan niin yksinkertaista ole, vaan se on itse asiassa tosi vaikeaa ja vaatii erittäin suurta ammattitaitoa metsästäjiltä, joten varmastikin huoli sen suhteen pois, että tässä nyt jotenkin hommat riistäytyisivät tämän vuoksi käsistä.

Kaksi kolmasosaa suomalaisista muistaakseni kannattaa järkevää kannanhoidollista metsästystä suurpetojen osalta, elikkä enemmistö suomalaisista sekä täällä eduskunnassa että tuolla eduskunnan ulkopuolella niin sanotusti kentällä, ja se on hieno homma se. Ilmoittaudun kyllä vapaaehtoiseksi susipassiin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Nikkanen.

16.28 Saku Nikkanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tehtäköön nyt vielä kerran selväksi tässä salissa, että meidän ryhmä kannattaa suden kannanhoidollista metsästystä ja myös sitä, että karhun ja ilveksen osalta se mahdollistuisi. [Laura Huhtasaari: Ja näitä ei sitten peruta!] Karhun ja ilveksen osalta, niin kuin puheenvuorossani sanoin, meidän ryhmämme toive on siinä, että tätä valmisteltaisiin huolellisemmin, ja kiitän myös edustaja Huhtasaarta kiitoksista tästä.

Mielestäni tässä meidän kannattaa hakea enemmän yhteisiä asioita kuin näitä eriäviä asioita, niin kuin se nyt tuntuu edelleen haittaavan. Minä ymmärrän kyllä, että tietysti se harmittaa, kun se ei mennyt ihan niin hyvin kuin tässä on todettu, mutta tarkoitus on hyvä, ja olemme sen tukena. Mutta huolellinen valmistelu huolehtii siitä, että metsästysluvut ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

kiintiöt myös kestävät, ja silloin mielestäni tämä on se asian ydin ja ehkä myöskin se kriittikimme ydin. [Jenna Simula: Ministeriö teki asetuksen!]

Suurpedot kuuluvat Suomen luontoon, mutta niiden suurentuneet kannat ja siitä seuraavat haitat oikeuttavat kiintiöihin perustuvan kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisen Suomessa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Aamen!] — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Holopainen.

16.29 Hanna Holopainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä tuntuvat suurimmat tunteet loiskuvan siitä, että kilvoitellaan, kuka on nyt eniten ollut mahdollistamassa näitten suurpetojen ampumista — ainakin kun kuuntelee tätä välihuutojen määrää. [Jenna Simula: Te sääditte saukkolain!] Sinänsä ei yllätä se, että luonnon monimuotoisuuden ja suurpetojen kannalla olevia ja ystäviä täällä on aika vähän, koska lähetekeskustelussa se tuli jo ilmi. Silloin keskusteltiin tästä susien kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisesta.

Se, mikä ehkä sitten tullut yllätyksenä itselleni, on se, että täällä on näin vähän demokraattisen oikeusvaltion puolustajia. [Arto Satonen: Voi hyvä tavaton!] Kansanedustajien pitäisi kantaa huolta siitä, että näiden päätöksentekoprosessien uskottavuus ja luotettavuus säilyvät, koska se on oikeastaan tämän talon koko työn lähtökohta. Jos jatkossa täällä pystytään tekemään lainvalmistelua näin heikoin perustein, näin kiirehtien, näin huonosti valmistellen, [Juha Mäenpää: Monta vuottahan tätä on veivattu!] niin kyllä se silloin voi osua kenen tahansa meidän omien poliittisten tavoitteitten tai muitten kohdalle ja suomalaiset paljon vähemmän voivat luottaa tämän talon huolelliseen työskentelyyn, ja se on kyllä todella surullista.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kangas.

16.30 Antti Kangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomen luonnonlaitumien ja perinnebiotooppien hoito perustuu lammastalouteen. Lammastaloudesta kuitenkin viimeisinä vuosina on vähentynyt jopa 40 prosenttia, ja kyselyiden mukaan suurin syy tähän on suurpetovahingot. Olenkin tullut siihen johtopäätökseen, että tämä meidän vihervasemmisto on historian luontovihamielisin oppositio. Vihreät ja vasemmisto vastustavat perinnebiotooppien ja luonnonlaitumien hoitoa systemaattisesti. [Vasemmalta: Sellaista trollausta!] Tyyliä täällä ei todellakaan tule. Suomen lammastalous ansaitsee puitteet toimintaan. Ilman lammastaloutta perinnebiotoopit häviävät, luonnonlaitumet häviävät, pusikoituvat umpeen, harvinaisia luontotyyppisiä häviää. Oletteko te yhtään huolissanne luontotyypeistä vai oletteko te luontovihamielisiä, vasemmisto ja vihreät?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] — Edustaja Jukkola.

16.31 Janne Jukkola kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tämän lain tarkoituksena ei ole suurpetojen metsästäminen metsästämisin vuoksi, vaan kantojen hallittu ja vastuullinen säätely. Tavoitteemme on ehkäistä vahinkoja, turvata ihmis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

ten ja kotieläinten turvallisuus sekä suojella omaisuutta samalla huolehtien siitä, että suurpetokannat säilyvät selvästi suotuisan suojelutason yläpuolella.

On myös syytä todeta, miksi tämä lakimuutos on nyt välttämätön. Suden, karhun ja ilveksen kannat ovat kasvaneet nopeasti viime vuosina osin siksi, ettei kannanhoidollista metsästystä ole voitu toteuttaa luonnonsuojelujärjestöjen jatkuvien valitusten vuoksi. Kun pyyntiasetuksia ei ole saatu voimaan, ei ole voitu myöskään tehdä suunnitelmallista ja hallittua kannan säätelyä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm.

16.32 Timo Furuholm vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hienoa nähdä, että perussuomalaisetkin ovat löytäneet nyt saliin, kun täällä ei leikata pienituloiselta suomalaiselta. [Mauri Peltokangas: Ei teitä näkynyt eilen!]

Mutta se, mikä minussa ei herätä tunteita, on se, että jollain on näkemys metsästyksestä, tai se, että joku käy metsällä. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Mutta minussa herättää tunteita kyllä se, että täällä halutaan polkea näitä demokratian ja oikeusvaltion perusprosesseja. Ensin valiokuntaan tuodaan todella heikosti kirjoitettu esitys, jota sitten vielä höystetään valiokunnassa lisäämällä sinne ilvestä ja karhua [Perussuomalaisten ryhmästä: Oleteko luontovihamielinen?] ilman mitään vaikutusarviointia tai asiantuntijakuulemista. Se on täysin arvoton näytelmä ja laittaa aika paljon näitä argumentteja, mitä täällä on tänään kuultu, outoon valoon. Ainoa oikea ratkaisuhan tässä olisi lähettää tämä paketti takaisin ministeriöön, jotta täällä edes tiedettäisiin, mistä päätetään. Minun mielestäni se on eduskunnan tällainen minimivaatimus. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Ingo.

16.33 Christoffer Ingo r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin kiitos keskustalle ja myöskin demareille, että nyt tunnin päästä tätä keskustelua minä ymmärrän demareiden ongelman tämän paketin kanssa, ja minä voin sinänsä yhtyä siihen. Toki en yhdy kritiikkiin maa- ja metsätalousvaliokunnalle. [Perussuomalaisten eduskuntaryhmästä: Se on paras valiokunta se!] Koen, että valiokunta on tehnyt työnsä. Minä toivon kyllä, että ministeriö ottaa opikseen jatkossa ja valmistelee parempia esityksiä, niitä semmoisia, mitä tulevaisuudessa ilman muutoksia voi hyväksyä täällä.

Sedan kan man ju fråga sig var vänsteroppositionen riktigt står nu, eller hur högt i luften är fötterna, då de säger att en majoritet av befolkningen på landsbygden skulle motsätta sig stamvårdande jakt på de stora rovdjuren. Jag har under min över tioåriga politiska karriär arbetat för just det här resultatet som vi är på väg att få nu, och åtminstone har jag inte i Vasa valkrets en enda gång fått någon sorts kritik emot stamvårdande jakt på stora rovdjur. Det här är en bra sak att komma vidare med. — Tack.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä.

16.35 Milla Lahdenperä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitusohjelman valmistumisen jälkeen me ollaan käsitelty valiokunnassa useaan otteeseen suurpetoja, ja meillä on asiantuntijakuulemisia näitten noin kolmen vuoden ajalta melko paljon. Ei-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

len kävin näitä läpi, ja täällä on useassa kuulemisessa käyty läpi kaikkia suurpetoja. [Veronika Honkasalo: Ei tästä lakiesityksestä ole käyty!]

Sitten täällä mainittiin tämä ympäristönäkökulma. Meillä Saaristomeren suojeluun käytetään paljon kapasiteettia, ja suurpedot Varsinais-Suomessa ovat varsin runsaassa kannassa tällä hetkellä. Kyllä tämä, että meidän lammastalous on puolittunut 40 prosenttia, kuten Kangas täällä mainitsi, on suuri harmi, koska laidunnus olisi kuitenkin yksi kustannustehokkaimmista. Susihavaintoja Varsinais-Suomessa on lokakuun loppuun mennessä ollut 8 500 kappaletta, joista pihoissa 3 000 kappaletta. On äärimmäisen tärkeää, että me saadaan tämä laki voimaan ja että me saadaan siihen alueellinen kiintiö. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Täällä on vielä 14 pyydettyä puheenvuoroa, ja sitten lupaamani puheenjohtajistolle. Seuraavaksi edustaja Pitko.

16.36 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy saukon osalta kyllä tilanne kerrata. Tällä hetkellä saukon metsästäminen on sallittu poronhoitoalueella kiintiömetsästyksenä [Anna Kalmarin välihuuto] tai erillisillä poikkeusluvilla yksilöihin kohdistuneena koko Suomessa. Näin on esimerkiksi myös suden osalta. Jatkossa saukon kiintiömetsästys, vaikka laumoittain, olisi mahdollista koko Suomessa. [Perussuomalaisen ryhmästä: Vaatii asetuksen!] Eli kyllä saukon osalta tilanne muuttuu.

Olisi kyllä mukava kuulla tässä keskustelussa ilveksen osalta, miksi ilveksen kantaa pitää alkaa laumoittain kiintiömetsästyksellä koko Suomessa vähentämään. Emme ole kuulleet siihen yhtäkään perustelua.

Lopuksi haluaisin myös kuulla, missä se susi sitten saa elää, kun se ei saa elää täällä Etelä-Suomessa asutuksen lähellä [Perussuomalaisen ryhmästä: Voi hyvänen aika!] eikä se saa elää erämaisilla alueilla metsissä, vaan siellä pitää saada metsästyskoiran juosta vapaana. Missä on sudelle oikea paikka?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mäkelä, Jani.

16.37 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä suurpetojen kiintiömetsästyksen mahdollistava metsästyslain muutos on kerrankin työtä, joka ei mene hukkaan. Tässä viime vuosien aikana on ollut turhauttavaa, kun ihmiset tulevat kysymään, miksi te ette tee mitään tälle suurpeto-ongelmalle, ettekö te siellä eduskunnassa pysty säättämään lakeja. No, nyt käsillä on historiallinen muutos. Tämä hallitus tekee tälle asialle enemmän kuin mikään aiempi hallitus. Suurpedot kuuluvat Suomen luontoon mutta eivät ihmisten pihoihin tai kotieläinten tiloihin, ja on korkein aika, että ihmisten oikeudentajuun vastataan ja me lainsäätäjinä otamme tämän asian käsiimme.

Ihmettelen tätä kritiikkiä väärin sammuttamisesta, että eduskunta kerrankin saa päättää jostain. Se on nyt teidän mielestänne vasemmistossa ongelma, että eduskunnassa päätetään asioista eikä niitä valmistella jossain ministeriön kabineteissa. [Veronika Honkasalo: Mites toi perustuslaki?] Montako vuotta teidän mielestänne, sosiaalidemokraatit, täytyisi vielä odottaa, että niitä karhuja tosiasiallisesti päästään metsästämään? Montako vuotta te haluatte, että valitusoikeutta voitaisiin edelleen väärinkäyttää? Ei sille kotieläimelle tai jollekin ihmiselle, joka tuntee olonsa sen pedon uhkaamaksi, auta mitään nämä teidän selityksenne näistä ajoista ja käsittelyistä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen.

16.38 **Tuomas Kettunen kesk** (vastauspuheenvuoro): Niin, kiitoksia, rouva puhemies! Kiitos valiokunnalle työstä. Kiitoksia rohkeudesta, vihdoinkin ja viimein saadaan asianmukainen mietintö tänne käsittelyyn.

Edustaja Honkasalo, helppo on huudella täältä Helsingin lähiöstä. [Veronika Honkasalo pyytää vastauspuheenvuoroa] Mutta kiitän siitä, että valiokunta on vihdoinkin ja viimein ollut maaseudun lasten puolella ja että tähän turvattomuudentunteeseen on vastattu. Niin kuin edustaja Lahdenperä totesi, että Varsinais-Suomen luvut ovat 8 500 ilmoitusta susista, joista 3 000 sutta pihakäynneillä — kolmetuhatta ilmoitusta siitä, että sudet ovat olleet pihoissa. Edustaja Honkasalo, mitä te sanotte näille varsinaissuomalaisille siitä, että he ovat eläneet pelon tunteessa? [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä kysymys!] Ja minä totean nyt vain näin, että, edustaja Honkasalo, laittakaa ulkovaatteet päälle, lähtekää käymään Varsinais-Suomessa, Satakunnassa erätulilla ja kuunnelkaa [Veronika Honkasalo: Susia on myös Uudellamaalla!] — juurikin näin, siellä Länsi-Uudellamaalla, käykää myös siellä — kansalaisten kommentteja siitä, mikä on oikein ja mikä on väärin. [Laura Huhtasaari: Mikä on demokratiaa?]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Honkasalo, vastaus tähän äskeiseen.

16.39 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kettunen, pidän tällaista puheenvuoroa todella ala-arvoisena. Te ette tiedä minun taustastani mitään ja heittelette täällä aivan satunnaisia kommentteja. Olen kasvanut lapsuuteni ja nuoruuteni Länsi-Uudellamaalla, maaseudulla, [Laura Huhtasaari: Ja siellä ei ollut susia silloin!] jossa on nimenomaan niitä susia myös esiintynyt enemmän, joten olisitteko ystävällinen, ettekä levittäisi täällä pöyhöpopulismia.

Kenenkään ei tässä salissa pidä puolustaa täysin epädemokraattista lainvalmistelua [Välihuutoja oikealta] ja täysin oikeusvaltiota murentavaa lainvalmistelua, joka tehdään ilman asiantuntijakuulemisia, ilman oikeusarviointoja. Me voimme olla tästä sisällöllisesti vaikka mitä mieltä tahansa, mutta minä puolustan kansanedustajana sitä, että tässä talossa lait valmistellaan huolella ja demokraattisesti tutkittuun tietoon pohjautuen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Teille, jotka olette tulleet myöhemmin saliin: täällä napin painalluksella sai pyytää V-painikkeella, ja otin ne, niitä oli monta kymmentä, ja ne ovat nyt kaikki... Tässä on vielä 11 jäljellä, mutta tähän väliin nyt otetaan vielä Kettunen, ja sitten jatketaan tätä V-painikelistaa. Otetaan myöhemmin sitten uusi debattikierrös.

16.41 **Tuomas Kettunen kesk** (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu rouva puhemies! Kiitoksia, että annatte tämän vastauspuheenvuoron, ja on hyvä, että tätä keskustelua käydään.

Kuten edustaja Nikkanen totesi, kyllähän oikealla mutkat laitetaan joiltain osin tuolla sosiaalisessa mediassa aika suoriksikin, ei pelkästään tässä petoasiassa vaan monessa muussakin asiassa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Väärin sammutettu!] Mutta kyllä myös vasemmalla laidalla vasemmistoliitto ja myös vihreät ovat lähteneet sille linjalle, että vastustetaan kaikkea. Ja jos lähdetään siitä, että vihreätkin sanovat siitä näkökulmasta, että on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

kiihko päästä metsästämään sutta, niin ei tässä lainsäädännössä siitä ole kyse, ei todellakaan ole kyse. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei todellakaan!]

Edustaja Honkasalo, te sanoitte, että ei ole tieteellistä perustetta. No, miksi te ette ole luenut näitä Luken, Luonnonvarakeskuksen, arvioita susikannoista? Te sanotte: ”ei sosiaalista hyväksyttävyyttä”. Ette ole katsonut viime vaalikauden kansalaisaloitteita tai useampien vuosien takaisia kansalaispalautteita. Te sanotte, että ei ole vaikuttavuuden arviointia. No, katsokaa niitä lukuja, miten paljon tällä hetkellä tässä maassa me maksamme veronmaksajien rahoilla petoeläinvahinkoja tuolla maakunnissa. Onko se veronmaksajien edun mukaista? [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ja vielä Honkasalo.

16.42 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella puhutaan nyt siis valiokunnan mietinnöstä, [Keskeltä: Kyllä!] jossa tämä hallituksen esitys on laajennettu ilvekseen, karhuun ja siihen kuuluisaan saukkoon myös. [Markku Eestilä: Erinomainen!] Näistä eläimistä ei ole käyty minkäänkokoisia asiantuntijakuulemisia, ei ole saatu minkäänkokoisia oikeudellisia arviointoja. Ja tästä on nyt kyse, että tämä esitys on valiokuntavaiheessa muuttunut todella dramaattisesti ja nämä pykälämuutokset on sinne kehitetty [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] hallituspuolueiden edustajien omasta päästä mututuntumalla ilman, [Sanna Antikainen: Törkeä väite!] että niitä olisi millään tavalla arvioitu. On kolme kertaa tosiaan esitetty asiantuntija-arvioita, kuulemisia ja oikeudellista arviointia, ja sitä ei ole sallittu. [Juha Mäenpää: Eikös eduskunta ole korkein päätävä elin?] Siitä on kyse, kun puhun, että tutkittu tieto puuttuu tästä esityksestä täysin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Satonen.

16.43 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suurpedot kuuluvat suomalaiseen luontoon mutta eivät asutuksen ympärille. Minä tulen tuolta lounaisesta Suomesta, lounaiselta Pirkanmaalta, joka on nimenomaan sitä aluetta, johon nämä sudet ovat tulleet valkohäntäpeurojen perässä. Ymmärrän, että samantyyppisiä ongelmia on karhujen kanssa muualla Suomessa. Kyllä silloin, kun tosiaan lapset joutuvat koulutiellä pelkäämään sutta, ja meillä menee koiria, menee tuotantoeläimiä, tämä on oikeasti ison luokan kysymys. Ja niille minä haluan sanoa, jotka puhuvat tästä oikeusvaltiosta, että kun tätä kannanhoidollista metsästystä, kuten täällä muun muassa Kalmari sanoi, jo viime vaalikaudella yritettiin viedä eteenpäin, niin sitten ne ihmiset, jotka asuvat ihan muualla päin Suomea, ovat kysyneet valituksilla sen käytännössä estämään, niin että kyllä tämä on yksi niistä asioista, joissa haja-asutusalueella olevien ihmisten usko päätöksenteon järkevyyteen ylipäätään horjuu. Siinä on teille oikeusvaltiota. Kuunnelkaa niitä ihmisiä, jotka elävät näitten petojen keskellä. [Keskeltä: Juuri näin! — Hannu Hoskonen: Hieno puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen.

16.45 **Mira Nieminen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ihmiset ovat ottaneet minuun valtavan paljon yhteyttä, vaikka en ole mitenkään metsästys- tai näitten asioitten päällä varsinaisesti: maaseudun ihmiset, harva-asutusalueilla elävät ihmiset, elinkeinonharjoittajat, viranomaiset, huolestuneet lasten vanhemmat. Esitys tuo nyt ratkaisun

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

pitkään jatkuneeseen ongelmaan, miten turvata ihmisten arki ja elinkeinot, kun suurpetojen kannat kasvavat ja liikkuvat yhä lähemmäksi asutusta.

Tämä tavoite on kaksijakoinen. Sillä turvataan ihmisten arjen turvallisuus sekä samalla säilytetään petokannat elinvoimaisina. Nykyinen tilanne, jossa sudet liikkuvat piholla ja vahingot kotieläimille lisääntyvät, ei ole kestävää suurpetopolitiikkaa. Se heikentää ihmisten luottamusta ja aiheuttaa todellista painetta erityisesti poro- ja lammashoidossa. Ratkaisuna ei ole hallitsematon metsästys, vaan tarkasti ohjattu järjestelmä. Kiintiöperusteinen metsästysalueiden koordinointi ja selkeä vastuunjako varmistavat, että toimet ovat hallittuja ja perustuvat tieteelliseen tietoon.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Siponen.

16.46 Markku Siponen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllähän nämä suurpetojen kannat, määrät ovat Suomessa kasvussa niin suden, karhun kuin myöskin ilveksen osalta, ja sitä myötä myöskin nämä haitat ovat kasvaneet. Ja mitä haittoja sitten on: haitat kotieläimille, haitat hevostiloille, haitat metsästysharrastuksille eivät ole lainkaan vähäisiä, ja myöskin se, että suurpedot aiheuttavat pelkoa lapsiperheille. Erityisesti tuolla maaseudulla ollaan jouduttu hankkimaan niitä susikyytejä ja tekemään erityisjärjestelyjä. Nämä kaikki alleviivaavat sitä, miksi meidän on tärkeää pystyä se suurpetojen ihmisarkuus palauttamaan. Siihen on meillä olemassa tämä keino: kannanhoidollinen metsästys. Itse kyllä tuen sitä, että kannanhoidollinen metsästys saadaan liikkeelle järkevällä tavalla niin, että petoja on meillä nimenomaan siellä luonnossa se suotuisa määrä myöskin jatkossa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten edustaja Rintamäki.

16.47 Anne Rintamäki ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun sutta ei metsästetä, se menettää pelkonsa ihmisiä kohtaan ja tulee entistäkin rohkeammaksi. Susikannan kasvu ja susien käyttäytymisen muutos aiheuttavat jännitteitä, mutta tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on nimenomaan hallita ongelmia ennakoivasti eikä vasta sitten, kun jotain oikeasti sattuu.

Esitys ottaa huomioon tavalliset ihmiset, joiden arjessa susien läsnäolo tuntuu ja turvallisuudentunne on heikentynyt. Tällä hetkellä on helppo todeta, että susien määrä on kasvanut ihmisten turvallisuudentunteen kustannuksella aivan liikaa. Esityksen tavoitteena on sudenmetsästyksen mahdollistaminen, valituskierteiden välttäminen ja palauttaa päätöksenteko normaalin riistanhoitoa koskevan prosessin piiriin. Samalla varmistetaan, että susikanta säilyy elinvoimaisena ja metsästys toteutuu kestäväällä ja valvotulla tavalla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Hänninen.

16.48 Juha Hänninen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Vastuullisuus on tämän esityksen ytimessä. Puhumme nyt suurpedoista. Valiokunnan mietinnön pohjalta esitystä on hyvä kirkastaa heidän esittämällään tavalla. Suden ja muiden mainit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

tujen suurpetojen kannanhoidollinen metsästys ei ole päämäärä sinänsä vaan väline suden ja ihmisen rinnakkaiselon mahdollistamiseksi.

Viime vuosina susien lisääntynyt liikkuminen lähellä asutusta on heikentänyt monien turvallisuudentunnetta ja aiheuttanut vahinkoja kotieläimille ja porotaloudelle. Kunnat ovat joutuneet järjestämään koulukuljetuksia pelon vuoksi, ja monilla alueilla arki ja liikkuminen luonnossa ovat muuttuneet. Täällä eduskunnassa meidän on toimittava ihmisten turvallisen arjen puolesta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

16.49 Jaana Strandman ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Metsästys on ensimmäistä kertaa hallitusohjelmassa, [Anne Kalmari: Ei ole, viime kaudella ja toissakaudella oli!] ja teemme tässä maassa nyt vastuullista ja luontoa kunnioittavaa suurpetojen kannanhoidollista metsästystä.

Metsästäjät tekevät arvokasta maaseututyötä, jotta pedot pysyvät hallinnassa ja ihmisarkoina, maamme pysyy turvallisena, metsästyskoiratoiminta pääsee jatkumaan ja lammasta ja porotilalliset saavat säilyttää elantonsa ja yrittäjyytensä. On erinomaista, että nyt suden metsästys alkaa vajaan kuukauden päästä sadan suden kiintiöllä. Kevään aikana kiintiömetsästys tulee ulottaa myös ilveksen ja karhun metsästyksen, ja oikea kanta-arvio tulee tehdä.

Arvoisa puhemies! Tästä päätöksestä me vastuulliset metsästäjät kiitämme, ja tästä kiittävät myös monet pienet koululaiset ja kotieläintilalliset. Turvallisuus ennen kaikkea. Ilmoittaudun vuoden alusta passiin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski.

16.50 Pia Lohikoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vahinkoa aiheuttaneen suurpedon metsästys poikkeusluvalla on jo nyt mahdollista. On erikoista, että valio-kunta lisäsi metsästyslain muutokseen täysin uusia pykäläiä, jotka mahdollistavat hallituksen esityksestä poiketen susien lisäksi myös karhun, ilveksen ja saukon kiintiömetsästyksen koko Suomessa. Muutokset syntyivät hallituspuolueiden omasta päästään keksimien pykäläluonnosten pohjalta, siis ilman virkamiesvalmistelua, ilman asiantuntijakuulemista ja ilman vaikutusarviointeja. WWF Suomi kommentoi tänään: ”Pöyristyttävää! [Perussuomalaisen ryhmästä: Olipa yllätys!] Maa- ja metsätalousvaliokunta esittää ilveksen, karhun ja saukon metsästystä, vaikka ne ovat EU:n luontodirektiivin nojalla tiukasti suojeltuja.”

Valiokunnan episodi johti tilanteeseen, jossa hallituspuolueet itse eivät tiedäneet, mitä lakimuutokset tulevat käytännössä tarkoittamaan. Kokoomuksesta jopa väitettiin, ettei tämä koske saukkoja. Pykälien rustaaminen itse ilman virkamiesvalmistelua on kyllä eduskunnan pelisääntöjen vastaista, ja te tiedätte sen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Peltokangas. — Valitettavasti nyt otetaan vain ne, jotka kerkesivät ottamaan ensimmäisessä vaiheessa vastauspuheenvuoron. Totta kai jatketaan sitten myöhemmin, mutta nyt on täällä vielä neljä, ja näistä neljästä ensimmäisen puheenvuoron käyttää Peltokangas.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

16.52 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kiitos valiokunnalle erinomaisesta mietinnöstä.

Muistelen tässä omaa rakasta beagle-koiraani, Irwin-koiraa, joka on tällä hetkellä jo luonnollisen poismenon vuoksi siellä arvokkaassa kotipiirissä ja jota muistelen usein. Koiran elämä olisi keskeytynyt aikaisemmin, mikäli ripeä naapurini ei olisi häntä pelastanut suden suulta — kiitos naapurin Jarkolle vieläkin tästä asiasta.

Olen ollut aina sitä mieltä — ja taisi olla 2019, kun sanoin tuossa puhujapöntössä — että susi on turkiseläin, ja mikäli se tulee pihapiiriin, häiritsee ihmisten elinkeinoja, on vaaraksi esimerkiksi edustaja Hoskosen mainitsemille lapsille, niin siltä pitää ottaa turkki pois. Olen sitä mieltä, että kaikille muillekin suurpedoille, mitkä häiritsevät ja ovat vaaraksi, tämä on ainut ja hieno menetelmä, ja sitähan on satoja vuosia Suomessa harrastettukin ansiokkaasti.

Kiitan valiokuntaa erinomaisesta työstä, ja kiitan myöskin näistä kahdesta lisäyksestä, mitä täällä kauhistellaan. Suurpedot ovat suurpetoja, ja niitä käsiteltäköön sen mukaisesti.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Krista.

16.53 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin hallituspuolueilla ja osalla oppositiopuolueista tavoitteena on jo pitkään ollut, että suurpetoja päästään metsästämään, ja sen takiahan se on hallitusohjelmaankin kirjattu. Mutta näyttää siltä, että ette vielääkään ymmärrä sitä, että tämä tapa, millä tämä esitys nyt on runnottu läpi, on täysin luokaton ja täysin vastoin niitä pelisääntöjä, mitä tässä talossa on. [Pia Sillanpään välihuuto] Normaalisti, jos halutaan tehdä muutoksia ministeriön esitykseen, se viehdään sitten ministeriöön ja yhdessä katsotaan ja virkamiehet siellä kirjoittavat ne muutokset. No, tässä tapauksessa todellakin valiokunta itse kirjoitti nämä pykälämuutokset, koska ministeriö ei niitä halunnut kirjoittaa, katsoi, että niissä on oikeudellisia ongelmia, ja toisekseen tämän lain käsittelyn mukana sinne todellakin kaksi lajiakin nostettiin, ilves ja karhu, ihan ulkopuolelta, ja vielä tätä saukonkin pykälää muutettiin.

Eihän tätä ole tehty niin kuin tässä talossa tehdään hyvää lainsäädäntöä. [Sanna Antikainen: Eduskunta voi tehdä niin!] Te olisitte saaneet tämän saman lain ihan varmasti läpi myös noudattamalla hyviä lainsäädännön periaatteita, ja sen takia, kun teitte näin, tämä sekä murentaa meidän, tämän talon, työskentelyä että luulen, että tässä lakiin jää kyllä sellaisia ongelmia, mitä ette itsekään ehkä nyt tunnista, juuri sen takia, että tässä ei ole huolehdittu siitä, että tämä laki on asianmukaisesti ja hyvien hallintotapojen mukaisesti tehty.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten vielä edustajat Sillanpää ja Räsänen, Hanna, ja sitten on puheenjohtajisto. — Sillanpää.

16.55 Pia Sillanpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Susikannan kasvu ja susien levittyminen yhä laajemmalle alueelle luovat pelkoa ja huolta. Poikkeuslupiin nojaava järjestelmä ei ole riittävä susikannan hallitsemiseen. Vaikka vahinko- ja turvallisuusperusteisia poikkeuslupia on viime vuonna tehostettu, niiden vaikutus susikannan kasvuvauhtiin on ollut käytännössä pyöreä nolla. Susikanta on jatkanut kasvuaan, ja susien liikkuminen uusille alueille on tuonut pelkoa ja turvattomuutta, puhumattakaan yrittäjille aiheutuneista taloudellisista tappioista tai lemmikkien menetyksistä suden kitaan.

Kaupungissa asuvien voi olla vaikea käsittää sitä, miksi susia pitäisi saada metsästää tarvittaessa. Siksi toivon, että jokainen miettisi maaseudulla asuvien ihmisten arkea. Kyse on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

esimerkiksi siitä, kun pienet lapset kulkevat pimeässä koulukyydille ja sudet liikkuvat samoilla alueilla tai kun susi tulee ihmisten tonteille pihoihin ja kotieläinten lähelle tai kun lammastalouden harjoittaja menettää elinkeinonsa yön aikana susien vuoksi. Meidän tehtävämme on huolehtia siitä, että suomalaiset voivat asua ja elää maaseudulla turvallisesti, sekä turvata lasten oikeus kulkea kouluun ilman pelkoa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Hanna.

16.56 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Pitko tässä nosti esille kotimaakuntani Pohjois-Karjalan ja sanoi, että Pohjois-Karjalassakin on ollut vain yksi koiravahinko ja yksi kotieläinvahinko, mutta voi kun tietäisitte, kuinka paljon siellä on läheltä piti -tilanteita. Ne ovat aivan arkipäivää meillä maakunnassa. On ihan lähiajoilta tarina siitä, kun tyttäreni tuttu oli metsällä ja siellä tuli susi aivan siihen lähelle kiertelemään, vaikka hänellä oli koira jalan vieressä, ja susi jäi siihen aivan puitten taakse odottelemaan, josko koira erkanisi siitä. Meillä rakennetaan koirille suurin piirtein umpihäkkejä sinne, on oltava verkkokatot, on kaivettava ne maan alle, koska susi noutaa koirat sieltä häkistä. Tämän lisäksi meillä ovat pihajänikset tosissaan vähissä, koska sudet noutavat pihajänikset sieltä ovelta. Eli ei minkäänlaista ihmispelkoa ole enää susilla. Olen erittäin tyytyväinen, että tämä lakiesitys on tällä hetkellä täällä salissa.

Myös karhun osaltahan on käynyt niin, että karhun ihmispelko on hävinnyt, koska ovat aina näitten valitusten takia menneet jäihin ne luvat, ja siellä on useampi sukupolvi karhuja, jotka eivät ole kohdanneet ihmistä. Ei se nyt ihan normaalia ole, jos karhu keväällä syö oven vieressä talipötköä siinä pihamaalla. Erittäin lämpimästi kiitän, että tämä laki on täällä salissa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten vielä puheenjohtajisto. Aloitetaan vaikka edustaja Kalmarista ensin ja sitten Elomaa.

16.57 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin muutamia oikomisia: myös Antti Rinteen hallitusohjelmassa oli metsästysmyönteisiä kirjauksia, mutta on hienoa, että ne nyt ovat olleet hyvin selkeitä ja viety läpi.

Sitten niille, jotka pelkäävät oikeusmahdollisuuksien puolesta. Varmasti tästä valiteaan, ja voi olla, että ei edes pärjätä, mutta on ainakin yritetty. Ehkä huojentaa tieto, että KHO kertoi valiokuntakäsittelyssä, että tällainen kiintiön lisääminen on sinänsä mahdollista, ja monissa muissakin maissa on tämäntyyppistä kiintiömetsästystä.

Yksi asia, minkä varmasti koko tämän salin mielestä pitäisi olla merkityksellistä, on se, että saadaan nämä suotuisan suojelun tasot määritettyä tiedepohjaisesti mutta myös laajempaan sosiaaliseen kestävytyteen perustuen, kuten tämä talo on edellyttänyt. Eli toivoisin, että suden ja karhun ja ilveksen suotuisan suojelun tason määrittäminen on selkeää ja metsästys voi sitten pohjautua tältä pohjalta siihen ilman valituskierteitä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja vielä, edustaja Elomaa.

16.59 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En usko, että metsästäjät tai edustajat haluavat suurpetojen häviävän Suomen luonnosta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tietenkään ei!] Totuus on, että kannanhoidollisen metsästyksen vahva kannatus

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

on valiokunnassa ja se on myös täällä eduskunnassa, ja sitä kutsutaan silloin enemmistön kannatukseksi ja demokratiaksi.

Oppositio arvostelee valiokuntakäsittelyä. Minä totesin tuossa aiemmin, että lisäaika olisi ollut tervetullutta, mutta nyt kun minä ajattelen näitä muutamaa vuotta tässä, viime vuotta valiokunnassa, niin tuntuu, että ei muuta ole käsiteltykään kuin suurpetoja ja sutta. Meillä on ollut valtavasti asiantuntijoita eri asioissa, ja kyllä me ollaan näihin pureuduttu erittäin syvällisesti. Aivan kuten Lahdenperä tuossa totesi, asiantuntijoita on kyllä riittänyt.

Fakta on, että kannat ovat kasvaneet. Lounais-Suomessa asun itse, ja se on kyllä huomioitu. Minä toivon, että tämä liika pelottelu molemmilta suunnilta loppuu, ja uskon, että kannanhoidollinen metsästys voidaan hoitaa järkevästi ja vastuullisesti.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten mennään puhujalistaan, hetkeksi aikaa ainakin, ja sieltä Jukkola aloittaa. — Edustaja Jukkola, olkaapa hyvä.

17.00 Janne Jukkola kok: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä oleva metsästyslain muutos ei anna oikeutta ampua yhtään suurpetoa ilman asianmukaista säätelyä ja lupaa, vaikka täällä puheista niin voisi päätellä. Metsästyksessä tarvitaan jatkossakin pyyntilupa, ja se perustuu ministeriön asetuksissa määrättyihin kiintiöihin ja alueellisiin rajoituksiin. Asetukset laaditaan kantojen tilan ja alueellisten vaihtelujen perusteella, ja metsästys voidaan aloittaa vain siellä, missä kanta sen kestää. Jos kanta on pieni, metsästystä ei avata.

Suden, karhun ja ilveksen osalta on havaittu käyttäytymistä, joka ei ole lajille normaalia, mikä johtuu osittain metsästyksen olemisesta tauolla. Ihmisarkuus puuttuu, mistä taas seuraa turvattomuutta sekä haittaa ihmisille ja kotieläimille: milloin hyökätään lampaiden, hevosten tai muiden kotieläinten kimppuun. Tämän lain myötä kannanhoidollinen metsästys voidaan toteuttaa koko Suomen alueella ja kaikille näille lajeille silloin, kun perusteet täyttyvät ja suotuisa suojelutaso säilyy.

Saukko on taas sisältynyt lakiin vähintään vuodesta 2011. Emme valiokuntana tai puolueena edistä saukon metsästystä. [Krista Mikkonen: Helpotitte sitä!] Vaikka metsästyksen mahdollisuus laajenisi teoriassa koko maahan, ministeriö ei ole valmistelemassa tästä mitään asetusta.

Arvoisa rouva puhemies! Tämän lain tarkoituksena ei ole suurpetojen metsästäminen metsästämisestä vuoksi, vaan kantojen hallittu säätely. Tavoitteena on ehkäistä vahinkoja, turvata ihmisten ja kotieläinten turvallisuus sekä suojella omaisuutta tai mahdollistaa sen oman ammatin harjoittaminen siellä maaseudulla samalla huolehtien siitä, että suurpetokannat säilyvät oikeansuuntaisesti. Esimerkiksi valiokunnan kuulemisissa Poliisihallitus kertoi suurpetojen aiheuttavan noin 700 tehtävää vuodessa, mikä osaltaan kertoo siitä, miksi tämä laki on täällä salissa tänään.

Arvoisa rouva puhemies! Suurpedot kuuluvat Suomen luontoon. On tärkeää todeta, miksi tähän lakimuutokseen on päädytty. Suden, karhun ja ilveksen kannat ovat kasvaneet nopeasti viime vuosina, osin siksi, ettei kannanhoidollista metsästystä ole voitu toteuttaa luonnonsuojelujärjestöjen jatkuvien valitusten vuoksi. Kun asetuksia ei ole saatu voimaan, metsästystä ei ole voitu järjestää. Nyt tämän lain tullessa voimaan pyyntiasetukset tehdään ministeriön toimesta eikä niistä voi valittaa, mikä mahdollistaa suunnitelmallisen ja perustellun kannanhoidon Suomen suurpedoille. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kallio.

17.03 Vesa Kallio kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä alkaa olla kaikki jo vähintään kertaalleen, todennäköisesti useampaan kertaan, sanottu — ja lähetekeskustelussa myös — mutta lyhyesti nyt joku poiminta tähän vielä. Luonnonvarakeskuksen mukaan Suomessa on reilut viisi- ja puolisataa sutta, karhuja lähes kaksi- ja puolituhatta, ja ilveksiä on arvioitu olevan noin kolme- ja puolituhatta.

Suurpetojen havaintoja ihmisten pihoiilla on kirjattu Luonnonvarakeskuksen ylläpitämään Tassu-järjestelmään useita tuhansia. Myös kotieläintuotannon vahingot ovat lisääntyneet, kuten täällä on tuotu esille. Lampaita on joutunut susien tappamiksi tilastojen mukaan noin 500 yksilön molemmin puolin vuosittain. Nyt tosiaan tämä valiokunnan laatiman mietinnön mukainen kiintiömetsästys mahdollistaa suurpetojen kannanhoidon, jolla voidaan palauttaa suden ja muiden suurpetojen ihmisarkuus, koska se on heikentynyt huomattavasti, kun metsästys on ollut mahdotonta näiden valitusten vuoksi.

Arvoisa puhemies! Kannanhoidollinen metsästyshän ei ole mikään uusi asia Suomessa. Se oli mahdollista ilveksen ja karhun osalta ihan viime vuosia lukuun ottamatta koko 2000-luvun alun ajan. Kannanhoidollisesta metsästyksestä huolimatta sekä ilveksen että karhun kanta tuplaantui. Myös susikannan kasvu on ollut voimakasta: vuosien 2017—2021 aikana kanta kaksinkertaistui, ja vielä senkin jälkeen tähän vuoteen kasvu on ollut noin 75 prosenttia. Kannanhoidollinen metsästys tosiaan pysähtyi käytännössä näiden valitusten tekemistä varten perustetun yhdistyksen toiminnan seurauksena. Nyt toivon mukaan tämä saadaan loppumaan.

Täytyy kiittää valiokuntaa, että se korjasi hallituksen esityksessä olleet puutteet ja nyt on mahdollisuus palata niin sanotusti normaaliin tilanteeseen suurpetojen metsästyksen osalta: tilanteeseen, jossa kotieläintuotanto ja metsästys voivat jatkua ilman kohtuutonta pelkoa petojen aiheuttamista vahingoista. Myös ihmisten turvallisuudentunnetta saadaan metsästyksen myötä parannettua alueilla, missä petoja on erityisen paljon.

Arvoisa puhemies! Kiitos valiokunnan enemmistölle tämän asian viemisestä eteenpäin oikeaan suuntaan. Ei ole mitään syytä enää viivytellä sen kanssa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

17.06 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Metsästyslain muuttaminen koskien suden kannanhoidollisen metsästyksen palauttamista on tärkeä, ajankohtainen, välttämätön ja pitkään odotettu askel kohti vastuullisempaa, viisaampaa ja realistisempaa suurpetopoliittikkaa — huomatkaa: sanoin ”suurpetopoliittikkaa”. Tällä muutoksella ei olla heikentämässä luonnon monimuotoisuutta vaan nimenomaan varmistamassa ja vahvistamassa tasapainoa luonnon, ihmisyhteisöjen ja elinkeinojen välillä. Kyse on ennakoitavasta, tutkituun tietoon pohjautuvasta ja tarkasti säädellystä toiminnasta.

Esityksen keskeinen muutos on suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen ja kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistaminen kiintiöperusteisesti jo vuoden 2026 alusta lähtien eli reipas pari viikkoa siihen hetkeen. Kiintiön suuruus, joka on alustavasti noin 65 sutta, määritellään Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion ja suotuisan suojelun viihearvon pohjalta. Lupasääntely ja alueelliset kiintiöt mahdollistavat sen, että metsästys toteutetaan hallitusti luonnon kestäkykyä kunnioittaen ja erityispiirteet huomioiden. Samalla esitys ot-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

taa huomioon geneettisen monimuotoisuuden, metsäpeuran suojelun ja aluekohtaiset erityistilanteet, joissa susien aiheuttamat haitat ovat olleet merkittäviä.

Arvoisa puhemies! Vastuullisuus on tämän esityksen ytimessä. Puhumme nyt suurpeidoista. Valiokunnan mietinnön pohjalta esitystä on hyvä kirkastaa heidän esittämällään tavalla: suden ja muiden mainittujen suurpetojen kannanhoidollinen metsästys ei ole päämäärä sinänsä, vaan väline suden ja ihmisen rinnakkaiselon mahdollistamiseksi. Viime vuosina susien lisääntynyt liikkuminen lähellä asutusta on heikentänyt monien turvallisuudentunnetta ja aiheuttanut vahinkoja kotieläimille ja porotaloudelle. Kunnat ovat joutuneet järjestämään koulukuljetuksia pelon vuoksi, ja monilla alueilla arki ja liikkuminen luonnossa ovat muuttuneet. Täällä eduskunnassa meidän on toimittava ihmisten turvallisen arjen puolesta.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei vastusta luontoa, se puolustaa tasapainoa. Se vahvistaa luottamusta siihen, että suurpetopolitiikassa kuunnellaan nyt myös maaseudun ääntä, paikallistietoa ja arjen todellisuutta. Pidän tätä esitystä välttämättömänä, harkittuna ja vastuullisena. Siksi kannatan sitä valiokunnan tekemillä tarkennuksilla. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki.

17.10 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsittelemme tänään hallituksen esitystä metsästyslain muuttamisesta sekä maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintöä. Sanon tämän heti alkuun, ettei tarvitse jännittää loppuun saakka: kannatan valiokunnan mietintöä enkä yhdy vihervasemmiston vastalauseisiin.

Nyt puhutaan asiasta, joka ei ole vain paperia ja pykälää. Tämä liittyy ihmisten arkeen, oikeaan elämään, siihen, kun aamulla avaavat oven ja ensimmäisenä pitää katsoa, onko se naapuri, postinjakaja vai susi, joka pihassa liikkuu. Maaseudulla tätä ei lueta fantasiakirjoista, sen näkee saappaat jalassa omilla silmillään.

On huvittavaa ja toisaalta kieltämättä surullistakin, miten täällä salissa toiset suhtautuvat susiin kuin Disney-hahmoihin, jotka kulkevat kukkaniittyjä pitkin lauleskellen, mutta haja-asutusalueilla susi ei esitä roolia musikaalissa, vaan se kulkee koulutien varrella, ihmisten kotipihoissa ja karjasuojissa. Sitä pidetään siellä vähemmän satuolentona ja enemmän turvallisuusriskinä. Vihervasemmiston vastalauseeseen perusteella voisi kuvitella, ettei näitä tilanteita ole olemassakaan, mutta kyllä ne ovat. Uhat ihmisille ja kotieläimille ovat ihan todellisia, eikä niitä poisteta puhumalla kauniisti susihukasta.

Arvoisa puhemies! Suden EU-suojelustatus on muutettu. Se on nyt liitteessä V. Se on suojeltu laji edelleen, mutta sitä ei suojella niin kuin muinaisaaarretta, johon ei saa koskea, kävi miten kävi. Tämä on luonnonsuojelun onnistumista, ja sen ansiosta metsästystä voidaan säädellä joustavammin. Meillä olisi nyt mahdollisuus tehdä järkevä laki, eikä meillä ole varaa hukata sitä mahdollisuutta jonkinlaiseen ideologiseen jarrutukseen.

Valiokunnan mietintö nimenomaan palauttaa järjen susiasiaan. Se antaa viranomaisille keinot reagoida tilanteisiin eikä jätä ihmisiä yksin pihoihinsa hakkaamaan käsiään yhteen toivoen, että susi ystävällisesti siirtyisi seuraavaan kylään.

Nyt kun kuuntelen vastapuolen puheenvuoroja, tuntuu välillä siltä kuin ongelmana ei olisikaan susi vaan suomalainen maaseudulla asuva ihminen. Susi on luontokappale, jonka kanssa haja-asutusalueen ihminen on joutunut elämään rinnakkain. Ongelmaksi on tullut se, että susi on kadottanut ihmisarkuutensa pitkän metsästyksensä vapaan kauden jälkeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Arvoisa puhemies! Sitten tämä valitusoikeusasia, josta on yritetty tehdä dramaattisempi kuin saippuasarjasta konsanaan. Emme ole murskaamassa oikeusvaltiota. Olemme teke-mässä siitä toimivaa myös silloin, kun ihmisten turvallisuus on kyseessä. Tässä salissa ja pääsääntöisesti kerrostaloissa asuvat punavihreät haluavat valittaa joka ikisestä päätöksestä, joten ehdotankin, että valittaja voisi tulla joskus sinne maaseudulle katsomaan susien tekemiä vahinkoja eikä katsoa pelkkiä tilastokäppyröitä konttuurin seinältä.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei ole mikään salaliitto luontoa vastaan. Se on järkevä, hallittu, turvallisuutta lisäävä kokonaisuus. Se ottaa huomioon luonnon, mutta se ottaa huomioon myös ihmisen, ja se on asia, jonka vihervasemmisto tuppaa unohtamaan. Ihminenkin kuuluu luontoon, eikä häntä pidä ajaa sieltä pois sallimalla petojen lisääntyminen hallitsemattomasti.

Arvoisa puhemies! Kannatan siis lämpimästi valiokunnan mietintöä. Pidetään huolta suomalaisesta luonnosta, mutta pidetään huolta myös suomalaisista ihmisistä. Siinä on minusta huomattavasti enemmän maalaisjärkeä kuin siinä, että vain toivotaan parasta ja pelätään pahinta. Onhan meillä ollut käsittämätön tuuri, että kuin ihmeen kaupalla yhtään ihmishenkeä ei vielä ole suden suuhun jäänyt. Metsästyskoiria, lampaita, poroja ja nautoja on raadeltu, eli eikö veri ole vuotanut jo aivan tarpeeksi? Ei kai ihmisverta tarvita ennen kuin valo alkaa vihervasemmiston vintillä palamaan? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

17.15 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Metsästys on ensimmäistä kertaa Suomen historiassa kirjattuna hallitusohjelmassa, ja tämä on erinomainen osoitus metsästyksen tunnustamisesta suomalaisena elämänmuotona.

Käsittelyssä oleva metsästyslain muutos on välttämätön kohti tasapainoista suurpetopoliitiikkaa, politiikkaa, joka ottaa huomioon sekä petokantojen tilanteen että ihmisten arjen turvallisuuden ja toimeentulon. Esitys on varsin kannatettava. Emme joudu suden suuhun emmekä joudu hukkaan tämän päätöksen myötä.

Arvoisa puhemies! Viime vuosien kehitys osoittaa, että suden ihmisarkuus on selvästi heikentynyt. Poliisin tehtävät ovat lisääntyneet jyrkästi, ja pelkästään vuonna 2025 poliisi on tehnyt jo 50 lopettamispäätöstä. Tämä ei ole satunnaista vaan merkki muutoksesta, jossa sudet liikkuvat yhä rohkeammin asutusten läheisyydessä. Tämä ei ole myöskään poliisien tehtävä. Riskit kasvavat niin ulkoileville ihmisille, pienille koululaisille kuin niille, jotka työskentelevät ja harrastavat metsässä.

Arvoisa puhemies! Susia arvioidaan olevan 560 yksilöä, ilveksiä 3 500 ja karhuja 2 500, eli näitä suurpetoja on aivan liikaa luonnon kantokykyyn nähden. Kasvanut susikanta näkyy raskaasti myös kotieläintaloudessa. Susien aiheuttamat lammas- ja porovahingot ovat moninkertaistuneet viime vuosina. Korvaukset eivät kerro koko totuutta, sillä yrittäjien huoli, lisätyö ja epävarmuus kuluttavat jaksamista. Myös metsästyskoirien turvallisuus ja koko metsästyskulttuurin jatkuvuus ovat paineessa. Monilla alueilla koiria ei voida käyttää metsässä susiriskin vuoksi, mikä heikentää esimerkiksi hirvikannan hallintaa.

Arvoisa puhemies! Näiden ongelmien taustalla on selvä rakenteellinen muutos, susikan-ta on kasvanut ja ihmisarkuus vähentynyt. Tarvitaan hallittua, tieteellisesti ohjattua kannanhoitoa, joka ylläpitää susien luontaista varovaisuutta. Lakimuutos, joka siirtää suden rauhoituksen asetustasolle ja mahdollistaa alueelliset kiintiöt, yhteensä 100 sutta, tuo en-nakoitavuutta ja kohdistaa metsästystä niille alueille, joissa tarve on suurin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Valitusoikeuden poistaminen lupapäätöksistä tekee järjestelmästä toimivan. Pitkät valituskierroksien ovat aiemmin halvaannuttaneet koko prosessin. Nyt vastuu palautuu viranomaisille, jotka kantavat turvallisuus- ja vahinkojentorjuntavastuun. Sama koskee myös karhua ja ilvestä. Jotta suurpetopolitiikka olisi johdonmukaista, tarvitaan kiintiöihin perustuvaa kannanhoidtoa näillekin lajeille, ja näiden kiintiöiden tulee perustua oikeisiin tietoihin.

Arvoisa rouva puhemies! Turvallisuutta, elinkeinoja ja metsästyskulttuuria ei voi sivuuttaa. Tämä lakimuutos on oikea ja juuri ajankohtainen. Me metsästäjät kiitämme tästä vastuullisesta päätöksestä. Ilmoittaudun susipassiin reilun kolmen viikon päästä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kinnari.

17.18 Teemu Kinnari kok: Kiitos, rouva puhemies! Arvoisat edustajat, tänään on käyty jo paljon keskustelua, mutta haluan tässä muutamia asioita vielä esille nostaa.

Ensinnäkin ydintä tässä kaikessa, yksi suurin asia, on tietysti tämän suden osalta tämä keväällä tapahtunut luontodirektiivin muutos, joka nyt tosiasiallisesti mahdollistaa sitten tämän kannanhoidollisen metsästyksen toteuttamisen sudella ja vielä niin, että tämä käyty keskustelu myös muistuttaa meitä siitä, että tämä kannanhoidollinen metsästys suurpetojen osalta ei ole mikään uusi asia Suomessa. Se on käytännössä ollut se toimiva malli, miten ilvestä ja karhua tässä maassa on aiemmin metsästetty.

Suden osalta ydintä on todella, että tämä suden ympärivuotinen rauhoitus poistetaan laista ja samoin se, että suden rauhoituksesta ja metsästysajasta säädetään asetuksella ja metsästys toteutetaan alueellisen kiintiön perusteella tieteelliseen tietoon nojaten. Keskeistä tässä kaikessa on tietysti se, että kanta-arvion osalta on panostettava entistä enemmän siihen, että meillä on se paras mahdollinen tieto siitä meidän todellisesta susikannastamme. DNA-näytekeräystä pitää tehdä aktiivisesti, näytteet pitää analysoida, ne kaikki, mitä metsästäjät niitä eteenpäin lähettävät. Tämä on se pohja ja perusta, mihin jatkossakin sitten sudenmetsästys perustetaan, ja vuosittain asetuksella arvioidaan sitten pyyntimääriä.

Kuten puhuttu, poliisin tehtävät susien takia ovat kasvaneet rajusti viime vuosina. Pihi- ja piireissä liikkuvat sudet, ihmisarkuuden menettäneet sudet, ovat todellakin arkipäivää, ja tämän osalta tarvitaan selkeästi suunnanmuutos.

Maatalousyrittäjien tilannetta tänään on käyty useammassa puheenvuorossa, ja nimenomaan lammastalouden osalta tunnusluvut, miinus 40 prosenttia tuotannossa, ovat aika karua kertomaa. Ja vielä kun tässä salissakin puhutaan luontokadosta ja ollaan huolissaan tästä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä, niin muistutan, että nämä perinnebiotoopit ovat se keskeinen luontotyyppi, missä sitä tosiasiallisesti tapahtuu, ja tämä laiduntaminen on käytännössä muuttunut mahdottomaksi. Vielä näen, että nämä petoaidat eivätkä laumanvartijakoiratkaan ole se automaattivastaus tähän asiaan.

Hallitusohjelma edellyttää todellakin sen, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan, ja tähän liittyen lainsäädäntötyön yhteydessä karhu ja ilves on lisätty nyt sitten mukaan tähän kiintiömetsästyksen malliin. Siinä tosiaan on nyt sitten tietyllä tapaa paluu siihen aiempaan vallinneeseen muotoon, jolloin tässä maassa karhua ja ilvestä on metsästetty kannanhoidollisilla menetelmillä. Muistutan kuitenkin kaikkia meitä siitä, että sinä aikana, kun tätä on toteutettu, niin karhu- kuin ilveskannat ovat tässä maassa aina nousseet.

Nostan vielä tähän tämän saukkokysymyksen, koska siitä — tässä salissa nyt valitettavasti ei ole hirveästi vasemmiston ja vihreiden edustajia paikalla — joka tapauksessa nyt sitten puhutaan. Eli minkä takia saukko täällä on mukana? No, saukko on mukana siksi,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

koska se on mukana lakitekstissä 41 a §:n lajeissa ja se on lueteltuna siellä, kuten ovat useimmat muutkin näistä lajeista. Eli sitä ei voi sinällään sieltä erikseen pois ottaa muuttamatta tietysti sitä koko sisältöä, vaan se kulkee keskeisenä osana siinä rimpussu, lajilistassa, joka siellä tosiasiallisesti on, mutta saukon osalta kukaan ei ole missään nimessä esittämässä kiintiömetsästystä.

Mutta miksi sen kuuluu siellä olla? Sen takia, että sen kautta on mahdollista myöntää vahinko- ja haittaperusteinen lupa, jos saukkoyksilö esimerkiksi on kalanviljelylaitoksella, missä tosiasiallisesti sen poistaminen tarvitsee sitten tämän toimesta tehdä. Eli sen pitää olla siellä mukana, mutta kukaan ei ole esittämässä, ei kukaan ole esittämässä poliittisesti, että sitä aletaan asetuksella metsästämään kannanhoidollisesti kiintiömetsästyksenä, ei tietenkään. Tästä on tietysti hyvä väentää keskustelua, mutta minun mielestäni se keskustelu kannattaa nyt ohjata ihan johonkin muualle ja ymmärtää, minkä takia tämä asia täällä on.

Vielä loppuun, arvoisa puhemies: luottamus suurpetopolitiikkaan ja lainsäädäntöön syntyy vasta silloin, kun ihmisten arjen kokemukset tukevat tätä. Sen takia me tehdään nämä päivitykset, jotta meillä ihmiset voivat jatkossa todeta, että täällä eduskunnassa, Arkadianmäellä, pystytään tekemään ne lainsäädäntötoimet, mitä meiltä tosiasiallisesti odotetaan ja mitä me olemme luvanneet. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm.

17.24 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Täällä on toistettu tänään monta kertaa sitä, mistä kukin edustaja tulee ja miten se sitten luo raameja siihen, miten tähän asiaan voi suhtautua tai ehkä jopa sitten suhtautuu. Koska asia on näin, niin mielestäni tämä nimenomaan korostaa sitä, kuinka ensisijaisen tärkeää se on, että lait valmistellaan laadukkaasti ja että niissä on mahdollisimman laajat vaikutusarvioinnit ja ymmärrys siitä, mitä päätetään. Arvostamani kollega Rantanen puhui tässä omassa puheenvuorossaan kultaisesta keskustelusta tämän keskustelukulttuurin suhteen, ja jotta se syntyisi, niin on juuri näin, että tarvitaan virkamiesvastuulla tuotua tietoa niin paljon kuin mahdollista, niin paljon kuin on välttämätöntä, ja sitten me käytetään täällä sitä poliittista harkintaa, keskustellaan asiasta poliittisesti. Sitten demokratia lopuksi puhuu siinä, jos vaikka asiasta äänestetään, kun jokainen edustaja täällä valitsee puolensa.

Täällä mainittiin monta kertaa kotimaakuntani Varsinais-Suomi ja sen tilanne. Ehkä haluan sanoa, että on tärkeää, että ihmisten ääni kuuluu täällä salissa ympäri Suomen. Siksi eilen esimerkiksi puhuimme toimeentulotuen leikkausten kohdalla näitä arjen kertomuksia siitä, mitä tapahtuu, kun ihmisten viimesijaisesta turvasta leikataan. Myös ajattelen niin, kun edustan Varsinais-Suomea, että pidän myös tärkeänä ja on varsinaissuomalaisten etu, että niitä prosesseja, joita tänne taloon on vuosien varrella syntynyt, jotka mahdollistavat sen oikeusvaltiomaisen päätöksenteon, myös suojellaan. Erityisesti tähän oma kritiikini tämän keskustelun aikana on kohdistunut.

Oikeastaan se minun keskeinen kysymykseni on, miksi tämä piti hoitaa näin. Minä olen tämän keskustelun aikana kuullut keskeltä, sieltä oikealta, mutta myös täältä reunasta näkemyksiä, että ollaan varmoja näistä argumenteista ja tämän lain tärkeydestä ja oikeudenmukaisuudesta. Silloinhan sitten se on tavallaan helppoa tätä lakia puolustaville, että jokainen kivi käännetään ja tuodaan se laaja ymmärrys tänne, että jokainen voi sitten siltä pohjalta tehdä ja rakentaa näkemyksiään. Mutta nyt tässä on menty vähän turhan suoraviivai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

sesti, ja se jättää hyvin paljon kysymyksiä ja langettaa oudon varjon tämän koko lakiesityksen päälle. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kangas.

17.27 Antti Kangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Susi kertoo saukko, lainsäädännössä on ollut valtava aukko, ja nyt se aukko on viimein tukittu. [Naurua]

Kysyin tekoälyltä, kun tekoälyä nykyään tämä tietoyhteiskunta suosii, mikä on kansanedustajan perustehtävä. ”Kansanedustajan perustehtävä on keskeinen edustuksellisen demokratian toiminto. Hän edustaa kansaa, säättää lakeja, valvoo hallitusta ja päättää valtion menoista tarkemmin. Lainsäätäjänä kansanedustajat käsittelevät, muokkaavat ja säättävät lakeja valiokunnissa ja täysistunnoissa. Kaikki lait kulkevat heidän kauttaan ennen kuin ne hyväksytään tai hylätään.” Nyt ollaan siinä tilanteessa suurpetojen osalta. Suurpetoja on käsitelty viimeiset kymmenen vuotta tässä talossa ties kuinka monta kertaa. Myös tämän hallituskauden aikana on keskusteltu niin karhuista, susista, ilveksistä, ahmoista kuin kaikista muistakin, mutta saukoista ei kylläkään ole käyty keskustelua millään tasolla ennen tätä keskustelua.

Ei voida väittää, että edustajat olisivat epätietoisia siitä, paljonko suurpetoja on, mitä vahinkoja ne aiheuttavat, mitä ne tekevät. Sinänsä suhtaudun opposition kritiikkiin, lainsäädännön arviointineuvoston kritiikkiin vakavasti. Se oli täysin aiheellista ja todenmukaista. Ministeriön lainvalmistelu oli tehty hutiloiden, ja siksi valiokunta ottikin mietinnössään kantaa näihin kantoihin ja niistä aiheutuneisiin ongelmiin. Loput kritiikinhaiheet korjataankin ministeriön asetuksilla aikanaan, kun ne tulevat.

Miten tähän tilanteeseen on päädytty? Nyt täällä kritisoidaan voimakkaasti sitä, että suden ja myös karhun ja ilveksen osalta ollaan poistamassa valitusmahdollisuus ja ollaan siirtymässä kannanhoidolliseen metsästyksen. Mistä tämä johtuu, kun meillä oli toimiva kannanhoidollinen metsästys karhulla ja ilveksellä aiemmin? Se johtuu vastuuttomasta luontopolitiikasta. Aktivistit on masinoitu osittain tämänkin talon istuvien edustajien toimesta valittamaan kaikesta mahdollisesta. On luotu valitusaparaatti valittamaan kaikesta. Sitten joudutaan järeisiin keinoihin. Nyt on tilanne se, että tämä talo otti jälleen vallan itselleen. Jos asetukset, lakimuutokset, pykälät eivät tule ministeriöstä, kansanedustajat ottavat sen vallan, joka tekoälynkin mukaan heille kuuluu, ja säättävät pykälät kuntoon niin, että tavoitetila saavutetaan.

Tämä 41 a §:n saukko on saanut täysin suhteettomat mittasuhteet, kuten jokaiselle, joka valiokunnan mietinnön lukee, sieltä selviää hyvin ja täysin selkeästi, se, että saukkoa ei ole käsitelty miltei osin ja se on siellä vanhaa perua eikä kukaan ole siihen asetuksia säätämässä. Lainvalmistelutyö on ottanut kaikesta tyylipistekritiikistä huolimatta huomioon asiantuntijalausunnot myös karhun ja ilveksen osalta. Eräs virkamies tässä talossa sanoi, naurahti oikeastaan minulle, että tämä on hiukan huvittavaa, että nyt kun säädettiin sudesta, niin on keskusteltu pääasiassa karhusta ja ilveksestä, ja viime keväänä kun säädettiin karhusta, niin keskusteltiin pelkästään susista. Tämä on sikäli hiukan koomista, että sitten sanotaan, että tästä asiasta ei ole tietoa.

Turvallisuus on meidän kansalaisten kaikkein keskeisin arvo, mistä he haluavat pitää kiinni. Se on ollut turvallisuuspolitiikassa sitä. Suomalaiset ovat halunneet puolustusta. Suomalaiset haluavat myös turvallisen koulutien ja turvaa heidän omistuksissaan oleville kotieläimille. Turvallisuus on suomalaisille keskeisen tärkeä. Ja tällä hetkellä tilanne on se,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

että erityisesti Itä-Suomessa karhun osalta turvallisuus on menetetty, pihavierailuja on valtavasti, poliisilla on valtavat määrät tehtäviä muiden tehtävien lisäksi karhujen osalta. Susi on aiheuttanut koko Suomessa ongelmia. Itsekin kesällä olin poikani kanssa menossa katsomaan, ovatko heinät kuivia, kylän toiseen reunaan, ja järkytyksekseni tein lukkojarrutuksen, kun huomasin yhden kyläläisen pihassa auki revittyjä lampaita tienvarressa, paikassa, mistä heidän lapsensa nousevat koulukyytiin. Tämä ei ollut sielläkään tilalla suinkaan ainoa vierailu, vaan näitä vierailuja oli useita. Tästä saatiin yksi vahinkoperusteinen lupa, yksi lupa, vaikka sudet vierailivat toistuvasti ja niitä oli useita. Kaiken lisäksi tämä luvan toimeenpano oli niin kankea ja hankala, että se yksikin susi jäi kaatamatta loppujen lopuksi.

Tämä osoittaa aukottomasti sen, että lainsäädäntömuutoksiin on pakko ryhtyä eikä tässä auta enää jaakailu sen suhteen, kenen pitää tehdä lainvalmistelutyöt, ja minkälaisia asiantuntija-arvioita se tarvitsee, kun niitä asiantuntija-arvioita on kuultu tässä talossa jo kymmenen vuotta ja asiat ovat menneet vain entistä pahempaan solmuun. Nyt on sellainen hallitus, joka otti vallan omiin käsiin, säätää lait siten, että kansan haluama demokratia toimii, ja näillä mennään eteenpäin. Uskon siihen vankasti, että kansalaiset ymmärtävät tämän ja antavat tälle täyden tuen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä.

17.33 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa rouva puhemies! Susikanta oli Varsinais-Suomessa varsin suuri jo eduskuntatyöni alkaessa keväällä 2023, saati sitten nyt lähes kolme vuotta myöhemmin. Varsinais-Suomessa on tiedossa 23 reviiiriä ja näissä kaikissa pennut. Alueellinen kiintiö on välttämätön.

Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä. Hallitusohjelman valmistumisesta alkaen suurpetolakimuutosta on maa- ja metsätalousvaliokunnassa säädetty, kuten myös jo aiemmissa hallituksissa yrityksiä on ollut. Asiaan liittyviä asiantuntijakuulemisia on ollut monia. Laskin äkkiseltään valiokunnan työtilasta, että ainakin 110 lausuntoa suurpetoihin liittyen löytyy tämän hallituskauden ajalta. Tieteellistä tietoa meillä siis on, olemme sitä saaneet jokaisesta näkökulmasta. Sitä on turha kyseenalaistaa. Kaikkien näiden käänteiden kautta ollaan lopulta tässä pisteessä, että esitys suden kannanhoidollisesta metsästyksestä on tässä, nyt hallituksen esityksenä. Suden ympärivuotinen rauhoitus poistetaan, ja kiintiöön perustuva metsästys alkaa tammikuussa 2026.

Arvoisa puhemies! Olen jo aiemmin asiaan liittyen pitänyt puheita, joten otan tässä esiin ainoastaan muutamia huomioita, joita olen aiemmin jättänyt taka-alalle.

Suurpedoista susi on työllistänyt ja kaivanut kuoppaa valtion kassaan, jos lasketaan virkakoneiston käyttämää aikaa asian pyörittämiseen maa- ja metsätalousministeriössä, oikeusministeriössä, sisäministeriössä, eduskunnassa, korkeimmassa hallinto-oikeudessa, Riistakeskuksessa, Luonnonvarakeskuksessa, DNA-näytteiden tulkinnessa ja lisäksi erilaisissa lukuisissa susihankkeissa, SusiLIFE ja niin edelleen, vapaaehtoisten jälki- ja DNA-keräilyssä, suurriistavirka-avussa ja niin edelleen. No, ajatellaanpa poliisia, jonka työn lähtökohtainen fokus on täysin muualla: Poliisilla on susiin liittyen ollut vuonna 2025 yli 700 työtehtävää. Myös karhujen osalta osuus on kasvussa. Tänä vuonna karhujen karkotus- tai lopetuspäätöksiä poliisi on ollut tekemässä marraskuuhun mennessä 60 kertaa. Maatalousyrittäjille susien aiheuttamia lammis- ja porovahinkoja on korvattu 2,9 miljoonaa euroa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

nalla eurolla vuonna 2025, ja tuossa ei ole huomioitu vasahävikkiä tai yrittäjien henkistä painetta.

Arvoisa puhemies! Huomio kiinnittyy myös asetettuun suotuisan suojelutason viitearvoon 273. Tuon määrittäminen ensinnäkin perustuu asiantuntijakuulemisissa saatujen tietojen mukaan Luonnonvarakeskuksen vuoden 2021 susikantatietoihin. Arvo on lausunnonantajien näkemyksen mukaan biologisesti ja hallinnollisesti liian korkea. Minustakin tuolla arvolla voidaan pyyhkiä pöytää. Kun Luonnonvarakeskus on viimeiset viisi vuotta kertonut koko Suomen susikannaksi noin 300 sutta, niin eihän tässä tutkimusryhmä kovin suurta meriittiä itselleen voi anoa — no, ei maaseudun kansa meriittiä myönnäkään. Tuo määrä lieenee pelkästään jo Lounais-Suomessa. Suden suojelutason viitearvo tuleekin arvioida uudelleen tieteellisiä, kestäviä ja pohjoismaisia vertailukelpoisia kriteerejä vastaten — olen tästä täysin samaa mieltä. Kanta-arvio on ollut jo vuosia virheellinen.

Maa- ja metsätalousvaliokunta painottaa mietinnössään, että saaliiksi saaduista susista tarvitaan DNA-näytteet. Näin voidaan erottaa koirasudet sekä saada luotettava suden kanta-arvio, mutta, kuten tiedämme, ellei DNA-analyysi toimi nopeasti, saaliiksi saadut koirasudet pienentävät käytettävissä olevaa susikiintiötä, sillä metsästysaika on suhteellisen lyhyt, joului- ja tammikuu. Siksi lajimääritykset on saatava päivissä, ei kuukausissa, kuten välillä on käynyt.

Osassa valiokunnan saamista lausunnoista esitettiin, että metsästys tulisikin voida aloittaa jo elokuussa. Näin ehkäistäisiin myös kotieläinvahinkoja. Koirasudet, vahinkosudet ja turvallisuusperusteisilla poikkeusluvilla pyydytetyt sudet eivät saa pienentää metsästyskiintiötä.

Lopuksi: Eilen katsomani vuoden 2025 kanta-arviot Luonnonvarakeskuksen sivuilla olivat seuraavat: susi 669 yksilöä, karhu 2 367 yksilöä ja ilves 3 485 yksilöä. Nämä ovat siis tämän vuoden lukemat. Sosiaalisen ja taloudellisen kestävyys- ja sietokyvyn raja on ylittynyt kaikilla tasoilla niin lainsäädännössä kuin susikannassa. Nyt vihdoinkin on tulossa joku tolkkua tähän touhuun. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Oinas-Panuma.

17.38 Olga Oinas-Panuma kesk: Arvoisa rouva puhemies! Haluan kyllä kiittää hallitusta siitä, että tämä asia etenee, ja niin kuin edellisessä puheenvuorossa kuultiin, susiunat koon, kuinka kallis elukka se susi oikeasti Suomelle on.

Tämä on vaatinut pitkän työn ja ollut kyllä minun mielestäni tahtotila jo pitemmän aikaa, ja minusta on hienoa, että ensin tämä EU-liitensiirto onnistui, minkä jälkeen sitten myös hallitus pääsi toimeen, ja keskusta on tässä sudenmetsästysasiassa kyllä tukenut ja tuemme.

Tänä päivänä, kun olen tätä keskustelua täällä kuunnellut ja etenkin debattia kun kuuntelin, tässä on semmoinen hyvin perinteinen asetelma ollut, että semmoisetkin ihmiset, jotka eivät välttämättä niitten susien kanssa elä, ovat nytten kaikkein parhaita asiantuntijoita aiheesta, ja se näkyy myös esimerkiksi sähköpostiini tulleissa viesteissä. Hyvähän se on meillä täällä kaupungissa, jos viikot elellään, kertoa, miltä se tuntuu sitten, kun se susi pyörii siellä kotipihalla, mutta kyllä tässä minun mielestäni kuuluisi kuunnella niitä ihmisiä, jotka oikeasti niitten petoelukoitten keskellä elävät, ja myös arvostaa sitä, mitä he päivittäin kohtaavat. Itse kun tulen tietenkin poronhoitoalueelta ja on poro- ja lammastaustaa,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

niin kun olen tämän Suomen petopolitiikan kanssa saanut ikäni olla tekemisissä, niin olen kyllä hyvin iloinen, että siihen helpotuksia on tulossa.

Kaksi kolmasosaa suomalaisista kannattaa järkevää kannanhoidollista metsästystä. Se on hieno juttu, se on enemmistö. Se on samalla tavalla enemmistö kuin tässä salissakin on meillä enemmistö. Tämä asia saadaan hoitumaan. Vain 14 prosenttia vastustaa hyvin kovasti tämän tutkimuksen mukaan, minkä minä katsoin, joten se on aika pieni osa suomalaisista.

Poronhoitoalueellahan tilanne on äärimmäisen vaikea. Näitä suurpetojahan puskee meille täältä poronhoitoalueen eteläpuolelta, vaikka meillä onkin se mahdollisuus siihen kannanhoidolliseen metsästykseseen. Petovahinkoihin menee kymmenen miljoonaa euroa vuodessa, ja joka ikinen petovahinko on käytännössä tappiota myös sitten poromiehelle, koska eihän se petokorvaus todellisuudessa korvaa sitä määrää, mitä menettää siinä vaiheessa, kun esimerkiksi nuori vaadin menee suden suuhun ja jää monta vasaa saamatta ja lihatulot saamatta.

Oma asiansa on myös tämä lammastalous, mikä on noussut tänä päivänä esille. Sillä tavalla on pikkuisen ulkokultaista hallitukselta olla nyt hirveän huolestunut lammastaloudesta, koska tosiasia on se, että tältä hallitukselta ei juurikaan sinne lammastalouden helpottamiseksi kyllä toimia ole tullut. Sen sijaan perinnebiotoopeista kyllä on leikattu. Mutta yksi asia, millä nyt voitte tätä lammastaloutta helpottaa, on toki se, että tämä suden kannanhoidollinen metsästys sallitaan, koska etenkin täällä eteläisessä Suomessa on ollut hyvin tymeitä vahinkoja näitten susien ja lampaitten kohtaamisista. Eli sen suhteen hieno juttu. Jos lammastaloudessa ovat lampaat vähentyneet, oliko 40 prosenttia seitsemässä vuodessa, jos minä nyt oikein muistan, niin se on aika hälyttävä luku, ja se kyllä pitää ottaa tosisaan.

Keskustelussa on kuulostanut myös välillä siltä, että se sudenpyynti on tosi yksinkertainen juttu, mutta kyllä minä haluaisin muistuttaa, että se vaatii hyvin paljon ammattitaitoa ja se ei ole semmoinen juttu, että sitä vain kävellään metsään ja ammutaan se susi, vaan jos esimerkiksi ihan lehdestä menee lukemaan, minkälaisia juttuja on näistä sudenpyynnistä siellä, missä on näitä poikkeuslupia, kuinka paljon siinä menee resursseja, rahaa, aikaa, että se susi mahdollisesti joskus saadaan kaadettua, niin se ehkä pikkuisen avaa sitä. Eli minä en ole suinkaan huolissani siitä, että nyt jotenkin kaikki sudet tämän esityksen seurauksena sitten muksittaisiin nurin, ja täällä on tarkat rajaukset siitä, paljonko niitä saa missäkin sitten ampua. Susihan ei ole siis mikään pullasorsa. Se on äärimmäisen viekas elukka ja sen mukaisesti myös pyydyttävä.

Se on muutenkin jännittävää, kun puhutaan petopolitiikasta, että sehän on sillä lailla, että jos kaupungissa susi tai karhu kävelee pihalla, niin se on tyyliin hätätiedotus telkkariin ja häätö heti, ja sitten kauheasti kauhistellaan, että nyt se on siellä ihmisten seassa. Mutta voi hyvnen aika, kun se meillä maaseudulla kävelee ihmisten pihoille, niin se ei kiinnosta oikeastaan ketään. Mutta tänä päivänä tässä salissa on kiinnostanut, ja myös silloin, kun hallitusohjelmaa on tehty, se on kiinnostanut — kiitos siitä.

On puhuttu myös aika paljon näistä saukosta, ilveksestä ja karhusta. En ole kuullut vielä yhtään puheenvuoroa, missä oltaisiin saukkoa lähdössä pyytämään — karmea ajatus, onneksi ei näin — mutta ajattelen kyllä, että karhun ja ilveksen osalta kannattaa sitten myöhemmin edetä mahdollisimman nopeasti, niin että myös niitä päästään kannanhoidollisesti kiintiömetsästämään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Kokonaisuutena olen iloinen, että tämä asia etenee. Toivon, että tämä sitten tosiaankin nyt etenee eikä jää jonkinlaisiin pyöryksiin vielä jonnekin oikeusasteille. Nähtiin esimerkiksi sen karhunmetsästyksen kanssa, että meteli oli kauhean kova, että nyt päästään karhua pyytämään, mutta lopputulos oli mitä oli: se oli kyllä nolo epäonnistuminen. Joten toivottavasti tämän suden suhteen ei sitten käy niin, vaan oikeasti myös hommat alkavat etenemään niin kuin me täällä halutaan ja niin kuin enemmistö suomalaisista haluaa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää.

17.43 Juha Mäenpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Viisi vuotta sitten kävin tässä salissa keskustelua samasta asiasta, ja silloin edellisen hallituksen maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä sanoi — lainaan pikkasen lehdestä juttua: ”Jari Leppä on sanonut kannattavansa susien kannanhoidollista metsästystä ja totesi tämän myös tänään eduskunnassa käydyssä keskustelussa. Hänen mukaansa metsästyksen on määrä alkaa syksyllä 2021.” Nyt me olemme vihdoinkin siinä tilanteessa. Aikaa on kulunut viisi vuotta. Silloin kun kävimme keskustelua, siinä Mäenpäältä taisi lipsahtaa joku ruma sana, kun kuuntelin vasemmiston puhetta. Silloin edustaja Mai Kivelä totesi uhanalaisten susien työllistävän muun muassa susiturismia ja luontokuvaajia. Mielestäni se oli jotenkin pöyristyttävää, ja minulta pääsi ruma sana, ja silloinen puhemies minua nuhteli täällä.

Arvoisa puhemies! Voimassa olevassa hallitusohjelmassa todetaan: ”Suurpetopoliitiikka on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn. Suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä. Jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.” Arvoisat kansalaiset, nyt on tarjolla hyviä uutisia. Edellä mainittua kirjausta pistetään käytäntöön. Hallitus muuttaa metsästyslakia. Esityksen mukaan laista poistettaisiin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta sitten säädettäisiin metsästysasetuksessa. Lain tullessa voimaan susia saisi vastaisuudessa metsästää joko pyyntiluvalla tai alueellisen kiintiön perusteella.

Voi sanoa, että nyt ollaan oikein demokratian eli kansanvallan ytimessä. Lokakuussa 24 toteutetussa suurpetokyselyssä jopa kaksi kolmasosaa suomalaisista kannatti suurpetojen kannanhoidollista metsästystä ja vain 14 prosenttia vastusti suurpetojen metsästämistä. Kansalaisten lisäksi esitys saa vahvaa tukea muun muassa järjestökentältä. Lausuntopääläuteesta useat metsästäjäjärjestöt, maatalouden edustajat ja alueelliset toimijat kannattavat suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamista ja kiintiömetsästyksen mahdollistamista.

Eduskunnan saamien viestien mukaan suden aiheuttamat vahingot kotieläimille, erityisesti lampaille ja pihvikarjalle, ovat merkittäviä ja kasvussa. — Meidän vaimolla on lampaita, ja hän aika usein näyttää sitten ihan ympäri Suomea heidän jostain ryhmästään näitä kuvia, ja näitä lampaita on kyllä mennyt kauhea määrä tässä vuosien aikana niin sanotusti hukkaan tai suden suuhun. — Suden ihmisarkuus on vähentynyt, mikä aiheuttaa turvallisuusvajetta erityisesti maaseudulla. Kiintiömetsästys nähdään hallinnollisesti selkeänä ja tehokkaana tapana toteuttaa kannanhoidoa.

Arvoisa puhemies! Poliittinen päätöksenteko on erityisesti demokraattisissa valtioissa välillä tuskallisen hidasta. Toki usein aivan syystäkin, sillä hätiköinnille ei ole tärkeiden asioiden suhteen varaa sen enempää lainopillisesti kuin moraalisesti. Siksi onkin erityisen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

mieluisaa, kun jokin aihe, josta itse olen ääntä pitänyt, alkaa lähestyä päätöksen tasolla maaliviivoja. Olen tästä suden kannanhoidollisesta metsästyksestä puhunut täällä eduskunnan istuntosalissa jo vuonna 20, ja silloin jouduin otsikoihin näistä rumista sanoista. Tuolloin susikeskustelussa tässä samassa salissa puhuttiin siitä, että ne työllistävät luontokuvaajia ja susiturismia, ja minun mielestäni tämä on ihan käsittämätöntä, kun nykyinen susimäärä on nimenomaan sellainen, että susia voi kompata ihan kotoa ikkunasta, niin että sehän tekee nimenomaan susikuvaajista, luontokuvaajista työttömiä.

Arvoisa puhemies! Olen omalta osaltani kaikin mahdollisin tavoin pyrkinyt edistämään sitä, että Suomessa aloitetaan kannanhoidollinen metsästys. Siksi iloitsen tästä hallituksen esityksestä. Suurpedot eivät saa aiheuttaa haittaa asumiselle, ihmisten turvallisuudelle tai yrittämiselle. Karjatilaa kiertävä susi on painajainen niin omistajalle kuin kesyille vasikoille tai lampaille. Riistan ja petojen kaatoluvat eivät kaipaa sen enempää Helsingin kuin Brysselinkään ohjeita eivätkä erityisesti ohjeita vasemmistolta eivätkä vihreiltä. Susi kuuluu luontoon, ei pihapiiriin, ja kuten jo vuonna 20 totesin, kaikille pihaan tai pihan läheisyyteen tuleville susille tulisi mielestäni laittaa nappi otsaan. Tämä ei ehkä vielä täysin toteudu, mutta haluan, että lapsilla on turvallista kotona kotipihassa, taajamissa, niin että sinne eivät tule sudet meuhkaamaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen poissa. — Edustaja Ingo, olkaa hyvä.

17.49 Christoffer Ingo r: Arvoisa rouva puhemies! Matka tähän pisteeseen, jossa voimme pian hyväksyä ehdotetut muutokset metsästyslakiin, on ollut pitkä ja kivinen, mutta nyt olemme vihdoinkin perillä, ja haluan esittää suuret kiitokset maa- ja metsätalousvaliokunnalle, joka onnistui hyväksymään nopeasti mietinnön järkevästä ja kestävästä suurpetopolitiikasta. Monet meistä täällä salissa ovat ajaneet tätä asiaa johdonmukaisesti yli vuosikymmenen ajan, ja nyt olemme vihdoinkin päässeet maaliin.

Då vi nu möjliggör stamvårdande jakt på varg, lo och björn fattar vi ett tydligt beslut i linje med regeringsprogrammet. Programmet förutsätter att rovdjurspolitiken ska skötas på ett sätt som beaktar den sociala hållbarheten och värnar om de betande djuren, jakthundarna och människorna på glesbygden, som i dag lever med en kännbar oro när vargflockar och andra rovdjur rör sig alldeles nära hem och gårdar.

Det är lite förvånande att det från vissa håll ännu höjs kritiska röster mot införandet av stamvårdande jakt. Att motsätta sig en kontrollerad stamvårdande licensjakt har ju inget med djurskydd eller genetisk hållbarhet att göra. Tvärtom leder en helt okontrollerad fortplantning, som vi nu ser, till ökad inavel i stammen.

Det är svårt att tala om djurens välfärd eller djurvälfärd för dem som tvingats avliva sönderrivna får eller fått bära hem sina jakthundar i delar. Trots att många skulle ha velat se en bredare fördelning av licenser, vilket bereds i förordningen parallellt, har en regional kvotjakt sina fördelar. Då den nya jaktlagen träder i kraft har vi möjlighet att säkerställa en genetiskt stark vargstam som håller sig på avstånd från bebyggelse och produktionsdjur.

Att skjuta enskilda individer här och där skulle i värsta fall kunna bli kontraproduktivt, eftersom en vargflock med sämre förmåga att skaffa föda sannolikare söker sig till människobebyggelse. Erfarenheter från andra länder visar att de bästa resultaten uppnås då pro-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

blemflockar på ett visst område tas ut en i taget. Att lagen ska träda i kraft redan vid årsskiftet är också en viktig framgång.

Arvoisa rouva puhemies! Karhujen ja ilvesten osalta minun on vaikea ymmärtää maa- ja metsätalousvaliokunnalle osoitettua kritiikkiä. Ymmärrän paremmin ministeriölle kohdistetun kritiikin. Hallituksen olisi ollut viisasta noudattaa eduskunnalle tuodussa esityksessä hallitusohjelmaa ja selkeää poliittista tahtoa ja valmistella hyväksyttävämpi esitys. Toivon, että ministeriössä otetaan opiksi ja jatkossa valmistellaan parempia esityksiä, joilla on myös ilman muutoksia edellytyksiä tulla hyväksytyiksi eduskunnassa. On kuitenkin hyvä muistuttaa, että arviointineuvosto on olemassa hallitusta varten, ei eduskuntaa, ja luotan täysin siihen, että me täällä tiedämme, mitä päätämme.

Då vänsteroppositionen pratar om att en stor del av befolkningen på landsbygden skulle motsätta sig stamvårdande jakt står man stadigt med fötterna i luften. Jag har under mina tio år av politisk karriär arbetat för just det här resultatet, och jag har åtminstone inte i Vasa valkrets och knappt någon annanstans heller hört ett enda upprört meddelande i linje med det som vänsteroppositionen säger. Tvärtom ser man nu ljus i en väldigt lång och mörk tunnel.

Värderade fru talman! De ändringar i jaktlagen som vi nu behandlar motsvarar det som riksdagen slog fast redan i somras. Mot den bakgrunden är det förvånande att man från vissa håll fortfarande kritiserar själva införandet av stamvårdande jakt, eller i klarspråk licensbaserad jakt på varg, lo och björn.

Arvoisa rouva puhemies! Olemme nyt ratkaisevassa vaiheessa suurpetopolitiikassa. Kymmenen vuotta kestänyt kamppailu byrokraattisia esteitä vastaan on tulossa päätökseensä, ja tiedämme, että maa- ja metsätalousministeriö valmistelee asetusta yhdessä Suomen riistakeskuksen ja metsästäjien kanssa, jotka ovat valmiina aloittamaan metsästyksen jo tammi-kuussa. Maa- ja metsätalousvaliokunnalle ja arvoisille muille esitystä tukeville kollegoille kuuluukin vielä kerran suuri kiitos. Kannatan valiokunnan tekemää mietintöä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Siponen poissa. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

17.54 Mikko Polvinen erk: Arvoisa rouva puhemies! Olen maalta kotoisin, Kuhmossa lapsuuteni elänyt, tavallinen, luontoa kunnioittava metsästyksen harrastaja — metsästyksen harrastaja, jonka perheestä on myös suurpeto koiran vienyt. Tämän lain ja tämän valiokunnan mietinnön kautta näen, että metsästys on palaamassa arvoonsa. Tämä eduskunta antaa tunnustusta siitä vanhasta, perinteisimmästä suomalaisesta kulttuurista, metsästyksestä. Se on tärkeä osa suomalaisuutta. Se on tärkeä osa maaseudun arkea ja elämää.

Vasemmasta ja vihreästä laidasta on tullut jopa loukkauksia maaseudun elämää kohtaan. Betonirakennusten keskeltä, täältä Kehä kolmosen sisältä, huudellaan ja yritetään ohjata maaseudun elämää, hallita omaisuuksia, hallita eläimiä siten, että maaseudun väki ei saisi elää sitä perinteistä elämäntapaansa. Se ilmentyy ylisuojeluna, ja susi on ollut heille poliittinen eläin, symboli hallita maaseutua.

Kun nyt sudesta päästään tämän lain kautta eroon, niin tässä on semmoinen mielenkiintoinen sivujuonne ollut eli tämä saukko, Lutra lutra, tämä viiksikäs uimamestari. Myös sii-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

tä on tullut hetkeksi Suomen poliittinen eläin suden rinnalle, mutta tämän päivän keskustelun myötä vaikuttaa siltä, että meidän tämän saukkomme, Lutra lutran, poliittinen parrasvalo on himmentymässä ja tosiasiat on täällä senkin osalta tunnustettu.

Näistä poliittisista eläimistä voisin sanoa metsäpeurankin. Siitä tässä salissa on puhuttu aivan liian vähän. Kun luonnonsuojelijat puhuvat globaalisti lumileopardin tilanteesta, täällä salissa harvoin muistetaan se, että metsäpeuroja on suunnilleen saman verran yhteensä maailmassa kuin lumileopardeja. Se vain vihreiltä ja vasemmistolta unohtuu, että metsäpeuroja on vain Suomessa ja Venäjän Karjalassa. Venäjän Karjalan puolella metsäpeuran tilannetta ei voida tällä hetkellä valvoa. Me Suomessa emme tiedä täysin metsäpeuran tulevaisuutta sillä alueella, mutta Suomessa meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus suojella metsäpeuraa. Kuitenkin susi tahtoo mennä edelle näissä keskusteluissa tällä vihervasemmistolaidalla. Niitä on kymmeniätuhansia tuolla Venäjän puolella.

Olen tehnyt kaikkeni, että tämä laki etenee. Haluan kiittää maa- ja metsätalousvaliokunnan jäseniä siitä rohkeudesta ja tahtopolitiikan osoittamisesta, mikä näkyy valiokunnan mietinnössä. Nyt mennään voimalla eteenpäin. Olen tyytyväinen.

Kun myöskin karhu ja ilves tulivat valiokunnan myötä näitten metsästettävien lajien pariin ainakin tämän esityksen myötä — ja uskon, että eduskunta sen tulee vielä hyväksymään ja ne asetukset valmistellaan — niin tämä on, väitän, jo positiivinen yllätys jopa metsästäjille. Tahtopolitiikka näkyy, ja se myös hyvältä tuntuu.

Lampurit, porotalous, metsästysharrastus, metsästysmatkailu, maaseudun ihmiset ja turvallisuus — tämä on oikeaa politiikkaa. Tämä näyttää maaseudun tahdolta. Ja kuten jo aikaisemmissa puheenvuoroissa sanoin, Kuhmossa 2023 mielipidemittauksissa tuli ilmi, että 81,3 prosenttia pitää susikantaa liian suurena Kuhmossa. Kuhmossa vierailevien ja kuhmolaisia vastauksia oli noin tuhat kappaletta. Jos täältä betonibunkkereitten keskeltä sitä olisi kysytty, niin vastaus olisi ollut, että täällä maassa pitää suojella susia eikä metsälle pidä päästä. Mutta kun sitä asiaa kysytään niiltä, jotka siitä parhaiten tietävät, niin vastaukset näyttävät tältä. Me maaseudun ihmiset kyllä näitä suurpetoja arvostamme ja niistä myöskin huolehdimme, mutta liika on liikaa. Sen ihmiset siellä ovat myös tunnustaneet.

Kiitos maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsenille. Kiitos ministeriölle tästä alkuvalmistelusta ja tästä voimapolitiikasta ja tahtopolitiikasta, mitä valiokunta on osoittanut. Me maaseudulla odotamme vielä hetken, että pääsemme päättämään myöskin tämän lain loppuun saattamisesta tämän kauden aikana ennen joulua. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen.

17.59 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Ensinnä lämpimät kiitokset maan hallitukselle siitä, että on toiminut määrätietoisesti, ja erikoiskiitos maa- ja metsävaliokunnan puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle ja koko valiokunnalle. Olette tehneet hyvää työtä pelkäämättä julkisuuden painetta tai niitä vääriä tietoja, mitä tässä asiassa on levitetty valtakunnan median sivuilla. Siellä muuten ei näissäkään asioissa totuutta kovin paljon kunnioiteta.

On aivan oikein, että susikantaa leikataan. Se on liian iso, kuten tiedämme. Susi ei kuulu pihoihin eikä kotikaduille, vaan sen paikka on metsässä. Tällä hetkellä kun katsoo susien määrää, sitä virallista kanta-arviota, niin ensimmäisenä nousee mieleen, minkä takia Luonnonvarakeskuksen toimintaan ei kukaan puutu. Susien todellinen määrä on tuolla varmaan lähempänä tuhatta. Kun 2020-luvun alussa edellisen hallituksen aikaan viiden kunnan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

alueella keskustelin metsästäjien kanssa — elikkä Ilomantsi, Lieksa, Nurmes, Juuka, ja sitten Nurmekseen kuului Valtimo jo silloin ja sitten tietysti Kuhmo — niin näillä alueilla oli vähintään 150 sutta. Kun siihen aikaan 300 oli virallinen kanta, niin tuskin näiden viiden kunnan alueilla puolet Suomen susista oli. Ei siihen kukaan usko.

Ja toinen juttu, mikä Kuhmossa oli vielä vakavampi: siellä oli koirasusikasvattamo, jonka piti lopettaa se koirien ja aidon suden risteytys, koska se susi meni niin vihaiseksi. Tuntemani henkilö kertoi miehestä, joka oli käynyt sitten lopettamassa tämän suden ja myös ne koirat sieltä. Tein siitä kantelun oikeusasiamiehelle, ja ei koskaan mennyt poliisin tietoon sekään. Miten tämä tällainen toiminta Suomessa on yleensä mahdollista? Suomessa koirasusien tuottaminen, suden ja koiran risteyttäminen, on lailla kielletty. Jokainen sen tietää. Samoin koirasusi itsessään ei nauti lain suojaa. Se on kielletty sekä metsästyslailla että lailla vieraslajeista, molemmilla laeilla, elikkä siihen sen kaatamiseen ei tarvita lupia. Mutta kuinka moni metsästäjä lähtee sen kaatamaan, koska sehän tarkoittaa sitä, että geenitutkimuksen perusteella se todennäköisesti todistetaan aidoksi sudeksi, ja silloinpa odottaa metsästäjää kamala juttu. Kaikki tietävät Perhon tapauksen, mitä siellä tapahtui. Siinäkin asiassa todistajat salattiin ja tämä syytön ihminen ei päässyt koskaan sen oikean totuuden äärelle. Hän joutui kärsimään vain rangaistuksen.

Susi ei ole uhanalainen, kuten tässä salissa vihervasemmisto huutaa kurkku suorana. Uralin länsipuolella Venäjällä on 30 000—40 000 sutta, ja meidän susipopulaatio, mikä Suomessa on, on osa sitä. Eli susi ei ole mitenkään uhanalainen. Ja rajavartijoilta kun kyselen, kun sattumoisin sukuunkin sellaisia kuuluu, niin susia on rajan pinnassa paljon. Turha kuvitella kenenkään, että ne ovat millään lailla uhanalaisia. Elikkä tämä Venäjän valtava populaatio pitää Suomen susikannan puhtaana ja hyvin elinvoimaisena.

Kun täällä kentillä puhutaan ja mediassa puhutaan, että on näitä susilaumojen tapaamisia, niin siinä kuusamolaisessa luontokuvassa, jossa sudet juoksivat häntä pystyssä toisiaan tervehtimään, yksikään niistä ei ollut aito susi. Susi ei koskaan juokse häntä pystyssä. Se on ainoastaan muutamissa kiimatilanteissa kuulemma mahdollista. Nämä olivat tervehtimässä toisiaan, kellertäviä susia — ei susi koskaan sellainen ole. Oikea susi on harmaa. Susi on harmaa, ja siinä on tietyt tunnusmerkit. Se olisi hyvä noiden mediankin ihmisten tietää.

EU-oikeus siis sallii suden kannanhoidollisen metsästyksen. Se on ihan perusteltu lailinen toimi, ja sitä harrastetaan monessa muussa EU-maassa, niin että emme ole siinäkään suhteessa millään lailla laittomalla tiellä.

Kun katsoo tätä susitulannetta ja susikeskustelua Suomessa, niin siihen hyvin vahvasti liittyy näköjään se, että ne henkilöt ja niihin aatepiireihin kuuluvat edustajat, jotka haluavat lopettaa koko metsästyksen, käyttävät tässä tapauksessa sutta, karhua ja ilvestä erinomaisena välineenä sitä varten, että kun ei saa metsästä, niin sitten se loppuu ja sitten on luonnossa villi ja rauha.

On hyvä, että myös karhu tuli ja susi tuli tähän mukaan. Kun viime viikonloppuna itenäisyyspäivän jälkeen kävin eräässä tilaisuudessa maanantaina puhumassa, niin siellä tapasin yhden henkilön, joka sanoi, että mitäs näille karhuille tehdään, kun heidän kylässään on laskettu nyt päättyneen syksyn aikana kahdeksan karhua. Hän sanoi, että ei uskalla enää pimeällä ulos mennä ollenkaan. Nyt tietysti karhut menevät nukkumaan, mutta taitaa lumipula estää senkin vielä. Elikkä tässä tapauksessa voi sanoa, että karhun kantaa kun ruvetaaan harventamaan, niin se on myös turvallisuuskysymys. Pihoissa liikkuvat karhut ovat hengenvaaraisia ihmiselle, ja varjeltakoon sitä lenkkeilijää, joka lenkillä kävellessään tai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

juostessaan näkee karhunpennun. Hän on sillä hetkellä välittömässä hengenvaarassa, koska jos on sattunut olemaan sillä hetkellä emäkarhun ja pennun välissä, niin silloin ovat vitset vähissä.

Tämän takia on aivan välttämätöntä, että suurpetojen kantoja leikataan ja nimenomaan samalla palautetaan luonnon tasapaino. Nimittäin luonnossahan on sellainen tasapaino... Esimerkiksi kotikunnassani Ilomantsissa ennen pyöri minun taloni, meidän perheen talon ympärillä metsäjäniksiä. Nyt kun ilveskanta on kasvanut valtavan isoksi, niin kaikki metsäjänikset on syöty, rusakotkin hävisivät ja naapurista kaksi kissaa. Ulkona ei kannata mitään eläintä enää pitää, kun ilvekset siellä hoitavat sen homman. Eliikkä tämä lyhyt esimerkki osoittaa sen, miten vaikea tämä tilanne on.

Suurpetojen metsästys Suomessa on hallittua, taitavasti hoidettua, metsästäjien tekemää hyvää työtä Suomen luonnon hyväksi. Se olisi myös vihreiden ja muiden itseään luonnon-suojelijoina pitävien ihmisten hyvä tietää. Metsästäjät sen homman osaavat, ja he tekevät sen taitavasti ja ennen kaikkea valtion kannalta korvauksetta. Se on ilmaista luonnonsuojelua. Ei tarvita miljardeja eikä direktiivejä. Homma hoituu järjellä ja hyvällä osaamisella.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

18.05 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä oleva metsästyslain muutos on merkittävä askel suurpetopolitiikan järkevöittämiseen. Nyt vihdoin saadaan kannanhoidollinen sudenmetsästys käyntiin. Samalla palaamme päätöksentekoon, joka ei kaadu jatkuviin valituksiin vaan toimii ennakoitavasti ja oikeudellisesti vakaalla perustalla. Nykyinen järjestelmä ei enää toimi, sillä poikkeuslupiin perustuva malli on johtanut vuosi toisensa jälkeen valituksien kautta kumottuihin lupiin ja kiihdyttänyt suden kannan kasvamista kohtuuttomaksi.

Arvoisa puhemies! Keskustelu sudesta on ollut jo vuosien ajan epätasapainoista ja omaan korvaani myös todellisuudesta irrallaan. Olemme kuulleet puheita, joissa riskit on sivuutettu totaalisesti ja paikallisten ihmisten kokemukset vähätelty olemattomiksi. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa susikanta on kasvanut ja susien ihmisarkuus on heikentynyt, ja susia liikkuu jo pihapiireissä ja taajamissa. Välillä tuntuukin, että asiaa katsotaan Kehä kolmosen kaupunkien keskustoista sisältä. Suomi on pitkä maa, ja maatalous- ja porotalouselinkeinoa harjoitetaan koko maassa aina etelästä Lappiin saakka.

Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan susia on jo yli 500 yksilöä. Itse uskon, että tämäkin luku on pikemminkin vahvasti alakanttiin. Ihmiset maaseudulla ja taajamissa ovat eläneet kohtuuttoman paineen alla. Lammas-, poro- ja karjatalous sekä metsästyskoiraharrastus kantavat kasvaneen riskin. Perheet joutuvat miettimään, voivatko lapset leikkiä omalla pihalla ilman huolta, tai onko koulutie turvallinen. Tämä ei ole millään tapaa kestävää ja järkevää. Lukuisia lampaista on joutunut susien raatelemiksi, useita poroja ja poronvasoja on menettänyt henkensä suden hyökkäyksessä sekä aivan liian moni metsästäjä on menettänyt oman, rakkaan koiransa, koska susikantaa ei ole saatu pidettyä aisoissa. Monet suden hyökkäyksen kohteeksi joutuneista eläimistä ovat joko jääneet kitumaan tai kokeneet kivuliaan kuoleman. Suurin osa päättyy kuitenkin susien suuhun.

Sain hiljattain puhelimeeni kuvan, jossa susi oli raadellut poroa viemällä osan takareidestä. Poromies näki seisaallaan olevan poronsa, jonka selässä oli korppi nokkimassa raadeltua poroa — järkyttävää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Porotalouden osalta petokorvauksiin menee monia miljoonia euroja, ja poroelinkeinoon harjoittajille korvaukset tulevat usein pitkällä viiveellä ja haittaavat näin elinkeinon harjoittamista. Lisäksi porojen vasahävikki on kasvanut suuresti susien toimesta. Valtiollekin on taloudellisesti järkevämpää hoitaa ongelma ennaltaehkäisevästi metsästyksellä. Näin säästetään myös suuri määrä rahaa korvauskustannuksissa.

On tullut palautetta vahinkoperusteisten luvitusten osalta, että lupien käsittelyn ja niiden myöntämisen tulisi olla nopeampaa ja sujuvampaa.

Arvoisa puhemies! Hallitus on sitoutunut pitkäjärjenteeseen ja sosiaalisesti kestäväan suurpetopolitiikkaan, ja tämä lakiesitys toteuttaa tuon linjauksen. Susi siirtyy normaalin riistanhoitoa koskevan prosessin piiriin. Päätöksentekoa ohjaa jatkossa kiintiöjärjestelmä, jota valtioneuvosto säätää asetuksella. Viranomaisilla säilyy edelleen mahdollisuus puuttua poikkeusluvilla tiettyihin yksilöihin, jotka aiheuttavat vahinkoa tai turvallisuusriskiä. Kannanhoidollinen metsästys ei kuitenkaan enää perustu poikkeuslupiin vaan suunnitelmalliseen kiintiöjärjestelmään. Tällä estetään valituskierre ja saadaan aidosti suden kannanhoidollinen metsästys käyntiin.

Lakiesitys vahvistaa myös kannan seuranta. Jokaisesta kaadetusta sudesta otetaan DNA-näyte. Näin saadaan tarkempi ja avoimemmin hyväksytty tieto susikannan koosta ja rakenteesta. Tämä tukee sekä metsästyskiintiöiden asettamista että suotuisaa suojelutasoa koskevaa arviointia.

Arvoisa puhemies! Kannanhoidollinen metsästys lisää turvallisuutta ja palauttaa suden ihmisarkuuden ja mahdollistaa poro- ja maatalouselinkeinon harjoittamisen. Suomen suurpetopolitiikka on ollut pitkään retuperällä, ja hyvä, että vihdoinkin saadaan joku järkevä askel eteenpäin. Suden kannanhoidollisen metsästyksen lisäksi on erittäin perusteltua saada kiintiömetsästyksen alle ilveksen ja erityisesti karhun metsästys, joiden kanta on myös kasvanut. Näiden petojen metsästys on ollut käytännössä mahdotonta, kun valitusten vuoksi pyyntiluvat ovat kaatuneet oikeudessa. Onneksi tähän on tulossa muutos.

Kiitän hallitusta tästä hyvästä esityksestä ja valiokuntaa erittäin hyvästä sekä ripeästä työstä. Kannatan ehdottomasti tätä esitystä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula poissa. — Edustaja Viljanen.

18.11 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Saimme lopulta valiokunnassa tehtyä erittäin hyvän mietinnön. Itse asiassa maa- ja metsätalousvaliokunnassa tehty mietintö on huomattavasti parempi kuin alkuperäinen hallituksen esitys. Suden kannanhoidollinen metsästys saadaan liikkeelle, ja samassa parannettiin edellytyksiä myös karhun ja ilveksen kannanhoidollisen metsästyksen liikkeelle saamiselle.

Arvoisa puhemies! Valiokunnalle osoitetussa Poliisihallituksen lausunnossa tuodaan esille, että suurpedoista erityisesti susi on viime aikoina aiheuttanut säännöllisesti tehtäviä poliisille. Tehtävissä on ollut kysymys tilanteista, joissa suden arvioidaan aiheuttavan vaaraa ihmisten hengelle tai turvallisuudelle. Todetaan myös, että susikanta on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Valiokunnalle annettussa lausunnossa todetaan, että poliisin antamat suden karkottamis- ja lopettamismääräykset ovat lisääntyneet merkittävästi viime vuosina, ja edelleen että päätösmäärien kasvu johtuu susikantojen kasvusta ja niiden ihmisarkuuden vähenemisestä. Edelleen poliisin näkemyksen mukaan metsästyksellä ennaltaehkäistäisiin susien aiheuttamia uhka- ja vaaratilanteita. Suden metsästyksen salliminen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

esitetyllä tavalla ehkäisee sudesta aiheutuvia häiriöitä, kun suden ihmisarkuus sen metsästyksen vuoksi lisääntyy.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan saamissa lausunnoissa on tuotu esille myös susikannan kasvun vaikutukset maatalousyrittäjille, joille hallitsematon tilanne on aiheuttanut kohtuutonta painetta. Varsinkin useat lammastaloutta harjoittaneet viljelijät ovat lopettaneet tai harkitsevat lopettavansa tuotannon jatkuvasti kasvavan susiriskin vuoksi. Vaikka esimerkiksi petoaitoja ja muita suojatoimenpiteitä on tehty huomattava määrä, vuonna 2024 valtion varoin korvattuja vahinkotapauksia oli ennätykselliset 90 kappaletta. Näissä tilanteissa susi tappoi yli 400 lammasta. Valiokunnan saamien tietojen mukaan tänä vuonna jo marraskuun loppuun mennessä näitä tapauksia on ollut 104 eli tapausten määrä on todella rajussa kasvussa. Kuitenkin euromääräisiä vahinkoja huomattavasti suurempi asia on vahinkojen välttämiseksi tehtävä lisätyö ja vahinkoriskin aiheuttama kova henkinen paine. Viimeisen seitsemän vuoden aikana on raportoitu, että lampaan lihantuotanto on supistunut noin 40 prosenttia, ja tämän keskeisin syy on susista johtuva toimintaympäristön muutos ja sen aiheuttama paine, lisätyö ja stressi.

Arvoisa puhemies! Töitä susien määrän kasvun hillitsemiseksi on tehty jo useiden vaalikausien ajan. Viime vaalikaudella maa- ja metsätalousvaliokunta otti erittäin selkeän kannan kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisen puolesta, ja nyt saimme tästä hallituksen esityksen. Olisi ollut hyvä, jos hallitus olisi esityksessään antanut raamit myös karhun ja ilveksen kiintiömetsästykselle, mitä se ei kuitenkaan tehnyt, mutta haluan kiittää maa- ja metsätalousvaliokunnan hallituspuolueiden edustajia, joilla oli halu ja valmius nämä raamit valiokunnassa asettaa myös karhun ja ilveksen kiintiömetsästykselle, mitä keskustakin kannusti ja edellytti. Kiitän myös maa- ja metsätalousvaliokunnan kollegoja tämän asian käsittelystä. Valiokunnassamme on erinomaisen hyvä henki, ja tämänkin asian käsittelyssä henki oli hyvä, toki pois lukien saukosta syntynyt turha kohu lopussa. Kukaan ei ole ehdottanut saatikka ajanut saukkojen metsästyksen aloittamista. Todetaan tämäkin tässä nyt vielä erikseen. [Krista Mikkonen: Te helpotitte sitä kuitenkin!]

Arvoisa puhemies! Tämä on hyvä lainmuutos, jolla lisätään turvallisuutta, vahvistetaan elinkeinojen ja perinteisen metsästyskulttuurin harjoittamisen edellytyksiä. Samalla tällä uudistuksella vahvistetaan suomalaisen yhteiskunnan legitimitettä, vahvistetaan oikeudentuntoa ja lainkuuliaisuutta nyt, kun vihdoinkin pystymme reagoimaan todella paljon vahvistuneiden suurpetokantojen aiheuttamiin ongelmiin. Susikanta säilyy jatkossakin suotuisalla suojelun tasolla, mutta susi kuuluu luontoon, ei pihaille, ei kouluteille, ei karjasuojoihin eikä estämään perinteistä suomalaista koirien avulla tapahtuvaa metsästystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Norrback.

18.16 **Anders Norrback r:** Tack, ärade talman! Jag har ett skrivet tal här, men jag tycker det går i den stil som många tal har gått här när det gäller lagförslaget.

Jag har i stället försökt reflektera över diskussionen som vi har haft här i dag. Jag tror att de som motsätter sig den här ändringen är genuint oroliga för hur våra stammar av rovdjur ska utvecklas, hur de ska klara sig. Däremot har jag upplevt att de som försvarar misstänkliggör mina motiv till varför jag stöder den här lagen. Jag stöder den därför att jag tror att vår natur, våra medborgare ute på landsbygden behöver en lagändring när det gäller det här.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

När det gäller rättsstaten, som många har lyft upp här, att den på något sätt skulle vara i fara: För mig betyder rättsstaten att man bevakar alla medborgares intressen, de som tycker att rovdjuren helt på sina egna grunder ska få växa sig till omätligt stora stammar, och vi som vill begränsa — också vår rätt måste beaktas.

Därför är det nog klart för mig att vi har någonting som inte fungerar i vår nuvarande lagstiftning. Det är alldeles uppenbart. När det bildas föreningar som ser som sin enda uppgift att överklaga de beslut som berör det här området, då finns det någonting i lagstiftningen som inte fungerar. Det tycker jag att vi alla måste medge, att den nuvarande lagstiftningen inte fungerar, när den alltid leder till besvär. Det kan inte vara så att vi har så dåliga tjänstemän, som under tjänstemannaansvar bereder de här undantagsloven och så vidare, utan här måste vara ett systemfel, och det är det systemfelet som vi vill åtgärda.

Arvoisa puhemies! 25. päivä kesäkuuta 2022 muutti kyllä oman perheeni elämää. Tilalla oli toinen susihyökkäys, ja oma usko oikeusvaltioon horjui kyllä silloin aika kovastikin. En tunne minkäänköistä vihaa sutta kohtaan. Ymmärrän, että hän ei lue tutkimuksia, vaan hän on petoeläin, joka etsii ruokaa. Hän ei siis ymmärtänyt sitäkään, että susiایدان yli ei voi mennä. Vaikka tutkimus sanoi, että hän ei voi mennä yli, niin hän ei ollut lukenut sitä tutkimusta, vaan hyppi vain siitä yli ja oli siellä lampaiden keskuudessa.

Tämä oli viimeinen niitti meidän tilan osalta, eli meidän tila on osa sitä 40:tä prosenttia, mistä lammastuotanto on vähentynyt, ja näitä tulee lisää, jos ei tähän asiaan tule muutosta. Laiduntaminen loppuu, luonnonlaiduntaminen loppuu täysin, mutta myös peltolaiduntaminen loppuu ainakin lampaiden osalta. Eli minun mielestäni meidän on tehtävä jotain, ja siksi kannatan tätä esitystä. Se on minun mielestäni perusteltu, ja kyllä kaikki faktat ovat olleet pöydällä ainakin omalta osaltani. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Bergbom.

18.19 Miko Bergbom ps: Arvoisa rouva puhemies! Suomalainen susikanta on viimeisten vuosien aikana kasvanut voimakkaasti. Susien ihmisarkuus on vähentynyt ja susihavainnot yleistyneet taajamien liepeillä, kotipihoilla ja kotieläinten läheisyydessä. Hallitukset toisensa perään ovat luvanneet ottaa asian vakavasti, mutta mitään ei ole tapahtunut. Maaseudun asukkaat ovat jääneet yksin. Toisin on nyt. Käsittelemme nyt historiallista uudistusta, jolla suurpetopolitiikkaa viedään vihdoinkin suomalaisten haluamaan suuntaamaan. Ehdotuksen ydin on suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen ja suden metsästyksen palauttaminen normaalin riistahallinnon piiriin. Pidetään kannat kurissa, mutta suojellaan lajin elinvoimaisuutta. Susi kuuluu Suomen luontoon, ei siis sukupuuttoon. Tätä ei ole pelotteluista huolimatta tapahtumassa, tämä tiedoksi vasemmistolle.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten jo todettu, susikanta on kasvanut voimakkaasti. Monilla alueilla susia esiintyy nyt paikoissa, joissa niitä ei ole aiemmin ollut lainkaan. Susia on havaittu niin pihapiireissä, kotieläinten läheisyydessä kuin lasten koulumatkoillakin. Samaa aikaan poliisin tiedot osoittavat, että susien karkotus- ja lopettamistehtävät ovat yleistyneet merkittävästi. Näitä tilanteita ei voi kuitata yksittäisinä poikkeuksina. Ne vaikuttavat suoraan tavallisten ihmisten arkeen, kokemukseen turvallisuudesta ja monien maaseutuelinkeinojen harjoittamiseen. Kasvaneen susikannan seuraukset näkyvät jo nyt suomalaisten arjessa. Yhä useampi kotieläin on joutunut suden saaliiksi, lammastaloudessa vahinkotapaukset ovat monilla alueilla moninkertaistuneet, ja jatkuva petopaine on saa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

nut osan tuottajista lopettamaan toimintansa. Samalla metsästyskoirien pitäminen on käynyt monin paikoin lähes mahdottomaksi. Koiria on menetetty sekä metsästystilanteissa että koe- ja harjoitustoiminnassa. Perussuomalaiset eivät tätä hyväksy.

Arvoisa rouva puhemies! Nykytila, jossa sudenmetsästys on nojannut poikkeuslupiin, ei ole ollut riittävä. Lupia on myönnetty, mutta metsästystä ei ole saatu toteutettua, koska tuomioistuimet ovat keskeyttäneet lupien toimeenpanon vuodesta toiseen, siis turvatakseen valittajien oikeusturvan. Kysyn: missä suomalaisten — suomalaisten — oikeusturva? Tilanne on johtanut siihen, että kannanhoidollista metsästystä ei ole voitu käytännössä harjoittaa lainkaan. Näkemyksemme on yksiselitteinen: tällainen tilanne ei ole kestävä sen enempää suomalaisten turvallisuuden kuin lajien tarkoituksenmukaisen hoidonkaan kannalta. Uuden lainsäädännön myötä sudenmetsästys siirretään kiintiöpohjaiseen järjestelmään, jossa metsästyksessä säädetään vuosittaisella valtioneuvoston asetuksella. Luonnonvarakeskuksen vahvistama tietopohja, mukaan lukien jokaisesta kaadetusta sudesta otettava DNA-näyte, varmistaa, että kiintiöt tulevat perustumaan ajantasaisiin kanta-arvioihin.

Arvoisa puhemies! Emme kuitenkaan rajoita muutosta vain suteen, vaan tuomme lakiin myös karhun ja ilveksen. Suden ohella myös näiden lajien metsästys on viime vuosina käytännössä pysähtynyt valituskierteiden vuoksi, vaikka karhukanta kasvaa nopeasti ja ilveskanta on monilla alueilla poikkeuksellisen vahva. Kun kannat kasvavat mutta metsästys ei etene, ongelmat kasaantuvat, vahinkoja syntyy, ihmisarkuus heikkenee ja turvallisuus huolestuttaa yhä useammilla alueilla. Tämän vuoksi valiokunta esittää, että myös karhu ja ilves otetaan selkeän, kiintiöihin perustuvan kannanhoidon piiriin koko maassa. Tavoitteena on, että metsästystä voidaan suunnitella etukäteen, lupaprosessit toimivat ja kantojen kehitys pysyy hallinnassa. Siitä kiitos valiokunnalle, siitä kiitos hallitukselle.

Arvoisa puhemies! Turvallisuus on mietinnön kantava teema. Poliisin arvion mukaan kannanhoidollinen metsästys vähentää uhka- ja vaaratilanteita ja pienentää tarvetta tehdä karkotus- ja lopettamismääräyksiä, joita on viime vuosina annettu ennätysmäärä. Myös maatalousyrittäjien ja metsästäjien näkemykset on otettu vakavasti. Suurpetokantojen kasvu vaikuttaa suoraan elinkeinoihin ja vapaaehtoiseen pelastuskoiratoimintaan, joka on tärkeä osa suomalaisen riistahallinnon kokonaisuutta. Samalla valiokunta korostaa, että metsästyksen tulee olla vastuullista ja hyvin johdettua. Siksi metsästysalueiden rajaukset, vuosittaiset kiintiöt ja metsästyksen johtajien osaamisvaatimukset ovat keskeisiä. Vuodelle 2026 valmistellussa asetuksessa esitetään suden metsästyskiintiöksi enintään sataa yksilöä. Tämä perustuu laajoihin asiantuntija-arvioihin, joiden mukaan tällainen metsästyskiintiö ei vaaranna lajin suotuisaa suojelutasoa.

Arvoisa puhemies! Tämä uudistus palauttaa luottamuksen meihin päättäjiin, joilta toimia suurpetopolitiikassa on kaivattu vuosia. Nyt suden, karhun ja ilveksen kannanhoido mahdollistetaan. Kiitän hallituspuolueiden edustajia ja asiaa edistäneitä kansalaisia asian edistämisestä. Demokratia on puhunut. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

18.24 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Keskusta iloitsee tästä suurpetopäätöksestä. Saimme eilen maa- ja metsätalousvaliokunnassa valmiiksi lain suden, karhun ja ilveksen kiintiömetsästyksestä. Tätä uudistusta on odotettu kauan. Itse asiassa se aika, mitä minä olen ollut eduskunnassa, tätä on yritetty.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Maaseudun elämä on tullut turvattomaksi. Nyt saamme parannettua suurpetojen ihmisarkuutta keskustan toivomalla tavalla. Kiitän erityisesti edustaja Eestilää kaikesta siitä työstä, mitä hän tämän lain läpiviemiseksi on tehnyt.

Me kaikki olisimme jo monella vaalikaudella toivoneet ja olemme vaatineet, että tämän tyyppistä esitystä pitää tulla ministeriöstä, mutta sitä ei ole tullut. Sitä ei yksikään ministeri ole saanut aikaiseksi, ja sen takia, vaikka tyyliä ei tästä heru, tätä esitystä oli muutettava tässä talossa, sillä tämä on ylimmän poliittisen päätöksenteon kehto ja tänne kuuluu se, että jos eduskunnan vaatimat linjaukset, lausumalla vaaditut linjaukset, eivät toteudu, tämän talon pitää hoitaa niitä maaliin.

Ursula von der Leyenin poni toimi uhrieläimenä, ja susi siirtyi EU:ssa tiukasti suojeltujen liitteestä pois, toki myös Suomen hallituksen myötävaikutuksella, kiitos siitä. Kiintiömetsästys tuli meille ikään kuin lahjana. Kiintiömetsästystä harjoitetaan kuitenkin monissa muissakin EU-maissa myös muille suurpedoille. On hyvä, että valiokunta muokkasi lakiesitystä myös noiden osalta. Päätökset eivät ole tulleet tyhjiöstä, vaan, kuten mainitsin, eduskunnan edellyttämänä ja hallituskirjausten pohjalta.

Keskusta teki muuten viime kaudella valtavan työn, että suden kannanhoidollista metsästystä koskeva aloite saatiin myönteisenä maaliin. Palautin sen itse silloin ministeriöön, ja myöskin jouduimme hieman ehkä runnomaan sitä täällä talossa läpi, että se sellaisena meni, mutta se tuli suurella enemmistöllä hyväksyttyä.

Nyt tehtävillä päätöksillä maatalouselinkeinon harjoittaminen mahdollistuu paremmin, kun kiintiötä voidaan myöntää alueille, missä ongelmaa on ja missä pihakäynnit ovat yleistyneet. Mehiläistarhausta on jouduttu lopettamaan karhujen vuoksi, ja karhut tulevat piha-piiriin.

Sivumennen sanoen meilläkin on kokemusta suurpedoista ja petoaidoista. Meidänkään karhu, aivan samoin kuin Norrbackin sudet, ei osannut lukea, että petoaitojen pitäisi pidättellä karhua, ja selvisimme kohtuullisen vähällä. Yksi auto meni lunastukseen, kun sonnilauma törmäsi auton nokkaan, mutta maatalouslomittaja, joka oli menossa toisaalle valtatie 58 pitkin, säilyi hengissä. Mutta ei ole autuaaksi tekeviä pedoilta suojautumiskeinoja, jos ne ovat menettäneet ihmisarkuuden. Siksi on tärkeää, että tätä ihmisarkuutta pystytään nyt lisäämään metsästämyllä.

Tärkeä huomio on, että luonnon monimuotoisuus paranee, kun kantoja voidaan säädellä. Laiduntaminen mahdollistuu jälleen monilla alueilla. Maaseudun ihmisten ja suurpetojen rinnakkainelo paranee, ja me voimme saada yhä kasvavan suurpetokannan säilymään Suomen luonnossa ja siirtymään samalla pois pihoista. Muistammehan, että lähes kolmannes uhanalaisista lajeista liittyy jotenkin laiduntamiseen. Tämä on tärkeä seikka huomata.

Saimme valiokunnassa kuulla siitä, miten poliisin lopettamis- ja karkottamispäätökset ovat vuodesta 22 kaksi- ja puolikertaistuneet. Poliisin näkemyksen mukaan metsästyksellä ennaltaehkäistäisiin susien aiheuttamia uhka- ja vaaratilanteita.

Siellä valiokunnassa kerrottiin valtavasta korvausmäärien kasvusta, joka meille tietysti on itsestäänselvyys, että näin on tapahtunut, ja Euroopan unionin säätämä kymmenen miljoonan rajakin on täyttynyt niin, että poromiehet eivät edes ole saaneet heille kuuluvia korvauksiaan.

Karhujen osalta varoittavana esimerkkinä Euroopassa on Romania. Karhun kannanhoidollinen metsästys kiellettiin siellä vuonna 2016, ja tämän jälkeen karhut ovat tappaneet parisenkymmentä ihmistä ja yli 100 ihmistä on joutunut karhun raadeltavaksi. Vahinkoja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

oli tuskin lainkaan silloin, kun karhukanta oli optimaalinen ja ihmisarkuus pedoille oli tallessa.

Vielä haluan lisätä, että Venäjän kanssa yhteiseen susipopulaatioon kuuluu yli 30 000 sutta ja maailmanlaajuisesti susia on 300 000. Vahva kanta tuo perustan kannanhoidolliselle metsästykselle. Sen sijaan esimerkiksi metsäpeuroja on maailmassa alle 2 500. Sen uhanalaisuutta olisi syytä miettiä. Kannanhoidollisella metsästyksellä voidaan suojella myös metsäpeuraa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalli.

18.31 Eeva Kalli kesk: Arvoisa rouva puhemies! Satakuntalaisena edustajana olen itse varsin kouriintuntuvasti nähnyt ja kuullut sen, miten susikanta on viime vuosien aikana kasvanut. Tulen siis itse alueelta, jolla susikanta on tihentynyt ja susihavainnot ovat enemmän tai vähemmän arkipäivää. Itse saan yhteydenottoja susista säännöllisesti, toisinaan useammin, toisinaan hieman harvemmin, mutta joka tapauksessa tänä päivänä varsin säännöllisesti, ja näitä yhteydenottoja yhdistää se, että nuo viestit ovat varsin huolestuneita. Susia on nähty milloin metsässä, milloin piholla, milloin kirkonkylällä vaikkapa tehtaiden piholla tai koulujen takapiholla, kouluteistä puhumattakaan. Kun itse muistelen omaa lapsuuttani ja omaa nuoruuttani, niin jotain on todella muuttunut, koska emme minä itse koululaisena ja kouluikäisenä ja luokkakaverini olleet susiin törmänneet eivätkä sudet meitä pelottaneet eikä niistä huolta kannettu. Mutta tänä päivänä susikanta esimerkiksi omalla kotiseudullani on tihentynyt, ja susihavainnot ovat siten arkipäivää.

Siten on aivan ymmärrettävää, että myös ihmisten turvallisuudentunne on horjunut, koska samassa suhteessa ymmärrettävästi myös vahingot ovat lisääntyneet. Viime metsästyskaudella tehtiin valitettava ennätys suden suuhun joutuneiden metsästyskoirien osalta, ja valitettavasti nyt olemmekin siinä tilanteessa, että nuo vahingot ja se uhka, joka esimerkiksi metsästyskoiria uhkaa, todella vaarantavat jo koirien käyttöä metsästyksessä ja esimerkiksi kaikkien kannalta tärkeässä SRVA-toiminnassa.

Tässä keskustelussa on jo nostettu esiin myös monia muita ongelmia, joita tämä tihentynyt susikanta on saanut aikaan. Edustaja Norrback äsken puhui hyvin konkreettisilla esimerkeillä lammastilojen menetyksistä, edustaja Kalmari nosti esiin äsken muun muassa mehiläistarhoihin liittyvät ongelmat, ja monia, monia muitakin, elinkeinojen harjoittamisen mahdollistamiseen liittyviä hyviä puheenvuoroja on tässäkin keskustelussa jo kuultu.

Selvää tietysti on se, että tämänkaltaiset säännölliset susihavainnot ihmisten piholla ja vaikkapa niillä lasten kouluteilla ovat merkki paitsi siitä, että susikanta on tihentynyt, eittämättä myös siitä, että ihmisarkuus on heikentynyt. Näistä tilanteista johtuen muun muassa niin sanottujen koululaisten petokyytien tarve on kasvanut, ja siihenkin liittyy tietysti myös kasvaneita kustannuksia.

Joten, arvoisa rouva puhemies, pidän välttämättömänä ja tärkeänä, että tämä asia nyt etenee. Kuten täällä on todettu, susi kuuluu Suomen luontoon, mutta susi ei kuulu ihmisten arjen elinpiiriin, ei uhkaamaan ihmisten arjen turvallisuutta eikä elinkeinoja. Siksi annan tukeni tälle esitykselle ja kiitän kaikkia asiaa vuosien saatossa edistäneitä. Tämä todella on ollut pitkä projekti, valitettavan pitkä projekti. Tätä on edistetty pitkään. Edustaja Kalmari äskeisessä puheenvuorossaan kuvasi hyvin tämän pitkän prosessin monia vaiheita. Todel-la kiitos kaikille asianosaisille. Kiitos kansalaisille, jotka ovat sitkeästi pitäneet asiaa esillä, kiitos edellisellä kaudella toimineelle valiokunnalle, joka nosti tämän huolen esiin, kii-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

tos nykyiselle ministerille ja hallitukselle, ja kiitos myös tälle maa- ja metsätalousvaliokunnalle, joka on nyt tämän mietintönsä saanut valmiiksi. Annan tälle täyden tukeni, ja toivon, että näiden muutosten myötä kantaa pystytään hallitsemaan turvaten kuitenkin suden elinvoiman niin, että susi jatkossakin varmasti kuuluu Suomen luontoon. Uskon, että kun kantaa pystytään hallitsemaan ja näitä vahinkoja myös paremmin hallitsemaan ja ihmisen turvallisuudentunnetta parantamaan, niin se on lopulta kaikkien yhteinen etu.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiuru, Pauli poissa. — Edustaja Holopainen.

18.36 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Täällä jo aikaisemmin debatissa käytiin puheenvuoron siitä, kuinka näyttää siltä, että tässä salissa tosiaan on vähemmistö niitä ihmisiä, jotka ymmärtävät susien suojelun merkityksen, jotka ymmärtävät luonnon monimuotoisuuden merkityksen. Tämä sama tilannehan, asetelmahan oli tuossa lähetekeskustelussa, kun ihan tässä hetki sitten tätä lakia maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnölle täällä isossa salissa oltiin lähettämässä. Oikeastaan jo silloin olin tosi huolestunut tästä lakiesityksestä, koska oli silloin jo tiedossa, että nämä vaikutusarviot on tehty erittäin puutteellisesti. Tietenkin se sitten hämmästytti suuresti, kun se käsittely siellä valiokunnassa mediasta seuratenkin tuntui eskaloituvan vielä kaoottisemmaksi kuin mitä tämä lakiesitys alun perin oli.

Olisin kyllä toivonut, että vaikka nyt sitten suurpetojen suojelulle ei tässä salissa niin paljon arvostusta tule, niin demokraattisen oikeusvaltion puolustajia olisi löytynyt enemmän, jotta sitten tämäntyyppistä lainvalmisteluprosessia ei olisi muodostunut.

Olen tosi huolissani siitä, mikä vaikutus tällä on koko tämän eduskunnan osalta lainvalmisteluprosessin luotettavuuteen ja uskottavuuteen jatkossa, jos meillä muodostuu sitten standardiksi, että jos on hankala asia, niin sitten sitä voidaan tällä tavalla täällä talossa runtata eteenpäin ilman asiantuntijakuulemisia ja ilman sitä, että asianmukaisesti myöskään pyydetään lausuntoja muilta valiokunnilta, niin kuin tässä tapauksessa täällä äänestettiin siitä, oltaisiinko voitu pyytää lausunnot myös ympäristövaliokunnalta ja perustuslakivaliokunnalta, ja sitten äänestyksessä täällä enemmistö hylkäsi nämä esitykset ja näitä lausuntoja ei tähän valmisteluun saatu. Se on mielestäni kyllä todella hämmäntävää, että näin toimitaan, koska useimmiten kyllä periaatteena on se, että se lisätieto parantaa lainvalmistelun tasoa. Tosiaan mielestäni olisi ollut niidenkin etu, jotka sitten ovat sen kannalla, että nämä muutokset metsästyslakiin tulevat, että tämä valmisteluprosessi olisi ollut asianmukainen ja ikään kuin noudattanut niitä vakiintuneita käytänteitä, joita eduskunnassa on.

Tämä nyt sitten on varmasti heittänyt varjon tämän lainvalmistelun ja tämän lakiesityksen ylle jo sinänsä, ja olisi varmaan ollut tämän asiankin kannalta edullisempaa, että tämä olisi mennyt täällä asianmukaisesti eteenpäin.

Todellakaan itse en varsinkaan nyt tämän kaiken jälkeen kyllä missään tapauksessa voi kannattaa tätä hallituksen esitystä, ja olen todella huolestunut siitä, mitkä vaikutukset tällä on sitten suden suojeluun jatkossa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ronkainen.

18.40 Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Käsittelemme hallituksen esitystä, jolla suden ympärivuotinen rauhoitus poistetaan metsästyslaista ja suden metsästys siirretään ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

kaisin selkeän, ennakoitavan ja normaalin riistahallinnon piiriin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että susikanta voidaan jatkossa säädellä pyyntilupien ja sudenkaadolle asetettujen kiintiöiden kautta. Valiokunta täydentää kokonaisuutta lisäämällä mukaan myös karhun ja ilveksen, joiden metsästystä ohjataan jatkossa vastaavalla kiintiömallilla. Tämä lisäys ei sisältynyt alkuperäiseen hallituksen esitykseen, mutta valiokunta pitää sitä välttämättömänä suurpetopoliittikan toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi. Tällä muutoksella on yksi selkeä viesti: suurpetopoliittikkaa ei voida rakentaa vain oikeussalien varaan, vaan ihmisten turvallisuus ja paikalliset olosuhteet on ensi kädessä turvattava.

Arvoisa puhemies! Susikanta on kasvanut nopeasti ja laajentunut alueille, joilla susia ei aiemmin ole ollut. Tämä muutos ei ole jäänyt keneltäkään huomaamatta. Suden ihmisarkuus on selvästi vähentynyt, ja se näkyy konkreettisesti lammastiloilla, karjataloudessa, poronhoitoalueilla ja metsästyskoiraharrastuksissa mutta yhä useammin myös taajamien liepeillä. Monilla alueilla susia on nähty pihapiireissä, lasten kouluteiden varrella ja kotieläinten läheisyydessä. Ihmiset eivät enää kohtaa suurpetoja vain uutisissa vaan omassa arjessaan. Monilla alueilla tilanne on ollut vakava jo pitkään. On ymmärrettävää, että kun sudet liikkuvat elinympäristöissä, joissa niitä ei aiemmin ole nähty, myös paikallisten ihmisten kokemus turvallisuudesta muuttuu. Näitä kokemuksia päättäjien on velvollisuus kuulla ja ottaa huomioon.

Arvoisa puhemies! Nykyinen järjestelmä, jossa suden kannanhoito on nojannut lähes täysin sudenkaatolupiin, ei yksinkertaisesti ole toiminut. Vaikka kaatolupia on myönnetty, metsästystä ei ole saatu käytännössä toteutettua. Tämä johtuu siitä, että lupapäätöksistä on valitettu hallinto-oikeuksiin ja valitusten seurauksena oikeus on keskeyttänyt lupien toimeenpanon. Näitä täytäntöönpanokieltoja on annettu vuodesta toiseen, ja käytännössä kaikki kannanhoidolliset poikkeusluvut ovat pysähtyneet tähän. Tällaista järjestelmää ei voi pitää selkeänä, toimivana eikä kenenkään etua palvelevana. Valiokunnan mietintö osoittaa, että täsmälleen sama ongelma koskee myös karhua ja ilvestä. Valitusprosessit ovat pysäyttäneet metsästyksen vuosikausiksi, vaikka karhukanta kasvaa nopeasti ja ilveskanta on monilla alueilla poikkeuksellisen vahva. Pelkkä vahinkoeläinyksilöiden poistaminen ei riitä hallitsemaan kasvavia kantoja eikä ehkäisemään turvallisuushaittoja.

Arvoisa puhemies! Nyt tätä epäkohtaa korjataan. Hallituksen esityksen myötä suden rauhoitus poistetaan lain tasolta ja laji siirtyy normaalin metsästysasetuksen ja kiintiöohjauksen piiriin samaan tapaan kuin muutkin riistalajit. Tämä mahdollistaa sen, että suden kanta voidaan säädellä suunnitelmallisesti ja avoimesti. Samalla vahvistetaan kanta-arvioiden luotettavuus. Jokaisesta kaadetusta sudesta toimitetaan jatkossa DNA-näyte Luonnonvarakeskukselle. Tämä parantaa tiedon laatua ja varmistaa, että metsästyksen mitoitus perustuu ajantasaiseen havaintoaineistoon. Valiokunta katsoo, että sama kiintiömalli on otettava käyttöön myös karhulle ja ilvekselle, jotta kantojen hallinta palautuu ennakoitavaksi ja viranomaisilla on selkeät työkalut ehkäistä sekä turvallisuus- että vahinkoriskejä. Tavoitteena on tasapaino, se, että susikanta pysyy elinvoimaisena mutta ei kasva hallitsemattomasti tai siirry alueille, joilla se aiheuttaa kohtuuttomia haittoja. Sama tavoite koskee karhua ja ilvestä. Kantojen hallittu ohjaaminen on välttämätöntä sekä luonnon monimuotoisuuden, maaseudun elinkeinojen että ihmisten arjen turvallisuuden näkökulmasta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eestilä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

18.45 **Markku Eestilä kok:** Arvoisa puhemies! Hyvät kollegat! Sen toki ymmärrän, että politiikka kuuluu syvällisesti tämän talon luonteeseen ja keskustelussa se on hyvinkin vahvasti esillä, mutta täytyy kyllä todeta, että kun täällä on niin paljon ollut viime aikoina julkisessa sanassa ja lehdistössä esillä metsästys ja tappaminen ja nämä, niin minun mielestäni tällaiset sanat enemmänkin edistävät vastakkainasettelua, eivätkä siitä Suomi eivätkä kansalaiset hyödy. Kyllähän näitä pitäisi pystyä arvokkaasti käsittelemään ja tuoda mielteet julki.

Kiitän edustaja Kalmaria siitä kiitoksesta, mutta totean itse, että eduskunnassa on myös oppositiolla oma rooli ja me olemme yhdessä tehneet valiokunnassa tätä työtä. Osa oppositiosta ei ole tukenut, osa on tukenut, ja kaikki valiokunnan jäsenet ovat samalla tavalla osallistuneet tämän mietinnön rakentamiseen. Täytyy tietysti myöntää, että voi olla, että ihan nämä menettelytavat eivät ole vakiintuneita, mutta kun tahtoo kuitenkin olla niin, että perustuslain mukaan lainsäädäntövalta kuuluu eduskunnalle, ja valiokunta edustaa eduskuntaa ja hallitus tekee esitykset, niin minun mielestäni tämä marssijärjestys on selvä. Varsinkin kun puolueet, jotka muodostavat tällä hetkellä hallituksen, ovat sopineet, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä, niin en minä tässä näe paljoa moitteen sijaa.

Nyt täällä on paljon puhuttu oikeusturvasta, ja kyllä täällä ovat hyviä puheenvuoroja edustaja Ronkainen ja monet muut käyttäneet siitä, että eihän se voi olla yksisuuntaista. Kiinnitän huomiota, että valiokunta ei ole puuttunut poikkeuslupien valitusoikeuteen lainkaan, eikä se ole muuttanut riistahallintolain 31 §:ää, joka koskee sitten tavallaan oikeuden päätöksiä. Se ei ole muuttanut sitä lainkaan, eli nämä pysyvät ennallaan. Mutta sitten kun mennään perustuslakiin, niin hallituksen esityksessä oli nostettu yksi perustuslain pykälä, oikeusturva, ympäristövastuu kuuluu kaikille. Ei kai tässä nyt kovin syvälle tarvitse mennä perustuslakiin eikä olla sen asiantuntija, jota todella en olekaan, että ainakin minulle tulee välittömästi mieleen vastuu ympäristöstä -lisäyksestä omaisuudensuoja, oikeus harjoittaa ammattiaan, eri väestöryhmien oikeus harjoittaa kulttuuriaan. Ei oikeus kulttuuriin ja kieleen ole pelkästään vähemmistöjen oikeus, jos perustuslain esitöitä lukee ja katsoo, että miten se on muodostettu. Ja sitten tietenkin oikeusturva.

Jos yleensä ratkotaan asioita ja pyritään saamaan kompromissi, joka ottaa näitä eri perusoikeuksia huomioon, niin sanoisinpa vain, että valiokunnan mietintö aika pitkälle sitä noudattelee. Ei voi olla direktiiviä, joka edistää luonnonsuojelua ja suden ja suurpetojen suojelua, ja sitten se jättää kokonaan sen paineentasausventtiilin eli valitusoikeuden nulliteetiksi eli täydellisen mitättömäksi, ja niinhän tässä yhteiskunnassa on nyt tapahtunut. Kun me pyritään tällä kiintiömetsästyksellä sitten se vakiinnuttamaan ja asetuksella määritellään tarkat kriteerit, miten se tapahtuu ja missä päin maata, ja niin, että suden, karhun ja ilveksen suotuisan suojelun taso ei alitu, niin en ymmärrä, miten voidaan todeta, että me olemme menossa vastuuttomasti ampumaan ja tappamaan eläimiä. Kyse on siitä, että meidän pitää suojella kotieläimiä, suojella ihmisten elinkeinoja ja huolehtia siitä, että ihmiset kokevat turvallisuutta metsässä liikkeessaan, teillä liikkeessaan tai missäkin milloinkin. Siksi tämä tehdään.

Mutta arvoisa puhemies! Tässä olisi paljonkin juttua, mutta vain kerron pikkuisen. Itse olen näitä suurpetokantoja pitkään tutkinut. Suomen suurpetokannat ovat tällä hetkellä erittäin vahvat. Euroopan unionin vuonna 92 säätämän luontodirektiivin tarkoitus on Suomessa toteutunut erinomaisesti. Myönteistä kehitystä on vaikea ymmärtää, elleimme edes pintapuolisesti arvioi suurpetojen historiallista kehitystä. Suomen suurpetojen lukumäärät

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

kävivät liian voimakkaan metsästyksen takia 1990-luvun alkupuolella vaarallisen alhaalla. Olen itse elänyt täällä maaseudulla tämän tilanteen ja nähnyt sen, mitä se oli.

Tarkkoja lukuja silloisista lukumääristä on vaikea luotettavasti esittää, mutta on arvioitu, että Suomessa oli silloin noin 400 karhua, reilusti alle 100 sutta ja noin 600 ilvestä. Luvuilla ei sinänsä ole merkitystä, mutta suuruusluokka kertoo sen, kuinka alhaalla kannat olivat ennen luontodirektiivin hyväksymistä. Jos me tänä päivänä verrataan näitä kantoja, niin ne suurpetokannat ovat kymmenkertaisia tai viisinkertaisia — se riippuu sitten siitä suurpedosta. Eihän se nyt näin voi olla, että ne vain kasvavat ja kasvavat ja ongelmat kasvavat ja maaseudun ihmiset lähinnä kärsivät, kun ei pystytä metsästyskulttuuria harjoittamaan, mutta sitten osa poliitikoista on sitä mieltä, että muut eivät ymmärrä ja ei saa mennä leikkaamaan, koska luontodirektiivi silloin ikään kuin hajoaa käsiin. Tätä minä kritisoin.

Ja toinen juttu, mistä en itse hirveästi pidä: jos valiokunta luotettavasti ja hyvässä hengessä käsittelee ja tekee mietinnön, tekee sen minkälaiseksi tahansa, niin kesken valiokunnan käsittelyn me luemme Ilta-Sanomista ja Iltalehdestä, mitä valiokunnassa käsitellään, aivan tarkat sanamuodot. [Petri Huru: Juuri näin!] Tiedän kokemuksesta, että on aivan turha lähteä hakemaan, että kuka tämän on vuotanut. Se ei itse asiassa minua kiinnosta, mutta jonkun verran minua harmittaa, että tällainen kulttuuri on sitten levinnyt meidän valiokuntaan. Toivon jatkossa, että mitä tahansa asioita siellä käsitelläänkin, niin ne pysyvät niin kauan salassa ennen kuin se asia on julkinen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huhtasaari poissa. — Edustaja Pitko.

18.51 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Muutama puheenvuoroissa osoitettuihin asioihin ja argumentteihin haluaisin kommentoida:

Ensinnäkin täällä toistuu näissä asioissa yleisesti käytetty argumentti siitä, että Suomessa ei osata laskea suden määrää oikein. Luonnonvarakeskuksen arvio suden tämänhetkisestä tasosta on täällä kiistetty monessa puheenvuorossa. On väitetty, että susia on yli tuhat tai että pelkästään Varsinais-Suomessa olisi se 400, mikä on se noin viime kevään arvio susipopulaatiosta Suomessa. Tämä kertookin siitä ongelmasta eli että nämä päätökset perustuvat tietoon, mikä ei pidä paikkaansa. Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto tästä lainsäädännöstä on juuri huomauttanut siitä, että tässä ei oteta huomioon tämän lain vaikutusta susikannan kehittymiseen, ja aivan erityisesti, jos tällaista metsästystä, nyt esitettyä sadan suden kiintiötä, toteutettaisiin joka vuosi, niin mitkä sen vaikutukset ovat. Niitä ei ole arvioitu ollenkaan, ja se tietenkin kertoo, että ei ehkä ihan hirveästi edes kiinnosta se, mikä se vaikutus olisi.

No, sitten mietintö perustuu myös sille, että susi olisi jo nyt suotuisalla suojelutasolla, ja näin tieteellisesti katsoenhan se ei ole sitä. Asiantuntija-arvioissa, mitä valiokuntakin on kuullut, suden suotuisa suojelutaso on vähintään yli 500, ja jos puhutaan geneettisestä monimuotoisuudesta, niin sen pitäisi olla lähempänä tuhatta silloin. Eli jos oikeasti halutaan pohjata tieteeseen nämä päätökset, niin sitten kannattaisi kuunnella niitä tieteilijöitä tässä asiassa.

Ihmettelen myös sitä, että valiokunta on vähän niin kuin vetänyt hatustaan myös näitä ilvekseen liittyviä kannan kokoja. Siitä ei ole suotuisan suojelutason arviota tehty, mutta täällä lukee, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan ilveksen kannan tilanne vastaa pitkälti karhun tilannetta ja suotuisan suojelutason viitearvo voi olla arviolta 1 400 yksilöä — eli voi olla. Valiokunnan mietinnön mukaan se voi olla sitä, ja siihen ilmeisesti on pe-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

rustettu se, että ei olla kuultu asiantuntijoita, vaan valiokunta on itse halunnut tämän perustella tällä tavalla.

No, aika loppuu kesken, mutta haluan sanoa vielä sen, että ilveksen suhteen en vielä kään ole saanut sitä perustelua, miksi ilves haluttiin tähän nostaa, kun ne vahingot ovat varsin pieniä. Ja jos saukkoja ei haluta metsästää, kuten täällä on vakuuteltu, niin miksi se sitten piti nostaa? Miksi se pykälä haluttiin muuttaa, missä saukon kannanhoidollinen metsästys koko Suomessa tullaan sallimaan? Mielestäni se ei ole hyvä perustelu, että ei sitä asetusta varmaan tulla antamaan, koska tämä laki mahdollistaa myös saukon kannanhoidollisen metsästyksen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sillanpää.

18.54 Pia Sillanpää ps: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ei ole kyse siitä, että haluaisimme hävittää suden Suomen luonnosta. En usko, että sitä haluaa kukaan. Susi kuuluu Suomen luontoon, mutta se ei kuulu maatalojen ja kotieläinten luokse, ei lasten koulumatkoille eikä ihmisten pihoihin. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat antaneet kesällä 2025 niin kutsutun luontodirektiivin, jonka myötä sudet eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin aikaisemmin. Sen myötä sudenmetsästys on lähtökohtaisesti sallittua. Direktiivi edellyttää toki vastuullisuutta ja suojelutason seurantaa, mutta se antaa jäsenmaille oikeuden järjestää sudenmetsästys tavalla, joka huomioi paikalliset olosuhteet ja ihmisten turvallisuuden.

Arvoisa puhemies! Susikannan kasvu ja susien levittyminen yhä laajemmalle alueelle luovat pelkoa ja huolta. Poikkeuslupiin nojaava järjestelmä ei ole riittävä susikannan hallitsemiseen. Vaikka vahinko- ja turvallisuusperusteisia poikkeuslupia on viime vuosina tehostettu, niiden vaikutus susikannan kasvuvauhtiin on ollut käytännössä pyöreä nolla. Susikanta on jatkanut kasvuaan, ja susien liikkuminen uusille alueille on luonut pelkoa ja turvattomuutta, puhumattakaan yrittäjille aiheutuneista taloudellisista tappioista tai lemmikkien menetyksistä suden kitaan.

Kaupungissa asuvien voi olla vaikea käsittää sitä, miksi susia pitäisi saada metsästää tarvittaessa. Siksi toivon, että jokainen miettisi maaseudulla asuvien ihmisten arkea. Kyse on esimerkiksi siitä, kun pienet lapset kulkevat pimeässä koulukyydeille ja sudet liikkuvat samoilla alueilla tai kun susi tulee ihmisten tonteille, pihoihin ja kotieläinten lähelle tai kun lammastalouden harjoittaja menettää elinkeinonsa yön aikana susien vuoksi. Kuinka moni lähettäisi oman lapsensa pimeänä marraskuisena aamuna kävelemään koulukyydille tietäen, että samaa reittiä on edellisenä päivänä kulkenut susia? Tuskin kovin moni vanhempi. Meidän tehtävämme on huolehtia siitä, että suomalaiset voivat asua ja elää maaseudulla turvallisesti, sekä turvata lasten oikeus kulkea kouluun ilman pelkoa. Meidän täytyy taata se, että susikannan hoito on järkevää ja vastuullista.

Arvoisa puhemies! Onkin hyvin selvää, että meidän täytyy poistaa suden ympärivuotinen rauhoitus. Voimme asettaa selkeän metsästysajan sudelle, ja metsästystä voidaan toteuttaa metsästyslain mukaisin pyyntiluvuin. Se mahdollistaa suden kannanhoidon ilman niitä tiukkoja poikkeusedellytyksiä, jotka ovat tähän mennessä jo vuosia estäneet järkevän metsästyksen ja johtaneet jopa karhun ja ilveksen kannanhoidollisen metsästyksen estymiseen. Poikkeusluvut jäävät jatkossa siihen käyttöön, johon ne on alun perin tarkoitettu: akuutteihin tilanteisiin, kun susi uhkaa turvallisuutta tai omaisuutta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen myötä voimme jatkaa vastuullisesti susien kannanhoidollista metsästystä ja turvata maaseudun asukkaiden ja yrittäjien oikeuden turvalliseen arkeen. Tämä on järkevää suurpetopolitiikkaa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen. [Jari Ronkainen: Onko Kettunen vapaata riistaa?]

18.58 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu rouva puhemies! Hieman petopolitiikasta: Euroopan unionissa suden suojelua on vuosikymmeniä ohjannut tiukka lainsäädäntö. Direktiivit on laadittu aikana, jolloin susi oli harvinainen näky suurimmassa osassa Eurooppaa, niin kuin edustaja Eestilä omassa puheenvuorossaan aikaisemmin toi esille. No, sittemmin susikannat ovat vahvistuneet, ja samalla on kasvanut huoli kotieläinvahingoista, turvallisuudesta ja maaseudun ihmisten kokemasta turvattomuudesta.

Käännekohta nyt oli yllättävän henkilökohtainen tämänkin lainsäädännön osalta. Muistamme syksyllä 2022 EU:n komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin perheen ponnin, jonka tappoi susi heidän kotitilallaan Saksassa. Tapaus ei ollut vain oma tragedia vaan nosti näkyvästi esiin ristiriidan tiukan EU-sääntelyn ja suden vahvistuneen kannan välillä. No, oli tämä von der Leyenin toteamus sitten myöhemmin, että susilaumoista oli tullut todellinen uhka kotieläimille ja mahdollisesti ihmisille joillakin alueilla. Näin tosiaan puheenjohtaja von der Leyen totesi. Tämä puheenjohtajan viesti oli selvä: EU:n oli tarkasteltava omaa lainsäädäntöään uudelta pohjalta.

No, tämä keskustelu sitten johti keväällä 2024 historialliseen päätökseen: EU kavensi suden suojeluluokitusta. Sudet siirrettiin sieltä tiukasti suojellusta lajista suojeltuun lajiin. Käytännössä tämä mahdollistaa jäsenmaille aiempaa laajemmat keinot kannanhallintaan. Tiukasta suojelusta poiketen suojeltua lajia voidaan metsästää ilman poikkeuslupajump-paa, kunhan sääntely perustuu tutkittuun tietoon ja selkeisiin kriteereihin.

Suomelle, arvon rouva puhemies, tämä on tervetullut ja pitkään odotettu muutos. Suomi on elänyt vuosia tilanteessa, jossa sudet ovat lisääntyneet, mutta lainsäädäntö on rajoittanut tehokasta kannanhoitoa. Luonnonvarakeskuksen tuore arvio näyttää 413—465 sutta Suomen kannaksi. Susikanta on korkeimmillaan vuosikymmeniin. Ja veikkaanpa, että näitä susia on vielä enemmän kuin tämä Luken arvio antaa ymmärtää.

No, puhemies, keskustan näkökulmasta EU:n päätös on tunnustus sille, mistä suomalaiset maaseutualueet ovat varoittaneet jo pitkään. Petopolitiikkaa ei voi tehdä irti arjesta eikä kaupunkien neuvottelupöydistä käsin. Ihmisten turvallisuus, kotieläinten suoja ja elinkeinon toimintaedellytykset ovat yhtä lailla osa kokonaisuutta kuin luonnon monimuotoisuus. Siksi hallituksen esitys metsästyslain muutoksesta, jossa suden ympärivuotinen rauhoitus poistetaan ja kannanhoidollinen metsästys sallitaan vuoden 26 alusta, on hyvä. Tavoite on sallia 65 suden metsästys ensi vuonna, jopa sadan suden metsästys — merkittävä askel oikeaan suuntaan.

Keskustalle tämä muutos ei ole vastakkainasettelua ihmisten ja luonnon välillä, päinvastoin. Aito luonnonsuojelu edellyttää yhteisöjen hyväksyntää, ja hyväksyntää ei synny, jos ihmiset kokevat olevansa ahtaalla omalla kotiseudullaan — siellä maaseudulla tai harvaan asutulla alueella tai jopa kaupunkialueella — jatkuvan pelon ja petovahinkojen myötä. No, kun EU:n sääntely kevenee, Suomi voi viimein rakentaa pitkäjänteisen ja järkevän petopolitiikan, jossa 1) susikantaa hallitaan kestävästi, 2) kotieläinvahingot vähenevät, 3) susilau-
mojen geneettinen rakenne säilyy terveenä ja lopuksi ja ennen kaikkea maaseudun ihmiset

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

kokevat, että heidän huolensa otetaan tosissaan. Maaseudun lapset saavat kulkea turvallisesti koulutiellä tulevaisuudessa.

Rouva puhemies! Komissaarin ponin kuolema — se oli traaginen tapaus, mutta se paljasti jotain olennaista. Kun ongelmat koskettavat myös päättäjiä, niin asenteet muuttuvat. Nyt muutos on ulottumassa koko Eurooppaan. Tämän myötä se antaa myös Suomelle mahdollisuuden tehdä sellaista susipolitiikkaa ja suurpetopolitiikkaa, joka nojaa tutkimustietoon, käytännön järkeen ja maaseudun ihmisten arjen ymmärtämiseen. [Sanna Antikainen: Ilman, että keskusta on hallituksessa!] — Niin, rouva puhemies, täällä tuli nyt edustaja Antikaiselta välihuuto: ”Ilman, että keskusta on hallituksessa.” Totean näin, että onpa ilo, että parlamentaarisesti pääsemme yhteisymmärrykseen niin että tämä laki saadaan maaliin. Kiitän myös valiokuntaa, edustaja Antikainen, siitä, että valiokunnassakin opposition tuella tämä asia vietiin eteenpäin. Kiitän myös siitä rohkeudesta valiokunnan jäseniä ja puheenjohtajaa, [Timo Suhonen: Kiitos!] että tämä valiokunnan mietintö on jo nyt täällä eduskunnan käsittelyssä. [Timo Suhonen: Kiitos, Kettunen!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Antikainen.

19.04 Sanna Antikainen ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Itse tulen tuolta Pohjois-Karjalasta, ja susiongelma on aiheuttanut ihmisten parissa jo pitkään ja paljon pelkoa ja huolta. Koko Pohjois-Karjalassa ja yleensäkin maaseudulla koko Suomessa sudet ovat vaatineet jo satojen kotieläinten hengen, kuolleita metsästyskoiria, raadeltuja lampaita ynnä muuta. On aika ottaa ihmisten hätä tosissaan, ja nyt hallitus tekee niin. Huolimatta siitä, että viime kaudella hallituksella oli sinällään hyviä kirjauksia aiheen ratkaisemiseksi, ongelman poistamiseksi, ne eivät valitettavasti edenneet mihinkään. Miksiköhän? Mutta nyt ihmisten hätä otetaan tosissaan.

Tähän lakiin on otettu mukaan myös karhu ja ilves, ja mistä se johtuu? Se johtuu siitä, että myös karhu- ja ilveskanta on luonnonsuojelijoiden valitusten takia kasvanut sellaiselle tasolle, että ne aiheuttavat suuria haittoja maaseudulla, varsinkin meillä Pohjois-Karjalassa. Pian esimerkiksi karhukannan kasvun myötä ihmisten henki voi olla vaarassa. Tämä on, kuten sanoin, luonnonsuojelijoiden valitusten takia, mikä kertoo siitä, ettei nykyinen poikkeuslupajärjestelmä enää toimi.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä keskustelussa on esitetty paljon vääriä väitteitä, joita nyt muutamia haluaisin korjata. Ensinnäkin vasemmistoliitosta tulivat nämä normaalit väitteet, kuten että tämä on jollakin lailla oikeusvaltion ja nyt jopa demokratiankin vastainen esitys. Tuntuu sille, että aina kun joku ei ole vasemmistoliiton mieleen, niin sitten sieltä tulee näitä syytöksiä. Kerrottakoon, että tämä laki on aivan normaalisti valmisteltu. Valiokunta voi tehdä halutessaan muutoksia lakiin, jos se niin tahtoo. Me olemme kuitenkin Suomen eduskunnassa, ja näin nyt on tehty, ja syy on siinä, että me hallituspuolueiden edustajat haluamme ottaa ja otamme ihmisten hädän tosissaan.

Sitten seuraavaksi demareista haluttiin vähintäänkin jarruttaa tätä lakia niin, ettei suden kiintiömetsästyslaki tulisi voimaan 1.1.2026. Jos tämä olisi mennyt vielä perustuslakivaliokuntaan, niin näin todella olisi käynyt, että laki ei olisi kerennyt tulla voimaan 1.1.2026. Tämän karhun ja ilveksen suhteen olisi niin, ettei laki kerkiäsi tulla voimaan 20.8.2026, joka on tavoitteena, ja siihen pyritään.

Vihreistä on puhuttu paljon tiedosta, asiantuntijatiedosta. Silti siellä puheissa vilisi esimerkiksi ilveslaumat. No, ei ole olemassa ilveslaumoja, [Jenni Pitko: Kyllä on!] koska il-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

ves elää yksin. Ylipäättään, vielä lopuksi — aiemmissa puheissa ovat jo tulleet nämä faktat lain suhteen — itse haluan teroittaa sitä, että tässä otetaan nyt ihmisten huoli tosissaan. Savo-Karjalan kansanedustajana tämä asia on se ykkösasia, mistä ihmiset ottavat minuun yhteyttä. Siellä on aivan aitoa hätää, huolta, pelkoa, pelkoa omien lasten turvallisuuden puolesta. Sille, ettei vasemmalla oteta sitä tosissaan, minä en tietenkään mahda mitään, mutta minä vannon sen, ja te näette tämän nyt, että hallituspuolueet ottavat tämän hädän tosissaan.

Sanottakoon vielä lopuksi, että on oikeusvaltion kannalta erittäin tärkeää, että ihmisiä kuunnellaan ja heidän huoliinsa vastataan, ja vihdoinkin tämä historiallinen laki saadaan pian voimaan. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kontu.

19.09 Mauri Kontu kesk: Arvoisa puhemies! Hyvät kollegat! Tulen Vakka-Suomesta. Se on tuolla Turun ja Rauman välissä seutukunta, jossa on Uusikaupunki, Laitila, Kustavi, Vehmaa, Taivassalo ja Pyhäranta. Siellä susi ei ole vain osa luontoa, vaan se on osana meidän arkea. Meillä susi kulkee pihoilla, koulujen reiteillä ja kotieläinten läheisyydessä päivittäin. Tämä ei ole pelkkä tilasto, tämä on todellisuutta — se on Suomen tihein susikanta tällä hetkellä. Se koskettaa meidän ihmisten turvallisuutta siellä ja maaseudun elinvoimaa. Tätä olemme kohdanneet jo viimeiset kymmenen vuotta, ja ei siihen ole saatu muutosta, vaikka nykyinen metsästyslaki ei mitenkään mahdollista todellisia susien kaatoja.

Mutta nyt käsittelyssä oleva metsästyslain muutos on ratkaiseva askel. Se ei ole pelkkä kansallinen päätös, se on linjassa Euroopan unionin uuden direktiivin kanssa. EU on siirtänyt suden tiukasta suojelusta hallittuun suojeluun, jotta jäsenvaltiot voivat toimia vastuullisesti. Meillä on velvollisuus turvata lajin suotuisa suojelutaso mutta myös ihmisten arki. Tämä laki tekee juuri sen. Metsästys on luvanvaraisena kiintiönä, tieteelliseen seurantaan perustuen tasapaino luonnon ja ihmisten välillä.

Arvoisa puhemies! Kyse ei ole susivihaisuudesta, kyse on järkevästä kannanhoidosta, EU:n linjan mukaisesta ratkaisusta ja maaseudun turvaamisesta. Siksi kannatan ja keskustaan kannattaa lakiesitystä ja toivon, että eduskunta antaa sille vahvan tukensa. Sitten tähän on kohdistettu myös muita eläimiä, mutta yksi, jonka voisi lisätä tulevaisuudessa, on merimetso, joka tuhoaa siellä saaristoja.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mikkonen, Krista.

19.11 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Tässä on käyty jo pitkään keskustelua tästä hallituksen esityksestä, ja jotenkin minua harmittaa se, että vaikka yleensä aina politiikkaa tehdessä perusteluna on, että hyvin vahvasti lähtökohtana tulisi olla tutkittu tieto, niin tässä nyt ei ihan kaikissa perusteluissa ja argumenteissa näin ollut, vaikka meillä paljon tutkittua tietoa on. Sen lisäksi täällä hyvin moni edustaja vielä ihan suoraan epäili täysin meidän tutkimuslaitosten osaamista. Pidän tätä vähän erikoisena käytöksenä kyllä kansanedustajille, varsinkin kun me tiedämme, että kun kansalaisilta on kysytty esimerkiksi, mistä he saavat tietoa ja kuinka luotettavana he pitävät tietoa eri tahoilta, niin sieltä nousevat nimenomaan tutkimuslaitokset, poliisi ja riistahallinto kaikkein suurimmiksi ja luotettavimmiksi tahoiksi. Sen jälkeen tulevat metsästys- ja riistajärjestöt ja luonnonsuojelujärjestöt siinä seuraavassa osiossa, ja sitten me kansanedustajat olemme siellä kaikkein hän-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

nän huipulla. Kansanedustajilta saatua tietoa susiasioista pitää vain siis alle kaksi prosenttia erittäin luotettavana ja hieman luotettavana 13 prosenttia ja todellakin ei pidä lainkaan luotettavana tai vain hieman luotettavana 40 prosenttia. En tiedä, miten tämän päivän keskustelussa tuo luottamus nyt sitten tästä mahtaa nousta. Kyllä täällä välillä niin erikoisia väitteitä on kuultu.

Todellakin tässä on paljon keskusteltu sekä tavallaan tästä lainsäädäntöprosessista että sitten myös lain sisällöstä. Kyllähän tähän prosessiin pitää sanoa, että tämä ei todellakaan ollut mikään normaali prosessi, vaikka täällä näin yritetään väittää. Ei ole normaali tapa, että hallituksen esitykseen tulee valiokunnassa suuria muutoksia sillä tavalla, että nämä eivät ole olleet lausuntokierroksella, aivan uusia asioita, ne eivät olleet täällä lähetekeskustelussa, eivätkä edes valiokunnan asiantuntijakuulemisissa ole olleet tiedossa ne muutokset, mitä sinne on tehty. Toki valiokunnat tekevät muutoksia toisinaan lainsäädäntöön ja hallituksen esityksiin, mutta kyllähän ne tehdään yhteistyössä sitten ministeriön kanssa ja ministeriön virkamiehiltä saa apua niiden pykälien kirjoittamiseen, mutta tässä nimenomaan ministeriö on kieltäytynyt niistä näin kiireessä kirjoittamasta, koska eivät pystyneet olemaan tietenkään varmoja, että ne pykälät, mitä sinne haluttiin, olisivat olleet oikeudellisesti pitäviä. Tässäkin tulikin edellä tavallaan se syy, miksi tässä niin kova kiire on yhtäkkiä ollut, ja se on ollut juuri sen takia, että tämä on nyt haluttu tähän vuodenvaihteeseen saada valmiiksi, jotta sutta saisi sitten ruveta metsästäämään jo heti vuoden vaihduttua. Tämä ei ole siis mikään eduskunnan budjettilaki, mikä on se syy, miksi me nyt normaalisti tähän aikaan iltamyöhään täällä lakeja käsittelemme, että saamme budjetin valmiiksi, vaan tämä kiire tulee nyt ihan jostakin muusta.

Pidän kyllä valitettavana tätä heikkoa käsittelyä, mitä tämän asian ympärillä on ollut. Uskon, että varmasti tämä suden kannanhoidollinen metsästäminen, kun nyt se on sieltä nelosliitteen lajeista siirtynyt viitosliitteeseen EU-tasolla, että tämä lakimuutos olisi mahdollista tavallaan tehdä, mutta olisin toivonut tietysti, että tämä olisi tehty asiallisesti tämän talon sääntöjä noudattaen eikä tällä tavalla runnoen ja niistä meidän hyvistä tavoistamme, mitä eduskunnassa on, vähät välittäen.

Täällä on monesti keskustelussa nostettu esiin niitä näkemyksiä, mitä ihmisillä, suomalaisilla on susista tai suurpedoista laajemminkin. Samaan aikaan itse asiassa katsoin, koska näitähän on myös tutkittu, siis luonnonvara- ja biotalouden tutkimusta, joka julkaistiin vuoden 24 joulukuussa, kysely maaseudun ihmisiltä ja muilta ihmisiltä. Tässä on 2 000 ihmisen otos, josta 1 000 eli puolet on nimenomaan semmoisista niin sanotuista susikunnista eli niistä kunnista, joissa vähintään 50 kertaa susihavaintoja on ollut viimeisen vuoden aikana, ja sitten on se toinen puolikas muualta satunnaisotoksella tehty ja edustava otos sukupuolen, iän ja niin edelleen mukaan pyritty saamaan. Mielenkiintoiseksi tämän tutkimuksen tekee, että sama tutkimus tehtiin myös vuonna 20 eli neljä vuotta sitten. Kun mietitään, että susien määrä on kuitenkin noussut tuossa neljässä vuodessa, me tiedämme, että susikanta on kasvanut, niin ihmisten asenteet ja ihmisten pelot tai muut susia kohtaan eivät ole sillä tavalla lainkaan muuttuneet kuin esimerkiksi tämän salin keskustelussa tänä iltana on annettu ymmärtää. [Jari Ronkainen: Olen tuosta kyllä eri mieltä!] Tämä oli siinä mielessä varsin mielenkiintoinen. On selvää, että tuotantoeläinten omistajienkaan huoli ei itse asiassa juurikaan ole kasvanut, mutta se, missä se suurin huoli on kasvanut, on metsästäjien osalta. Se näkyy myös luontoaktiviteeteissa, että metsästys on semmoinen, jossa koetaan, että sudesta on erityisen paljon haittaa, ja tämä haitta on lisääntynyt. Mutta esimerkiksi huoli susiin liittyvistä riskeistä semmoisissa perheissä, joilla oli alle 15-vuotiaita lap-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

sia, ei ole tässä neljässä vuodessa muuttunut. Mielenkiintoista oli myöskin se, että se on samaa tasoa niin susikunnissa asuvilla kuin muualla asuvilla.

Sen takia minä toivoisin, että me emme myöskään turhaan lietso ja nosta täällä semmoisia pelkoja ja välitä myöskään semmoista väärää viestiä. On totta kai selvää, että täytyy turvallisuudesta huolehtia. On totta kai selvää, että näitä petovahinkoja pitää ennaltaehkäistä, ja siinä on menty onneksi eteenpäin. Esimerkiksi tämä poikkeuslupien käytäntö, että voidaan vaara- ja turvallisuusperusteisesti lopettaa näitä susiyksilöitä, on parantunut ja nopeutunut merkittävästi, ja se on hyvä asia myös.

Sitten ehkä vielä ihan viimeiseksi tästä saukosta, kun se on nyt tässä noussut keskusteluun. Ei, nyt ei olla asetusta antamassa saukon metsästyksessä. Asetuksia ei anna eduskunta, ne antavat ministeriöt, mutta kyllä tämä lakimuutos johtaa siihen, että saukosta voidaan nyt antaa kiintiömetsästyksen mahdollistava asetus koko Suomen alueelle ja itse asiassa helpommin kuin ennen. [Jari Ronkainen: Niin, voidaan! — Petri Huru: Nyt ei olla muuttamassa oikeustilaa!] Ja kun täällä edustaja totesi, että olisi ollut teknisesti vaikea siitä muuttaa, niin jos nyt katsoo tätä 41 a §:ää, missä 1 momentissa luetellaan aika iso joukko erilaisia eläinlajeja — ja ne eivät kaikki suinkaan ole sitten tuossa 3 momentissa lueteltuina — niin ne eläimet olisi aivan hyvin voinut karsia sitten halutessaan siitä 1 momentin listasta, mitä eläimiä tämä kiintiömetsästyksen mahdollisuus koskee ja mitä ei. Siinä mielessä tämä on ehkä vain esimerkki siitä, että kun tätä lakia on siellä valiokunnassa nyt runnottu vähän niin kuin keskenään ilman virkakuntaa ja ilman sitä asiantuntemusta, niin sutta tahtoo tulla.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kemppi.

19.19 Hilikka Kemppi kesk: Arvoisa rouva puhemies! Keskustelu on ollut varsin värikästä, mutta oma kantani on selvä: suden kannanhoidollinen metsästys tarvitaan. Tämä on selkeä parannus metsästyslakiin, ja kannat ovat selvästi liian suuria. Ei suden kuulu olla lasten koulumatkoilla tai ponitarhoissa tai elinkeinojen parissa.

Kiitän kollegani tavoin sitä sutta, joka popsi komission puheenjohtajan lapsen ponin. Muutoksen taustalla on nimittäin tämä muuttunut direktiivi, eli se, että susi siirrettiin vihdoin tiukasti suojellusta lajista vähemmän suojeltujen joukkoon.

Tässä moni on kysynyt, miksei keskusta tai joku muu ole tehnyt tätä aikaisemmin, vaikka olemme tästä huolta kantaneet. No, syy on selvä, muutoksia on tapahtunut, ja nyt voimme tehdä tällaisen toimen. Metsästyslaista poistetaan nyt suden ympärivuotinen rauhoitus, ja se auttaa nähdäkseni palauttamaan suurpetojen kasvaneiden kantojen myötä vähentyntä ihmisarkuutta.

Lopuksi haluan myös kiittää kaikkia tähän lakiin ja nyt tulevaan tilaan vaikuttaneita. Tätä on tehty monta hallituskautta, ja pidän lain jälkeen tätä tilaa huomattavasti parempana.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Piisinen.

19.21 Jorma Piisinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Valiokunnan saamissa lausunnoissa on tuotu esiin susikannan hallitsemattoman kasvun aiheuttavan kohtuutonta painetta maatalousyrittäjille. Moni on lopettanut tai harkitsee lopettavansa tuotannon jatkuvasti kasvavan susiriskin vuoksi. Erityisen vaikea tilanne on ollut lammastaloudelle. Vuonna 24 valtion varoin korvattuja vahinkotapauksia oli ennätykselliset 90 kappaletta. Näissä tilanteis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

sa susi tappoi yhteensä 406 lammasta. Viimeisten seitsemän vuoden aikana lampaanlihan tuotanto onkin supistunut noin 40 prosentilla. Ihmisarkuuden väheneminen näkyy muun muassa siinä, että suurpetojen pihakäyntien määrä on kasvanut merkittävästi. Valiokunta pitää tärkeänä, että nyt toteutettava kiintiömetsästys lisää susien ihmisarkuutta ja vähentää pihakäyntien määrää.

Poliisihallituksen lausunnossa todetaan, että suurpedoista erityisesti susi on viime aikoina aiheuttanut säännöllisesti poliisille tehtäviä, joissa suden arvioidaan aiheuttavan vaaraa myös ihmisten hengelle ja turvallisuudelle, ja edelleen, että poliisin antamat suden karkottamis- ja lopettamismääräykset ovat lisääntyneet merkittävästi viime vuosina. Vuonna 22 ja tätä aiempina vuosina luku on ollut alle 20 lopettamispäätöstä koko vuoden aikana, mutta tänä vuonna poliisi on lausunnon antamiseen mennessä joutunut tekemään 150 prosenttia enemmän susia koskevia lopettamispäätöksiä kuin esimerkiksi vuonna 22.

Arvoisa rouva puhemies! Tämän lain tarkoitus ei ole hävittää susia Suomesta. Suden ympärivuotisen rauhoituksen poistuessaa sen suotuisan suojelutason säilyttäminen on tarkoitus varmistaa ajantasaiseen tietoon perustuvalla alueellisella kiintiömetsästyksellä.

Meidän täällä kaupungissa asuvien on vaikea ymmärtää, mitä maaseudulla asuvat ihmiset kokevat susia tai niiden aiheuttamia vahinkoja kohdatessaan. On selvää, että susi ei kuulu ihmisten pihapiiriin, lasten kouluteille eikä lammastarhoihin. Tämä hallitus on nyt tekemässä historiallisen lakiuudistuksen, ja on hyvä, että se näyttäisi nyt vihdoinkin menevän maaliin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen.

19.23 Minna Reijonen ps: Arvoisa puhemies! On hyvä, että tätä susipolitiikkaa järkeistetään ja että kannanhoidollinen metsästys sallitaan. Se on erittäin järkevä toimenpide. Kotieläimet, tuotantoeläimet ja monet lapsetkin ovat pelänneet näitä susia, ja on tosi järkevää, että tähän suuntaan ollaan menossa. Muistan itse lapsena, kun ekan kerran kotipaikaltani läksin kävelemään semmoista lähitietä pitkin. Se oli semmoinen metsäinen tie. Itsekseni läksin kävelemään. Ei ollut vanhempia eikä ketään siinä mukana. Kuinka ollakaan, sieltä metsästä semmoinen aika iso hirvi, sarvipäähirvi, tuli vastaan. Onneksi se vastaan tuleva eläin ei ollut susi. Olisin ehkä pelännyt sutta enemmän kuin sitä hirveä. Tällainen tarina jäi itselleni mieleen.

Samalla tavalla kun nykyajan lapsetkin jo susia kohtaavat tuolla tiellä, niin ei se kovin kiva juttu ole. Olen kyllä omassa pihassanikin nähnyt suden, niin että kyllä niitä susia on. Tosi hyvä, että tähän kannanhoidolliseen metsästykseseen ollaan nyt menossa.

Vähän ihmettelin tuossa äsken, kun kuulin keskustelua, että SDP olisi yrittänyt estää tämän esityksen etenemistä. Vähän sitä kyllä kummastelen, onko tämä tosiaan totta, mutta näin se ilmeisesti oli. Tosi hienoa, että tähän suuntaan ollaan menossa. Susi ei kuulu pihapiiriin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen, vastauspuheenvuoro.

19.25 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustajalle sen verran sanon, että tämä ei ole totta: SDP ei ole estänyt tämän asian etenemistä. Tätä mietintöä kun valiokunnassa itsekkin olen ollut mukana tekemässä, niin voin sanoa, että SDP ei ollut estämässä mietinnön valmistumista tai tekemistä tai muutenkaan viiväs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

tyttämässä nimenomaan tämän mietinnön kohdalla. Olemme sen kannalla olleet. Toki meillä on oma lausumaehdotus, joka liittyy karhun ja ilveksen metsästykseen. Se on eri asia, mutta suden kohdalla olemme mietinnön takana. Toki koko paketin kohdalla olemme mietinnön takana, ja emme ole olleet estämässä emmekä viivästyttämässä. Tämän korjaan teille nyt tässä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Pitko.

19.25 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Suomessahan on kokemusta suden kiintiömetsästyksestä. Sitä on tässä viime vuosikymmenen aikana yritetty, ja kun metsälle tuossa kymmenen vuotta sitten päästiin, niistä kokemuksista kannattaisi ottaa opiksi. Silloinhan metsästäminen johti sekä kannan romahtamiseen että pihasukien määrän lisääntymiseen, eli laumat hajotettiin, yksinäiset sudet lähtivät vaeltelemaan, tulivat pihokille, aiheuttivat vaaraa.

Jos tämän esityksen perusteena ovat aidosti ne vaaraa aiheuttavat sudet, niin eikö silloin kannattaisi se metsästys kohdistaa edelleenkin näiden poikkeuslupien avulla nimenomaan yksilöihin, niihin vaaraa aiheuttaviin susiin, kuin kokonaisesti laumoihin, mistä moni ei ole edes aiheuttanut vaaraa. Tämä on ristiriitaista, ja mielestäni tässä vähän myös leikitään turvallisuudella. Otetaan aikamoista riskiä sekä suden kannan säilymisen kantilta, mutta myös sen suhteen, että mitä tämä tarkoittaa turvallisuuden kannalta. En itse ainakaan toivo, että näemme hajonneita laumoja ja yksinään liikkuvia, laumasta erkaantuneita susia ihmisten pihokilla.

Sitten tätä esitystä on perusteltu metsäpeuroilla, ja se on tuotu esille sudenmetsästystä koskevan alkuperäisen esityksen perusteluissa, mutta myös täällä puheissa. Nythän täytyy muistaa, että susi on erittäin uhanalainen laji ja metsäpeura on silmällä pidettävä laji. Aika nurinkurista politiikkaa on se, että uhanalaisempaa lajia poistetaan vähemmän uhanalaisen lajin tieltä. Fakta on myös se, että me tiedämme Suomessa, että syy metsäpeuran ahdistukseen on totta kai se, että meillä on porotaloutta, ja näitä lajeja pidetään erillään, jotteivat ne sekoitu, mutta erityisesti se, että Suomen metsät, jotka ovat metsäpeurojen elinympäristöjä laidunpaikkoja, ovat pirstoutuneet, ja niitä on hakattu viimeisten kymmenen vuoden aikana niin, että nämä elinympäristöt ja laidunalueet ovat kadonneet, eli pitäisi kyllä sinne vaikuttaa, aitoon juurisyyhyn.

No, sitten kysyisin edelleen sitä, että jos susi todella kuuluu Suomen luontoon, niin minne se kuuluu, koska nyt on käynyt ilmi, että se ei saa olla siellä, missä on asutusta, se ei saa tulla lähellekään asutusta, ei edes kulkea pellon poikki ohi, se ansaitsee napin otsaan, kuten täällä on sanottu, mutta sitten se ei saa myöskään olla siellä metsissä, koska siellä metsissä taas täytyy pystyä metsästyskoirien juoksemaan vapaana. Eli kyllä vaikuttaa siltä, että aidosti sudelle ei ole paikkaa. Vielä haluan sanoa sen, että kun tulín eduskuntaan vuonna 2019, susia oli silloin parisataa ja myös silloin haluttiin alkaa karsimaan susien määrää, eli edes tämä 200 ei ollut riittävän pieni määrä, vaan sitäkin on haluttu vähentää. Eli kyllä epäilen sitä, että tässä olisi aito halu säilyttää susi Suomen luonnossa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ollikainen.

19.29 Mikko Ollikainen r: Ärade fru talman! Äntligen, kan vi nu konstatera. Under de åren som jag har varit här i riksdagen har vargfrågan varit aktuell, egentligen redan före det.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Bland annat då jag jobbade som kommundirektör hade vi också varg som sprang i Oravais. Där fanns en genuin rädsla — i Oravais men också i Maxmo skärgård — kring vad vargen kan göra, och det ledde också till skolskjutsar på grund av det här.

Men nu går vi över till stamvårdande jakt, och det här är väldigt efterlängtat. En viktig del i det här är förstås att vargen inte hör hemma i tätbebyggelse. Visst, den hör till Finlands fauna, men inte i tätbebyggelse, så att folk vågar gå ut och gå, så att dagisgrupper kan vara ute och få frisk luft. Det är en väldigt viktig sak. Bland annat i min hemby och -kommun har vi för tillfället haft en hel del varg, och det har skapat mycket oro.

Det här är ett steg i rätt riktning, att man har tillit till myndigheterna att berätta var man har sett de här olika vargarna, var de har rört sig. Det här är ett väldigt bra steg mot en balanserad rovdjurspolitik, som jag ser det, och det är socialt accepterat.

Kiitoksia valiokunnalle tästä mietinnöstä. Aika nopeasti te teitte sen, ja minun nähdäkseni lopputulos on hyvä. Prosesseista on puhuttu, mutta näen, että tämä lopputulos on todella tärkeä. Just susien ihmisarkuus, se, että se on vähentynyt, on huolestuttavaa, ja siitä näkökulmasta tämä kannanhoidollinen metsästys on tärkeä. Hienoa, että tämä hallitus on saanut tukea myös muista puolueista ja me saadaan tämä edistettyä. [Tuomas Kettunen: Keskusta tukee!] Itse asiassa viime kaudellakin äänestettiin tästä asiasta, silloin muistaakseni oli kansalaisaloite, mutta nyt sitten on yhteinen näkemys tästä. Myös se, että me pystytään tekemään päätöksiä tässä eduskunnassa, on tärkeä signaali myös meidän kansalaisille tässä suhteessa tästä eteenpäin.

Suuret kiitokset vielä kerran valiokunnalle. Uskon, että tämä kannanhoidollinen metsästys osaltaan sitten vähentää näitä käyntejä pihossa ja pystytään jatkamaan hyvää suurpe-topoliittikkaa tulevaisuudessa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

19.32 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tämä on tietysti, kuten aikaisemminkin olen puheenvuorossa itsekin tuonut esiin, tunteita herättävä asia ja syystäkin, ja niin sen tietysti kuuluu ollakin. Haluan vielä sen sanoa tässä, että tässä käsittelyn aikana hallituspuolueista on myös SDP:tä osin kiitelty siitä yhteistyöstä, mitä valiokunnassa olemme tehneet. Toki parissa puheenvuorossa tällainen epäilyksen varjo langetettiin SDP:n ylle, että mitähän mieltä me nyt olemme ja haluammeko me viivästyttää. Haluan vieläkin korostaa sitä, mitä SDP toki esitti omassa käsittelyssään, ja että teimme valiokuntakäsittelyssä sd-edustajien toimesta vastalauseen lausumaehdotuksen, joka liittyy karhun ja ilveksen metsästyksen. Vastalauseen lausumaehdotus kuuluu seuraavasti: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee karhun ja ilveksen kiintiömetsästyksen erillisenä esityksenä hyvän lainvalmistelun sääntöjen mukaisesti riittävine kuulemisaikoina.” Tämä ei siis torppaa sitä, mitä hallitus itse toteaa mietinnössään, että maa- ja metsätalousministeriö valmistelee viipymättä asetusta, jota tarvitaan karhun ja ilveksen rauhoituksesta poikkeamiseen alueelliseen kiintiöön perustuvalla metsästyksellä.

Sen haluan todeta, että olimme mietinnössä todellakin koko tämän paketin takana ja tulemme olemaan tässä salissakin, elikkä tällaiset epäilykset varjot kannattaa jo vetää siivuun SDP:n yltä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

19.33 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Olen kuunnellut tässä illan työhuoneessani tätä keskustelua, ja täytyy sanoa, että kun kaikkiin asioihin tämä eduskunta olisi yhtä intohimoisesti suhtautunut, niin meillä olisivat monet asiat ehkä hieman paremmin ja niitä käytäisiin aivan perinpohjaisesti lävitse, niin kuin tätä käydään. Tämä on sinänsä hyvä asia.

Itselläni on kokemus, kun tätä nuoruutta on kulunut vähän enemmän, että 60-luvulla Pohjanmaalla oli tämmöisiä susijahteja ja eräs aamu meidän kotipihan keittiönikkunan alta susi juoksi ja meni tulvivän joen ylitse, ja se oli harvinainen tapahtuma silloin Pohjanmaalla. Silloin siitä syntyi semmoinen iso susijahti siellä Pohjanmaalla. Miksi siellä oli susia? Venäjältä tuli tällaisia vaelluksia, ja niistä yksittäisiä tuli sinne Pohjanmaalle. Siellä oli peräti 500 metsästäjää metsästämassä sitä yhtä sutta. Se oli tämmöistä silloin 60-luvulla. Täytyy sanoa, että se herätti kyllä aika paljon semmoisia tunteita myös silloin, ja susia ei ollut niin paljon Suomessa kuin tällä hetkellä on. Silloin se oli aika lailla pieni kanta. [Petri Huru: Silloin niistä maksettiin tapporahaa!]

Tosiasia on, että tämä on semmoinen asia, että me tasapainoilemme nyt tässä erittäin tärkeiden asioiden välillä, kannanhoidollisen metsästyksen ja sitten sen, kuinka koulutie ja kotipihat ovat turvallisia. Tämä on semmoinen yhtälö, joka pitää tässä pystyä sovittamaan. Olen tyytyväisenä pannut merkille sen, että kaikki ovat sitä mieltä, että luonnon monimuotoisuuteen kuuluu erilaisia eläimiä ja sitä kantaa on vaalittava ja se pitää pitää yllä mutta sitten pitää huolehtia myös siitä, että lapset voivat olla turvallisesti kotipihalla ja voidaan kotieläimiä ja muita kasvattaa. Tämä tasapaino on tässä se vaikein asia. Siellä, missä niitä kohtaamisia tapahtuu, heillä on ihan henkilökohtaisia kokemuksia, ja sitten taas niiden kohdalla, joilla ei ole, tietopohjan ja muun kautta haetaan sitä ratkaisua. Tässä mielessä tämä keskustelu on ollut varmasti paikallaan.

Itse tuen niitä, mitä SDP on esittänyt tämän prosessin yhteydessä. Tämä kannanhoidollinen metsästys on järkevää suden osalta, ja ehkä myös sitten karhunkin osalta.

Kiinnitti tosiaan huomiota se, kun tuolla rauhassa kuuntelin omassa työhuoneessani ja kirjoitin joulukortteja, kuinka kiihkeätä välillä tässä oli se tunnelma, ja hyvä niin, mutta tämä on menossa ihan asiallisessa käsittelyssä eteenpäin, ja lopputulos varmasti tyydyttävä hyvin enemmistöä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hopsu.

19.36 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Myös luontoa koskevat päätökset pitäisi tehdä tietoon eikä tunteeseen pohjaten. Nyt tuntuu, että tämä lainsäädäntö on edennyt pelko edellä tai jopa petoviha edellä.

Minä luen vielä pätkän täältä arviointineuvoston kommentteista lainsäädäntöön: ”Kaikki vaikutusarviot puuttuvat. Hallituksen esityksessä ei ole arvioitu nykytilaa eikä sitä, millaisia vaikutuksia lainsäädännöllä olisi suteen osana Suomen luontoa, millaisia vaikutuksia sillä olisi suden aiheuttamiin haittoihin, voitaisiinko ongelmia ratkaista toisin ja ketkä lainsäädännön muutoksista hyötyisivät ja millä tavoin.” Arviointineuvosto on todennut puutteiden olevan niin merkittäviä, ettei esitys täytä lainvalmistelun perusvaatimuksia, ja toki koskee näin sitten myös näitä valiokunnan itsensä lisäämiä eläimiä: karhua, ilvestä, saukkoa. Nämä aivan samat vaikutusten arviot puuttuvat myös näistä. Huolestuneena kansanedustajana kysyn: onko tämä tapa? Ministeri lehdessä kertoo, että tälle lain eteenpäin viemiselle on suuri eduskunnan tuki. Meillä ei ole yleensä riittänyt lainvalmistelussa se, että enemmistö jotakin haluaa, vaan me ollaan haluttu aina valmistella ne lait huolellisesti,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

kuulla niiden vaikutusarviot ja kuulla myös ministeriön vastineet, jos valiokunnassa tulee joitakin uusia esityksiä, ja sitten muokata pykälää sillä tavalla, että ne oikeasti ovat toimivaa lainsäädäntöä. Nyt tällaista prosessia, johon me olemme tottuneet, ei olla käyty. Tämä on hyvin huolestuttavaa. Kysyn teiltä hallituspuolueiden kansanedustajilta ja myös oppositiolta, joka tässä on mukana: ollaanko muussakin lainsäädännössä menossa tällaiseen hutiloivaan prosessiin, jossa vain enemmistön kanta ratkaisee, ja tiedosta ei niin väliä?

Ei ole epäilyksen varjoa, SDP, sen suhteen, kun olitte huolissanne, etteikö teiltäkin löytyisi intoa näitä petoeläimiä, suojeltuja petoeläimiä, Suomesta metsästää. Kyllä se on käynyt teidän esityksistänne ilmi. [Lauri Lylyn välihuuto]

Olen sitä mieltä, että EU:n täytyy puuttua asiaan, kun tällä tavalla aika avoimestikin meidän keskustelussa myös kansanedustajat ovat sitä mieltä, että nämä mahdolliset EU:n sakot ovat hyvin pieniä ja niitä ei tarvitse huomioida, tai että direktiivin voi sivuuttaa, ja sitä arviota ei myöskään ole tehty, että miten tämä EU:n luontodirektiivin kanssa sopii yhteen.

Oikeastaan vielä yksi kysymys mahtuu tähän: onko tässä mietitty, miten metsästäjiä koulutetaan, että he näistä susilaumoista tunnistaisivat nämä eri roolissa olevat lauman jäsenet, jotta ei aiheutettaisi enempää turvallisuusriskiä tällä lailla?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

19.40 Petri Huru ps: Arvoisa rouva puhemies! Aluksi haluan kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa tästä metsästyslain muutoksesta, jossa olen itsekin ollut varajäsenenä osassa kokouksista. Poliisin antamat suden karkottamis- ja lopettamismääräykset ovat viime vuosina kasvaneet merkittävästi. Vuonna 25 poliisi on joutunut tekemään jo 50 lopettamispäätöstä, kun aiempina vuosina määrä on ollut alle 20. Tämä kehitys johtuu susikannan kasvusta ja sen ihmisarkuuden vähenemisestä. Poliisin näkemyksen mukaan metsästyksellä voidaan ennaltaehkäistä uhka- ja vaaratilanteita, sillä metsästys lisää susien ihmisarkuutta.

Susikannan kasvu aiheuttaa vakavia seurauksia maataloudelle. Erityisesti lammastaloudessa tilanne on kriittinen. Vuonna 24 korvattiin 90 vahinkotapausta, joissa susi tappoi yhteensä 406 lammasta. Tänä vuonna tilanne on entistä pahempi. Lampaanlihan tuotanto on supistunut seitsemässä vuodessa 40 prosenttia susiriskin vuoksi. Myös porotaloudessa vahingot ovat kasvaneet rajusti. Vuonna 2000 susi tappoi 270 poroa mutta vuonna 25 jo lähes 2 000 poroa, mikä tarkoittaa lähes 2,8 miljoonan euron korvauksia.

Arvoisa puhemies! Tilanne uhkaa myös metsästyskulttuuria ja koiraharrastusta. Suomessa on yli 80 000 metsästysikäistä olevaa koiraa, mutta joillakin alueilla metsästys- ja koetoiminta on liian riskialtista. Näin ollen koirien käyttö metsästyksessä ei ole mahdollista, ja koiria on jo kuluvanakin vuonna kuollut susien hyökkäyksissä useita kymmeniä. Ihmisten ja koirien turvallinen liikkuminen luonnossa on turvattava, ja tällä metsästyslain muutoksella edistetään turvallisuutta. Myös valiokunta katsoo, että hallituksen esityksen toteutuminen on välttämätöntä sisäisen turvallisuuden, kotieläintalouden ja metsästyskulttuurin turvaamiseksi.

Arvoisa puhemies! Vuoden 26 alueelliseen kiintiöön perustuva metsästys, jonka kiintiö on siis 100 yksilöä, ei alustavan mallinnuksen mukaan pienennä kantaa alle suotuisan suojelutason, jonka määrittely perustuu ajantasaiseen tieteelliseen tietoon ja muun muassa DNA-näytteiden keräämiseen ja tutkimiseen. Mitä tulee suden kannanhoidolliseen metsästyksen, valiokunta pitää tärkeänä, että Metsähallitus mahdollistaa metsästyksen valtion

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

mailla ja päivittää metsästysvuokrasopimukset kattamaan suurpetojen metsästyksen kaikilla maillaan. Kiintiömetsästyksen kohdentaminen reviireille taas ehkäisee vahinkoja ja perhelaumojen hajoamista.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on käsitellyt myös karhun ja ilveksen kannanhoidollista metsästystä. Toistuvat valitukset ovat käytännössä estäneet metsästyksen, mikä uhkaa johdattaa karhukannan kaksinkertaistumiseen seitsemässä tai kahdeksassa vuodessa. Pelkkä vahinkoperusteinen poikkeuslupamenettely ei riitä hallitsemaan suurpetojen kantojen kasvua eikä sosiaalisia, taloudellisia ja ekologisia ongelmia. Karhukannan suotuisan suojelun viitearvo on 1 400 yksilöä, ja molemmat kannat, karhun ja ilveksen, ovat suotuisalla tasolla, vaikka ilvekselle sitä ei ole määritetty. Poliisihallituksen mukaan suurpetotilanne on hälyttävä. Karhuihin liittyviä karkotus- tai lopetuspäätöksiä tehtiin vuonna 22 yhdeksän mutta vuonna 25 jo noin 60. Poliisihallitus kannattaa suurpetojen kannanhoidollista metsästystä.

Lopuksi, arvoisa puhemies: Suurpetojen kantojen hallinta on tärkeää myös luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Perinnebiotoopit ovat Suomen uhanalaisimpia luontotyypejä, ja lähes neljäsosa uhanalaisista lajeista elää niillä. Laidunnuksen ja siten myös luonnon monimuotoisuuden turvaaminen edellyttää suurpetokantojen sääntelyä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen.

19.44 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu rouva puhemies! Ihan vain muutama huomio tästä keskustelusta.

Edustaja Pitko tuossa totesi näin, että suden kannan säilymisen osalta otetaan riski, jos tämä kannanhoidollinen metsästys nyttien sallitaan. Tässä edustaja Lyly muisteli 1960-lukua, kun sinne Etelä-Pohjanmaalle asti oli yksi susi eksynyt sieltä itärajan pinnasta, kun Venäjältä päin tulee tänäkin päivänä susia meille Suomen puolelle. Eli huoli pois, kyllä susikanta tulee pysymään elinvoimaisena, koska se on samaa geeniperimää Venäjältä tulevien susien kanssa. Ja nyttien kun puhutaan Venäjästä, niin kyllä siellä Venäjän Karjalassa tällä hetkellä kannanhoidollinen metsästys on jäissä, koska siellä ei ole niitä metsästäjiä, jotka metsästävät näitä susia, ja sieltä vaan valuu tänne Suomen puolelle susia. Se on nähty tällä hetkellä poronhoitoalueella, kuinka sinne on myönnetty yllättävän paljon susilupia poikkeusluvalla.

No, sitten tämä toinen asia, mistä meidän, Suomen kansanedustajien, aidosti pitäisi olla huolissaan, on tämä metsäpeura, Kainuun metsäpeura ja Suomenselän metsäpeura. Se on tällä hetkellä silmällä pidettävä laji, mutta kyllä todellisuus vain on se — ja tähän on tutkimustietoa — että susi, kuulkaa, niitä kohta uhanalaisia metsäpeuroja syö. Jos me emme nyt ala tekemään toimenpiteitä elikkä kannanhoidollista metsästystä sekä sudelle että karhulle, niin kyllä meillä tulee olemaan iso ongelma edessä sen suhteen, kuinka me pelastamme uhanalaisen Suomen metsäpeuran, joka siellä Kainuussakin asustaa.

Kun sitä tutkimustietoa täällä on niin paljon peräänkuulutettu, niin sitä tästä metsäpeurasta löysin vuodelta 2021 Helsingin yliopiston maisteriohjelmaturutkielmasta, ja täältä luen ihan lyhyen pätkän, rouva puhemies: ”Suomessa elävästä neljästä suurpedosta susi (latinaksi *Canis lupus*), karhu (latinaksi *Ursus arctos*), ilves (latinaksi *Lynx lynx*) ja ahma (latinaksi *Gulo gulo*) saalistavat metsäpeuroja jossain määrin. Merkittävin saalistaja on susi.” Tämä on Kojolan tutkimuksesta vuodelta 2009. ”Luonnonvarakeskuksessa tutkitaan metsäpeurojen kuolleisuutta satelliittipannoitettujen metsäpeurojen avulla. Vuosina 2009—

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

2019 pannaotetuista ja kuolleista 82 metsäpeurasta suden aiheuttama kuolleisuus oli muihin suurpetoihin verrattuna suurin. Suden aiheuttamia kuolemia aineistossa oli 47, eli 59,2 prosenttia aineistosta.” Ja suluissa oli ”Luonnonvarakeskuksen julkaisematon aineisto”. Elikkä kyllä sitä tutkimustietoa on, että sudella on merkittävä vaikutus Suomen metsäpeuran vähenemiseen.

Puhemies! No, tässä nyt näitä vaikuttavuusarvioita tulemme näkemään, kun tämä kannanhoidollinen metsästys alkaa, [Puhemies koputtaa] ja uskon, että suurpetoihin liittyvät vahingonkorvaukset tulevat tässä yhteiskunnassa vähenemään.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mattila.

19.48 Hanna-Leena Mattila kesk: Arvoisa rouva puhemies! Olen metsästäjän vaimo, jonka tuttaviiin kuuluu niin lammastilallisia kuin muitakin maaseudulla asuvia ihmisiä, joidenka elämänpääriin sudet vaikuttavat. Susi on osa suomalaista luontoa, ja se on uljas eläin, joka kuuluu erämaahan. Mutta yhtä tärkeää on sanoa ääneen se, mitä maaseudun ihmiset kokevat: susi ei kuulu perheiden pihaille, eikä se saa aiheuttaa pelkoa lasten koulutielie, kotipihaille tai tuotantoeläinten laidunmaille. Keskustassa me puolustamme sekä luontoa että ihmisten oikeutta turvalliseen arkeen.

Tilanne on muuttunut nopeasti, sillä susikanta on kasvanut lyhyessä ajassa rajusti. Kotieläin- ja tuotantoeläinvahingot ovat nousseet tasolle, jota ei voi enää sivuuttaa. Lammastiloilla susien tappamien eläinten määrä ylitti viime vuonna 400, ja tapausten määrä kasvaa edelleen. Porotaloudessa vahingot ovat jo lähes 2 000 poron tasolla, ja tämä tarkoittaa lähes kolmen miljoonan euron tappioita. Metsästyskulttuuri puolestaan on alueilla romahtanut, kun koirien kanssa liikkuminen on käynyt mahdottomaksi. Tämä kaikki heikentää luottamusta hallintoon ja lisää turvattomuutta ihmisissä, jotka pitävät koko maan ruokaturvaa yllä. Siksi toimia on tehtävä, ja siksi keskusta tukee metsästyslain muutosta, jossa suden ympärivuotinen rauhoitus poistetaan ja rauhoitusajasta säädetään jatkossa metsästysasetuksella.

Arvoisa puhemies! Tässä metsästyslain muutoksessa ei ole kyse susivihaisuudesta vaan järjen ja tasapainon palauttamisesta. Euroopan unionin luontodirektiivin muutos velvoittaa meitä päivittämään lainsäädäntöämme, ja tämä esitys saattaa Suomen viimein samalle viivalle muiden jäsenmaitten kanssa. Maa- ja metsätalousvaliokunta on esittänyt perustellusti, että myös karhun ja ilveksen kannanhoidollinen metsästys tulee mahdollistaa alueellisten kiintiöitten kautta, ja tämä on keskustan mielestä oikea ja vastuullinen linja.

Kannanhoidollinen metsästys ei ole uhka luonnolle, päinvastoin. Se palauttaa petojen ihmisarkuutta, turvaa kotieläimet, mahdollistaa laidunnuksen ja varmistaa tärkeän metsästyskulttuurimme jatkumisen. Se on myös edellytys sosiaalisesti kestäväälle suurpetopolitiikalle, jota Orpon hallitus on linjannut ja jota keskusta tukee. Me keskustassa haluamme Suomen, jossa susi elää erämaassa ja jossa ihminen voi elää kotipihallaan ilman pelkoa. Siksi tarvitaan tämä laki, tarvitaan selkeät kiintiöt ja tarvitaan ripeä toimeenpano. Näin turvaamme sekä luonnon monimuotoisuuden että maaseudun elinvoiman, elinkeinot ja perheiden arjen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koskela, Jari.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

19.51 **Jari Koskela ps:** Kiitoksia, rouva puhemies! Kiitoksia valiokunnalle ja kiitoksia myös täällä salissa puheenvuoroja pitäneille. Tämä on ollut erittäin mielenkiintoista kuunneltavaa ja hyödyllistäkin. Kaiken lisäksi täällä on käyty hyvin korkeatasoista keskustelua. Tällaista pitäisi olla ehkä enemmänkin tässä salissa.

Väistämättä omalla kohdallani tulee mieleen eräs tilaisuus kuusi vuotta sitten. Olin tällaisessa sisäseminaarissa, missä Luken henkilöt olivat paikalla, ja tämä asiantuntija suhtautui susiongelmaan hyvin erikoisella ja mielestäni vielä hyvin persoonallisellakin tavalla. Ensimmäisen kerran elämässäni kuulin silloin käytettävän termiä pihasukut. Kysyin häneltä, onko nyt niin, että meidän eläinkantamme on lisääntynyt uudella lajilla, onko meille tullut tällainen kuin Lupus piha. No, hän perusteli näkemystään sillä, että eihän siinä nyt mitään ihmeellistä ole, jos susi silloin tällöin piipahtaa maatalojen pihapiirissä.

Arvoisa puhemies! Tämänpäiväisen runsaan keskustelun myötä olemme vakuuttuneita, että susi ei ole pihapiirien eläimistöön kuuluva eläin. Uskon, että monet ongelmat poistuvat erityisesti maaseudulla. Elinkeinonharjoittajat kiittävät, kansalaiset kiittävät, nuoret koululaiset saavat rauhan ja elämä pääsee taas jatkumaan ilman susien aiheuttamaa pelkoa. Minä uskon, että tämä on sellainen, minkä me kaikki täällä kyllä allekirjoitamme.

Mutta olen ihan vakuuttunut myös siitä, että myös tämä kohde, mistä puhutaan, myös susi kiittää siitä, että se saa tai joutuu nyt siirtymään juuri sinne, mihinkä se kuuluukin, sinne metsien siimeksiin. Ne ovat olleet perinteisesti susien asuma-aluetta, ja siellä niiden on myöskin hyvä elää, ei pihoissa. [Krista Mikkosen välihuuto] En usko, että sudetkaan niin mielellänsä niitä koiria ja lampaita raatelevat. Niitä ajetaan sitten takaa siinä, ja on tämä pelon ilmapiiri. Elikkä näillä päätöksillä, mitä tässä tehdään, haluamme myöskin samalla rauhoittaa sudelle oman elinympäristön. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mikkonen, Krista.

19.54 **Krista Mikkonen vihr:** Arvoisa puhemies! Edustaja Pitko täällä useaan kertaan kysyi, missä ne sudet saisivat nyt sitten olla, ja nyt ehkä ensimmäinen vastaus tuli tästä edustaja Koskelalta, että siellä metsässä saavat olla, [Jari Koskela: Kyllä, ei pihapiireissä!] mutta toisaalta aika paljon täällä on puhuttu myös siitä, että se, että susi käy metsästyskoirien kimppuun, on tässä yksi suuri ongelma ja siksi näitä petoja pitää vähentää. Niin että saa nyt nähdä sitten, miten mahtaa olla, saavatko ne siellä metsässäkään sitten olla. [Tuomas Kettunen: Entä metsäpeurat?]

Olen tosi ilahtunut siitä, että täällä on löytynyt nyt paljon luonnonystäviä, metsäpeuran ystäviä ja perinnebiotoopin ystäviä. Todellakin se on ihan totta, että sudella on vaikutusta metsäpeuraan, metsäpeura on yksi suden saaliseläimistä, mutta paljon suurempi kysymys metsäpeuran elinvoimaisen kannan osalta on se elinympäristö [Tuomas Kettunen: Ja liikenne!] ja se, että elinympäristö on pirstoutunut ja laajat avohakkuut ovat aiheuttaneet ongelmia siinä. Toivon, että todella sitten kun täällä puhutaan esimerkiksi avohakkuiden rajoittamisesta tai vanhojen metsien suojelusta, saan yhtä laajasti tukea metsäpeurojen ystäviltä tähän kysymykseen.

No, perinnebiotooppien osalta tosiaan ympäristövaliokunta otti tämän omana asiana viime talvena, kun toimin puheenjohtajana siinä. Se on ihan totta, että tämä petokysymys on yksi asia ja varsinkin lammastiloille haasteellinen ja siinä täytyy tehdä toimia, jotta esimerkiksi petoaidat toimivat paremmin, ja on ihan totta, että meillä pitää myös olla toimiva käytäntö siihen, että niitä susia, jotka tulevat sinne laidunten äärelle, pitää pystyä vahinko- ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

turvallisuusperusteisesti poikkeusluvilla poistamaan. Tätä on onneksi myös parannettu, ja hyvä näin.

Sitten tietysti näitten perinnebiotooppien osalta toivon todella, että kun siellä hallituksen puolella on nyt paljon perinnebiotooppien ystäviä, niin laitatte Helmi-rahoituksen kuntoon, huolehditte, että laidunkorvaus ja laidunten tukikelpoisuusmääritelmä on vaikka samalla tasolla kuin Virossa, niin että ymmärretään niitten luonnonlaitumien mosaiikkisuus, ja otatte käyttöön erillisiä korvauksia esimerkiksi kuljetusten osalta sinne saaristoon ja niitä muita hyviä keinoja, mitä me luettelimme siinä mietinnössämme. Tämä petoasia on yksi asia, mutta se ei suinkaan luonnonlaitumien tulevaisuuden kannalta ole se ratkaisevin asia. [Tuomas Kettunen: Kyllä se on aika iso osa sitä!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eestilä.

19.56 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Täällä on tullut esille se, että valiokunta on toiminut kiireellä ja sillä tavalla se olisi valiokunnan vika, mutta minä haluan tuoda esille sen, että lausumalla edellytettiin viime keväänä, että hallitus tuo tämän esityksen heti syysistuntokauden alkuun. [Tuomas Kettunen: Kyllä, eduskunnan tahtotila!] Eli voin tällä tavalla todeta, että valiokunta ei ole ehkä mahdollista kiirettä itse aiheuttanut. Jos me aina joudumme siihen tilanteeseen, että nyt pitäisi jotain tapahtua heti tammikuun alussa ja viime hetkillä se tuodaan valiokuntaan, niin meille tulee oikeasti vaikeuksia sitten pysyä näissä niin sanotuissa raameissa.

Edustaja Mikkosella oli rakentava ja hyvä puheenvuoro. Itse jonkun verran olen liikkunut alueella, missä näitä metsäpeuroja on, ja paikallinen väki tietää sen, että kun siellä on nyt susilaumojia, niin siellä ei ole tietyillä alueilla metsäpeuroja, koska ne ovat syöneet ne vasat pois. Ja kun on sanottu, että metsäpeura ei siellä viihdy, mihin edustaja Mikkonen viittasi — hakkuut ja pirstoutuneet metsät — niin se on aivan totta, mutta se ei ole se ainut syy, koska tässä ikääntyneessä polvessa, joka siellä on aikanaan ollut, on parhailaan metsäpeuroja ollut laumassa noin 70. Eli joskus kannattaa oikeasti kuunnella näitä ihmisiä, jotka siellä ovat kymmeniä ja kymmeniä vuosia seuranneet luontoa ja eläneet tasapainossa. Sitten tutkijat sanovat meille, että metsäpeura ei viihdy siellä. No, ei se varmaan viihdy, jos susi joka kerta syö vasat. Se on todennäköinen syy.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Holopainen.

19.58 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Pahoittelut, teknisiä haasteita saada tämä mikrofoni auki. — Tosiaan metsästyslaista keskustelu on täällä jatkunut aika pitkään tänään, mutta tämä on tosi tärkeä teema, ja tietenkin tämä prosessi on ollut niin poikkeuksellinen ja herättänyt paljon huomiota, että kyllä tästä varmasti syytä täällä on tarkasti myöskin keskustella. Tässä edellä kuvattiin sitä, että kiire on tullut siitä, että hallituksen esitys on tullut hyvin viime tippaan, mutta mielestäni kiireellisyydellä ei voida perustella sitä, että ei nähty sitä vaivaa, että oltaisiin lähetetty tämä edes sinne ympäristövaliokuntaan lausunnolle. Se olisi ihan varmasti ollut mahdollista, ja silti saada tämä laki valmiiksi täällä nyt ennen tämän vuoden istuntojen loppumista. Kyllä täällä olisi ollut valmius ympäristövaliokunnassakin tämä esitys sitten pikaisesti käsitellä. Kyllä se tuntuu siltä, että tämä oli tarkoituksenhakuista ja ei haluttu, että tässä tarkastellaan tutkittua tietoa, mikä on suden suojelun taustalla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2025 vp

Tosiaan kaikki kilpistyy tähän suotuisaan suojelun tasoon ja sen määrittelemiseen. Nyt-
hän maa- ja metsätalousvaliokunta kuuli Luonnonvarakeskusta, ja Luonnonvarakeskuk-
sen arvion mukaan 500 sutta olisi se pienin elinkelpoinen populaatio lyhyellä aikavälillä.
Kanta-arvion mukaan nyt meillä on siis 430 sutta Suomessa, ja kyllä tässä nyt ihan aiheel-
lisesti on sitten huoli siitä, että kun on puhuttu sadan suden metsästämisestä, kuinka sitten
mitenkään toteutuu tämä suotuisa suojelun taso. Kyllä tässä mielestäni otetaan iso riski.
Tosiaan tämä on nyt sitä tietoa, mitä maa- ja metsätalousvaliokunnassa sen suppean asian-
tuntijakuulemisen pohjalta on ollut, mutta olisi ollut hyvä, että tätä tosiaan ympäristövalio-
kunnassakin olisi käsitelty tästäkin näkökulmasta.

Tosiaan nyt tämän sadan suden kiintiön lisäksi vielä tulee sitten tämä suden muu kuol-
leisuus, ja täällä käsittelyssä muun muassa Suomen luonnonsuojeluliitto esitti, että tästä
vuotuisesta kiintiöstä tulisi vähintäänkin vähentää tämä suden muu kuolleisuus. Nythän
näin ei olla tekemässä, joten on suuri riski siihen, että Suomen susikanta romahtaa samalla
tavalla kuin aiemmin, kun tämä kannanhoidollinen metsästys oli mahdollistettu.

Vielä nostan esiin tämän, että hallituksen esityksessä ei ole säädetty valitusoikeutta alu-
eellista kiintiötä koskien, ja tietenkin sitten ympäristönsuojelusta huolestuneilta kansalai-
silta tulee paljon viestiä siitä, että tämä tulee muuttamaan mahdollisuuksia vaikuttaa näi-
hin asioihin.

Vielä se, että valiokunnan tekemien muutosten pohjalta suden lisäksi myös karhu-, il-
ves- ja saukkometsästys olisi nyt näitten pykälien perusteella mahdollista kiintiöiden poh-
jalta. Ja nyt sitten samalla kun nämä lajit siirretään näitten alueellisten kiintiöiden piiriin,
myös näitten lajien osalta valitusoikeutta näihin lupiin pyritään rajaamaan. Tästä nyt laa-
jasti monet suomalaiset ovat huolestuneita, ja tästä on tullut hyvin paljon viestejä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Huhtasaari, olkaa
hyvä.

20.02 **Laura Huhtasaari ps:** Arvoisa puheenjohtaja! Täällä on 90 prosenttia käytetty kyl-
lä niin hyviä puheenvuoroja, että täytyy ihan kiittää, kun kaikki tiedämme, että tämä on
erittäin tunteita herättävä aihe. Kestävä metsästyshän ei ole tarkoitettu suurpetojen hävit-
tämiseen, vaan sen avulla voidaan ylläpitää ekologista tasapainoa, vähentää konflikteja, tu-
kea suojelua ja paikallista taloutta sekä kerätä arvokasta tietoa lajeista. Kyse on hallitusta,
suunnitelmallisesta käytöstä, ei liikametsästyksestä.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.